

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
dohánytermelési szakosztályának

f. évi február hó 27-én (szombaton) d. u.
4 órakor a Köztelken tartandó ülésére.

Tárgy: A dohánytermelők helyzeté-
nek megbeszélése és a dohánytermelés
állapotának javítására irányuló javaslatok.

Gróf Desseffy Aurél,
elnök.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
igazgató-választmányának 1897. márczius
6-án (szombaton), d. u. 4 órakor a „Köztelken”
tartandó ülésére.

Fő-tárgyak:

1. Mult választmányi ülés jegyzőkönyvé-
nek bemutatása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag ki-
küldése.
3. Meghalt tagok bejelentése.
4. Új tagok felvétele.
5. Pénzügyi bizottság jelentése több fe-
dezeti kérdésben.
6. Paikert Alajos leköszönése folytán a
tiszviselői karban teendő változások.
7. Földmivelésügyi miniszter a Király Ő
Felsége legfelső elismerését tudatja és saját
részéről köszönetét fejezi ki az egyesületnek a
kiállítás körül kifejtett működéséért.
8. Vallás- és közoktatásügyi miniszter a
könyvkiadó vállalat ügyében tett felterjesztésre
válaszol és a gazdasági ismétlő iskolák tan-
tervét megküldi.
9. Magyar-óvári gazd. akadémiai hallgatók
gazd. egyesülete a gazdasági kvalifikáció
érdekében szerkesztett memorandumát pártolás
végett megküldi.
10. Felső-tiszavidéki gazd. egyesület a
vidéki gazdasági egyesületek titkárai részére

kieszközlendő kedvezményes vasuti jegyek tár-
gyában.

11. Sopronmegyei gazd. egyesület a cső-
szök kutyatartását eltöltő miniszteri rendelet
tarthatatlansága tárgyában.

12. Jelentés a gazdasági előadások lefo-
lyásáról.

Szakosztályi javaslatok.

Közgazdasági szakosztály:

13. A cs. kir. bécsi gazdasági egyesület-
nek a börzereform és a közép-európai vámunió
tárgyában irt levelére adandó válasz.

Szőlészeti szakosztály:

14. Az 1893. évi XXIII. t.-cz. végrehaj-
tási rendelete tárgyában.

15. Az őszi rendezendő szőlészeti ta-
nulmányut tárgyában.

Kertészeti szakosztály.

16. Földmivelésügyi miniszter „Adatok
Magyarország Gyümölcstermeléséhez” című
munkánkából a felajánlott példányokat elfogadja
terjesztés végett és a nagybani termelésre aján-
latos gyümölcsfajok jegyzékét küldi.

17. Gyümölcserértékesítési szövetkezetek
tárgyában.

18. Tóth Imre javaslata a közutaknak
gyümölcsfakkal beültetése tárgyában.

Dohánytermelési szakosztály.

19. A dohánytermelők sérelmei és dohány-
termelésünk hanyatlása tárgyában.

Tudomásul veendő:

20. Földmivelésügyi miniszter tudatja,
hogy a „Földmivelési Értesítő” és „Néplapot”
az egyesületnek díjtalanul küldeti.

21. Ugyanaz Jenei Ernő „Utasítás a gyü-
mölcsfa tenyésztés” című könyvét megküldi.

22. Ugyanaz tudatja, hogy a növényter-
melési kísérleti állomás évi jelentését az egye-
sület tagjainak megküldeti.

23. Ugyanaz a vásárcsarnoki intézmény
pártolása tárgyában.

24. Ugyanaz Magyarország geológiai tér-
képét megküldi.

25. Ugyanaz a törzskönyvelő-bizottság
céljaira az évi rendes segélyt utalványozza.

26. Brüsseli kiállítás végrehajtó-bizottsága
közli, hogy a sörárpa be fog mutatni.

27. Nyitrai gazdasági egyesület meg-
hívót küld az agrár felolvasásra.

28. Maros-tordamegyei gazd. egyesület
meghívót küld a czukorrépa-termelők értekez-
letére.

Budapest, 1897. február 24.

Gróf Desseffy Aurél, s. k.
elnök.

XIV. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszter tá-
mogatásával a f. év május hó 2., 3. és 4-ik
napjain tartja meg díjazással egybekötött XIV.
tenyészállatvásárját az Erzsébet-királyné-utja
mentén fekvő volt ezredéves kiállítás állatkial-
litási csarnokaiban.

A tenyészállatvásárra hozható: *szarvas-
marha, juh és sertés*; sertések azonban csakis
a földmivelésügyi miniszter külön engedélye
alapján engedtetnek a vásárra.

A tenyészállatvásárral kapcsolatban gép-
kiállítás, műtrágya- és abrakakarmány kiál-
litás is fog rendeztetni.

A vásár tervezetét és bejelentési ivateket
a rendező-bizottság az ismertebb tenyésztők-
nek és gépgyárosoknak márszétküldötte. A kik
tervezeteket nem kapták meg s arra igényt
tartanak, azoknak kívánatra a rendező-bizottság
megküldi a szükséges nyomtatványokat.

Minden a tenyészállatvásárra és gépkial-
litásra vonatkozó felvilágosítással s bejelentési
ivekkel készségesen szolgál az OMGE. titkári
hivatala (Budapest, Köztelek).

A XIV. tenyészállatvásár
rendező-bizottsága.

Tavaszi luxuslővásárok.

A folyó évi luxuslővásárok a Tatter-
sallban április hó 4., 5. és 6-án, továbbá
május hó 3., 4. és 5-én fognak megtartatni.

Bejelentési ivatek ezen lővásárokra kapha-
tók a Tattersall titkárságánál, Bpest külső
Kerepesi-ut (Tattersall), vagy az OMGE. titkár-
ságánál.

A díjlovaglás és díjugratás pedig május
12-én fog megtartatni.

Magyar Mezőgazdák szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtoké-
letesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtoké-
letesebb permetezőgép a Vermorel-féle

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenyenél
az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

— Ár 21 forint csomagolással. —

„Azurin” 1 frt 25 kr. kilogrammja,

„Rézgálic” 30 frt métermázsánsként,

„Raffaháncs” 48 kr. kilogrammja.

A t. ez. gazdák és szőlőbirtokosok
figyelmébe.

Az előrelátható tömeges tavaszi meg-
rendelésekből kifolyólag — késések elkerülése
céljából — kérjük különösen az „ECLAIR”
permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb
hozzánk juttatni.

Szőlőművelési és borászati szakosztály ülése.

(1897. február 23.)

Jelen voltak: gróf Zselénski Róbert elnöke alatt Baross Károly, dr. Drucker Jenő, Engelbrecht Károly, Galgóczy Károly, Landes József, Lejthényi György, Politzer Bernát, Szevera Károly, Vadászffy Jenő szakosztályi tagok. az egyesület tisztviselő kara részéről: Forster Géza igazgató, Jeszenszky Pál társszerkesztő és Rubinek Gyula ügyvezető titkár, mint előadó.

Gróf Zselénski Róbert szakosztályi elnök üdvözlőlvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitja.

Rubinek Gyula előadó bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter megküldte az egyesületnek tárgyalás és véleményadás végett a mesterséges borok készítésének és forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-cz. revíziója tárgyában kidolgozott szabályrendeletet és egyúttal az általa megtartandó értekezletre az egyesület kiküldötteinek megnevezését kéri.

Előadó (felolvassa a rendelet módosított pontjait).

A szakosztály pontonként tárgyalás alá vévén a szabályrendelet tervezetét, hosszabb eszmecsere után azt általánosságban elfogadta s némi módosítások keresztülvitelét javasolta a miniszternek.

Szőlőszeti tanulmányut rendezése.

Előadó előterjeszti, hogy már régebben felmerült azon óhaj, hogy az OMGE. egyesülési tanulmányutat rendezzen. Az utolsó tanulmányutat 1891-ben rendezte az egyesület, a midőn angusztnus második felében két hétig tartó körúttal az ország legnevezetesebb bortermelő vidékeit látogatták meg, az ország legelőkelőbb bortermelői s azon a földművelésügyi miniszter is képviseltette magát szakértővel s így alkalma volt nemcsak a gazdapublikumnak közvetlen tapasztalatok útján és szakértők által adott közvetlen felvilágosítások útján

ismereteiket gyarapítani, de sokkal messzebb menő eredményei is voltak, mert ez az ut szolgálta alapul a szakosztály tárgyalásainak és ennek eredménye volt, a mit a szőlőrekonstrukció terén elért az OMGE. t. i. a szőlőszeti szakoktatásnak felsőbb fokon való szervezése, a bortörvény, filloxeratörvény és a törvényhozási alkotások egész sorozata.

Amennyiben a szakosztály a tanulmányut megtartásának elvét határozatilag kimondja, a választmány beleegyezését kellene kinyerni. Engelbrecht Károly szőlőszeti felügyelő ur a tanulmányut mikéntjére egy tervezetet is dolgozott ki, melyet szíves lesz a szakosztálynak előterjeszteni.

Engelbrecht Károly: Mindenekelőtt helyessé fogadja az OMGE. által kitűzött azon célt, hogy bizonyos évek után ismét ilyen tanulmányi kirándulásokat rendez abból a célból, hogy az érdeklődőknek alkalmuk legyen a védekezési, ojtási, nemesítési eljárások felett nézeteiket — melyek ma annyira eltérők az országon — kicserélni.

Ez alkalommal helyesnek találná, ha az ország dunántúli része tekintetnek meg, mint ahol a filloxerapusztítás óta az újratelepítések nagyobb mérvet öltöttek.

A kirándulás főbb vonásokban a következő volna. Az indulás Budapestről történék s az összejövetelt föl lehetne használni arra, hogy a fővárosi szőlőtelep és a Jácics-féle telep megtekintessék.

A kirándulás sulypontját a Balaton vidékére lehet helyezni, a fővárosból indulva Siófok, Tihany, Balaton-Füredre, onnan gőzhajóval Fülöpre, hol mintegy 600 hold van már újratelepítve, innen Badaacsonya és Keszthelyre. Keszthelyen a gazd. tanintézet megtekintése után a társaság egy része Fonyódra, a másik része Lesencze-Tomajra menne, a mely mintegy pihenőül szolgálna. Majd Pécs vidéke volna megtekinthető, mely a szőlők rekonstruálása tekintetében első helyen áll. Pécsről esetleg Villányra, majd Horgos és Szeged vidékére s innen Arad-Hegyaljára, hol a paulis-barackzai telepet, a ménesi vinczellér-iskolát és Világost

megtekinteni. Ez volna a 8—10 napos kirándulás programja. Többek hozzászólása után a szakosztály a tanulmányut eszméjét helyesséssel fogadta s erre nézve javaslatot tesz az igazolóválasztmányának. A program részletes kidolgozására felkéri Engelbrecht Károly, Rubinek Gyula és dr. Drucker Jenő tagokat.

Ezzel az ülés véget ért.

Földművelésügyi vita.

Kilencz napi tárgyalás után véget ért a képviselőházban a földművelésügyi tárcza költségvetési vitája. Hogy éppen ezen tárcza ügyei mily fontosak, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy az idei, különben igen gyors tempóban haladó költségvetési vita alkalmával egyetlen tárcza költségvetésével sem foglalkozott a ház oly hosszú ideig. Azonban tartózkodás nélkül kijelenthetjük azt is, hogy ez az aránylagos hosszú vita korántsem mondható behatónak.

Természetes, hogy a jelenlegi gazdasági válság legfeltűnőbb jelensége az árdepresszió kérdése domborodott ki a vitában leginkább. A mezőgazdaságnak ezt a súlyos baját sem eltagadni, sem leplezni többé nem lehetséges, s mint tényleg meglevő legnagyobb bajról beszéltek róla a házban. És bár az általános vitának egyetlen szónoka sem melőzte e kérdést, az árdepresszió enyhítésének eszközei tekintetében tisztult nézeteik egyáltalában nem bontakoztak ki a vitából.

Azok a szónokok, a kik az uralkodó közgazdasági rendszernek bajnokaiképen a legnagyobb számban és nagy vehemenciával léptek fel ez irányzat meg-

TÁRCZA.

Farkas história.

Rövid évekkel ezelőtt a Nyírségen nem ment ritkaság számba a farkas. A tó és mocsár birodalom nádrengetegében volt a pákozda urfiak hazája s hideg téli esteiken, mikor a szegény ember csizmája alatt nyikorogva lapult meg a hó, panaszos üvöltésük felverte a környéket.

A bestiák éjjeli tivornyái nem merültek ki e bus koncertekben, a milyent elvégre bármely tanyai kuvasz rögtönöz, ha rosszat álmodik vagy orridegeit nyugtalanító szag izgatja.

Mikor a pokoli éhség kinjai végig üzték őket a szélverte rónákon: akkor bizony nem sokat tudakozódtak attól, kit szembe találtak, a hus ára felől; hanem megvették azt hatalmas alkapezáik egy-két összerántásával. Embert, állatot egyformán taksáltak.

Jó étvágyukból éppen nem igyekeztek titkot csinálni, sőt egyszer, a mint két ordas szembe találkozott egy dohányossal, addig faggatták azt, hogy mennyiért adná oda a peesenyejét, míg végre a magányos utazóból nem maradt egyéb, mint a két csizma és a mi a csizmákban foglaltatott.

Még nagyobb vakmerőséget tanusítottak a gonosz bestiák, mikor egyszer ketten két oldalról elállották az országutat s a jó f... i tiszteletes, a ki Nyíregyháza felé iparkodott, már egy hajításnyira beérte őket a szánkójával a nélkül, hogy hajlandóságot mutattak volna a távozásra. Kutya módra nyugodtan ült meg a két ficzkó s apró villogó szemekkel olyan impertinens módon kacintottak össze a szánkókezedtérére, mintha tudomást sem vetek volna

arról, hogy a vidéknek legveszedelmesebb nímródja közeledik.

Hej, ha vele lett volna a három szem serétre töltött puskája. Csakhogy a puska otthon maradt, mert a mi falunkban a vadászok éppen akkor szokták otthon hagyni a fegyvert, mikor a legnevezetesebb vadászkalandok kinálkoznak.

A főur villámgyorsasággal megfordította a szánkót, haza hajtattott, felfegyverkezett hatalmasan; ekként előkészülve ismét utra kélt s meg nem állhatta, hogy be ne kiáltson ajegyző meg az ispán ablakán, hogy „farkasok vannak a megyei uton, megyék a bőrükért“.

Mikor aztán tulért a falu határán, akkor meggondolta a dolgot a jámbor főur, a kocsis is, a lovak is s hallgatólagos megegyezéssel a magyi ut helyett a petri uton baktatának el Nyíregyházáig.

„Persze — beszélte el busan a főur — most nálam volt a flinta, hát farkast sem láttam sehol“.

Néhány nap mulva ez eset után nagyszerű hajtóvadászatot rendeztek; felzavarták a „Farkasmarót“ meg a „Nyirjest“, amint mondták: „A Gerzson farkasáért“.

Természetesen maga Gerzson sem maradt ki a vadászatból, hiszen a vadász ember félig már a sajátjának tartja azt a vadat, a melyet meglőhetett volna. Ha látta, azzal már eljegyezte magának; ha meg éppen elszalasztotta, akkor a lelkiismerete kezdi gyötörni s nincs nyugvása, míg puskaesőre nem kánpja.

A főur tele volt sopánkodással.

„Kapnám én meg csak még egyszer azt a farkast! Rostát csinálnék belőle, pozdorjává lőném; csak annyit látnék meg belőle, mint egy szunyogszem.“

Hanem mikor a főurat magára hagyták a

„Standján“, s megvigasztalták, hogy okvetlen erre fognak kitörni a farkasok: hát ekkor valami buskomor elfogultság vett erőt rajta.

Csikorgó hideg téli nap volt, a gyilkos levegőtől meggémberedett az ember keze. Az ilyen hideg idő gyámoltalanná teszi az embert s ez az állapot nem alkalmas a bátorság fokozására.

Könnyű hetykén beszélni az ártó vadállatok felől jó, meleg szobában, mikor az ember tagjainak minden izülete fölött feltétlen biztonsággal rendelkezik. Hanem kint az istenverte hidegben, térdig hóban állva, mikor az ember nyitott szeme könnybe lábad, az orrát kegyetlen inger csiklandozza s ha mozdulni akar csak egy milliméternyire is, előbb a vasnehézségű bundájának engedelmét kell kiereszokolni s mikor mindezek mellett azt sem tudja, hogy mikor s merről jön az ellenség: ez megviseli a vadász szívet, ha az még annyira megbarátkozott is a veszély tudatával.

„Csak jönne már az a farkas — dűnyögte a főur, — mert okvetlen itt fog kitörni, — a milyen szerencsém van. Aztán ha legalább oldalban kaphatnám, de a milyen bolond, még megteszi, hogy szemközt rohan reám; az ember sohasem lehet tisztában az ilyen vadállattal. Azt mondják különben, hogy a farkas nem is olyan vadállat... De bizony a multkor is megevett egy dohányost. Hanem lehet, hogy a dohányos kezdett ki vele; orron ütötte s erre a farkas felbőszült. A kutya is haragos, ha bántják, de a ki jól bán vele, az iránt még hálás is tud lenni. A farkas is kutyaféle, miért ne lehetne benne egy kis jóra való értelem. Ha teszzen fűtyentene az ember s kenyeret dobna neki a táskájából. Még talán a farkát is megcsóválná; hisz a farkas nem is olyan rossz állat. Azután elmenne szépen“.

védésére, ták a börszésére gya az ezek élé mint már röpiratában lácziót eg levőnek m még a gaz kulációba köszönjük belőle. Az nak valók, szoros visz zsebeléstől a gazdák nemcsak t erkölcselen elvi szemp űlnék fel a követése e nagyobb még része gazda tönk

A gazo ma már, h melyeket g dásairól, a érdekekről akkor sem való hivat sokban áll tanította m bizalmát e vesse és n félrevezetn bénulva, s telen csele

A mi eszmefuttatá pésznyire egy közül s kelle főur irányáb

A min ról, abban a ő tenni, ha

Ebben egy másikba serétben.

Mivelh három szer töltésébe. M annál nagyo osztozzék m ólom, haner aztán bikát

A főur bik felével. Isten terem hátha békes tem neki, ő farkas, hog szaladj hát lek. Hess —

A nes natra s bar amitől enne

Egy p vét s piff — menybeli ha

Mire a ket a rava biztonság k pompás vad sem mozga

Attól szeméit a v

védésére, természetesen tagadásba vonták a börzei üzelmeknek az árak fejlődésére gyakorolt kedvezőtlen hatását. Sőt az ezek élén álló vezér: gróf Tisza István, mint már lapunk hasábjain ismertetett rőpiratában is kifejtette, a börzei spekulációt egyenesen a gazda érdekében levőnek mondotta, annyira, hogy maga még a gazdákat is buzdítja a börzei spekulációban való részvételre. Igen szépen köszönjük a jó tanácsot, de nem kérünk belőle. Az ilyen üzletek legfeljebb azoknak valók, a kik a börzei körökkel oly szoros viszonyban vannak, hogy a kizsebeléstől nem kell félniök. Mivel pedig a gazdák legnagyobb része a börzétől nemcsak távol áll, hanem az ott folyó erkölcsstelen spekulációt és játékokat már elvi szempontból is perhorreszkálja, nem ülnek fel az ilyen tanácsnak, amelynek követése esetén magukat nem csak még nagyobb romlásba döntenék, hanem még részeseivé is lennének a magyar gazda tönkretételének.

A gazdák nem annyira tájékozatlanok ma már, hogy azoknak a jelszavaknak, a melyeket gróf Tisza István a tőzsde áldásairól, a szabadversenyről, az osztályérdekekről stb. hangoztat, felüljenek, még akkor sem, ha ezt az ő gazdai mivoltára való hivatkozással teszi. A súlyos csapásokban állandóan hiányzott segítség megtanította már gazdaközönségünket, hogy bizalmát első sorban a maga erejébe vesse és ne engedje magát továbbra is félrevezetni oly tőrre, a hol azután megbénulva, saját érdekei ellen legyen kénytelen cselekedni.

A mint Gerzson ilyen önmegnyugtató eszmefuttatást tartott, előtte alig harmincz lépésnyire egy nagy ordas tört ki a cserjék közül s kellelten, lomha léptekkel egyenesen a főur irányába loholt.

A mint Gerzson tudomást vett a farkasról, abban a pillanatban leguggolt. Ezt szokta ő tenni, ha kacsára lőtt, fűrjre lőtt, nyulra lőtt.

Ebben feküdt a vadász talentuma, meg egy másikban: abban a bizonyos három szem serétben.

Mivelhogy ha nagy dolgot akart cselekedni, három szem srétnél többet nem eresztett a töltésébe. Miért? Hát hogy azt a kevés golyót annál nagyobb erővel lökje ki a puska; ne osztozzék meg a robbanás erejében egy marék ólom, hanem csak egy csipetnyi, ez a csipetnyi aztán bikát öl. Hát a farkast megöli-e?

A főur még alkudozott egy darabig a job-bik felével. „Ne hánts el azt az állatot, az is Isten teremtése. Nem lövöm meg szegényt, hátha békességgel tovább megy. Én sem véttem neki, ő sem nekem. Hát ha tudja is az a farkas, hogy én olyan jó ember vagyok. Ne szaladj hát nekem te bolond, mert bizony lelőlek. Hess — krss!!!

A neszre a farkas felkapta fejét egy pillanatra s barátságos tekintetét vetett a főurra, amitől ennek fejébe szökött a vér.

Egy pillanat alatt végig futotta puska csővét s piff — paff! ami azután történt az a menyébeli hatás intézkedése volt.

Mire a főur felnyitotta a szeméit, melyeket a ravasz elrántásakor az annál nagyobb biztonság kedvéért behunyt, ott feküdt előtte a pompás vad fehér ravatalon; még a füle botját sem mozgatta többé.

Attól fogva Gerzson le nem tudta venni szeméit a vadról. „Ez hát az a kegyetlen állat,

Mivel azonban az árdepresszió tényleg a legsúlyosabb baja a magyar gazdának a merkantilista köröknek orvosszert is kellett javaslatba hozniok. Ezt Rosenberg Gyula képviselő tette meg, a buza kivételére praemiumokat ajánlván. Tudvalevő dolog pedig, hogy a buzát a legtöbb esetben nem a gazda exportálja, hanem a kereskedő, akár buza, akár liszt alakjában történjék az. Nagyon természetes, hogy ha a kereskedő exportpraemiumot kap, csak elősegítjük az ő spekulációjának biztonságát, melyben ő nyerhet, a gazda azonban hoppon marad, vagy legjobb esetben az állam áldozatkészségéből nyújtott praemiumok csak legkisebb részében részesednek. De eltekintve ettől, Ausztriával közös vámterületünk van s ha az előjelek nem csalnak, ez még hosszú időn tovább is fenn fog állani. Feltéve tehát, hogy a buza ára a praemium következtében emelkednék, vajjon feltehető-e az okos Ausztriáról, amely importáló állam és Magyarország legnagyobb fogyasztója, hogy hozzá fog járulni a kifizetendő praemiumok összegéhez, másrészt, hogy a praemium inaugurálásával megengedi azt, hogy habár ez bizonyos mértékig a saját termelőinek is a javára szolgálja, Ausztria fogyasztása részére a buzát meg is drágítsa? Nem, Rosenberg képviselő javaslatával az egész osztrák-magyar monarchia közvéleményét egyszerűen perszifálni akarta, mert komolyan egy percig sem gondolhatott ily lehetlenség életbeléptetésére, éppen ezért csodáljuk, hogy akkor, amidőn a földművelésügyi

hiszen könnyű lelőni, még nyulnál is könnyebb. Csak most el ne vitassa valaki, hogy ő lőtte. Mert ez megesik. Avagy a hajtó is belebotolhatik s rá fogja, hogy ő ütötte agyon. Nem oda Buda!

Óvatosan a fához támasztotta a puskáját, a lelőtt vadhoz lopódzott s bele kapaszkodott annak a hosszú farkába, úgy kezdte vonszolni a standjához.

Gyere csak haza koma. Nem félek már tőled, hehe. Majd megkínállak egy kis szilvórummal is, hogy meg ne fázzál. Te meg eszébe nekem adod a meleg bundácskádat; áll az alku? He he.

Amint ilyen kedélyes ötletek között szánkóztatta a bundást, az egyszerre villámgyorsasággal felugrott a négy lábára, aztán vesd el magad farkastól, papostól nyakába kapta a bus világot. Most már inkább ő szánkóztatta a főurat, aki a világ minden kincséért el nem eresztette a megragadott farkat, hanem ezt göresösen átszorítva, önmagából kikelve, iramodott a farkas nyomába.

A bundás érezte, hogy lóg valami a farka után; attól kétségbeesett s loholt ina szakadtáig egyenest, az erdőt szegélyező árok szélén, melynek másik szélén a vadászok voltak felállítva. A főur utánna, nem kevésbé kétségbeesve talán, mint maga a farkas

Igy érkeztek el az első standig. Ott a főur kiabálásra fogta a dolgot.

„Lőjjétek meg, fogjátok meg, mert mindjárt elszalad!”

Jól mondta a tiszteletes; szaladt bizony a bundás, mintha új erőre kapott volna a rém kiáltásoktól. A főur nyomában. Egy szemhunyorítás alatt elérkeztek a második standhoz is.

„Hollá! Segítsé! Lődd meg, mert már nem bírom!”

miniszter is hamarosan sietett kivégezni ez abszurdumot, gróf Tisza István, a ki nek pedig közgazdasági tekintélyére sokat tartanak, sajnálkozott az eszme kimul-tán. De arra azután igazán kíváncsiak vagyunk, hogy e praemium rendszert gr. Tisza István mikép egyeztetné össze az ő agrárvédmájával, amelyeket rőpiratában és a házban is mint a magyar mezőgazdaság egyedüli segítő eszközét hangoztatott?

A buzaexport-praemium eszméjének felvetése egyszerűen elterelte a főkérdésről a figyelmet. Megszűnt a ház gondolkozni a spekuláció hatásáról és a helyett, hogy a meglévő, mindenki által látható és régen panaszlott vizzásságoknak megszüntetéséről tanácskoztak volna, egy fantom után szaladtak, a mely, ha azt követni akarnák, a gazdákat az örvény széléről a mélységbe csalná.

A másik főeszme, a mely a költségvetési vitában előkelő szerepet vitt, a népies hitel olcsóbbá tétele. Ezt gróf Károlyi Sándor vetette a vitába. A magyar gazdák előtt ma már nem kell bőven fejtegetni annak nagy jelentőségét, hogy a gazdahitel könnyen hozzáférhetővé és olcsóvá tétessék. Hogy ezen a téren különösen a vidéki takarékpénztárak és bankok és az ezeket alimentáló fővárosi és külföldi pénzintézetek milyen érdekszövetségben vannak éppen érdekeik közösségénél fogva, az szintén nem szorul bővebb magyarázatra. És ezért nem gyanúsítás, hanem alapos vélelem az, a melyet eltagadni nem lehet, és a melyet érvek nélküli erőteljes kifejezésekkel meg-

Lövésről persze szó sem lehetett, mert a veszett iramodás közben könnyen a főurat találhatta volna a golyó.

Meg aztán aki a főurnak ezt a futtatását látta, az hamarabb a hasához kapott, mint a fegyveréhez, mert azon nevetni kellett, kacagni kellett, dühöngeni kellett, hogy a vadászoknak kiesett a puska a kezéből, a szemé könnyvel telt meg, a torka elfulladt s valóságos göresök között esdettek irlalomért a tréfák jókedvű istenéhez.

A farkas pedig szaladt, eszeveszett erőlködéssel; a főur utána, mint egy nagy slep, s rekedt, fuldokló hangon kiabálta:

„Lőjjétek meg már . . . Az Isten áldja meg . . .”

Néhányan utána futottak, hogy a puska boldogabb végével lássák el a bundást. Arra a farkas nagyot gondolt s végső erőfeszítéssel átvette magát a hóval töltött árkon.

Hanem ez az ugrás már sok volt Gerzsonnak. Amint besüppedt a hó bizonytalan, botorkáló lépteit alatt, kezeivel támpontok után kezdett kapkodni s markában mindössze néhány szál szőr maradt a bundás farkából a találkozás kellemes emlékeként; maga Gerzson nyakig süllyedt a havas árokba.

A farkas pedig megmutatván még egyszer haragos hátulját a megrekedt üldözőnek, a jelentékeny megkönnyülés után gyorsan robogott tovább a hómezőn.

„Persze, nem messze vihette a szürét — mondogatta a főur elmélázva az esemény fölött — mert rögtön éreztem, hogy nem úgy szaladt, mint ahogy az egészséges farkas szokott.”

Buday Barnabás.

szüntetni nem lehet, az, hogy ezen intézetek önérdelkeik védelmezése közben igen is minden befolyásukat arra érvényesítik, hogy a népies hitel legéltrevalóbb organumainak: a hitelszövetkezeteknek létrejövését megakadályozzák. Az a hatszáz és egynéhány hitelszövetkezet, a melyek a budapesti szövetkezeti központtal összefüggésben vannak, már nagyon is megmutatták életrevalóságukat és már nagyon is nagy mértékben felidéztek a versenyre hivatott pénzüntézetek irigységét és féltékenységét. Természetesnek találjuk, hogy ez ellen védelemre is kelnek; de bármiképp igyekezzenek is a hitelszövetkezetek működését a tőke elleni harcnak bélyegezni, ezzel a jelszóval a megdönthetetlen tények konzekvenciáját megsemmisíteni nem fogják, mert a hitelszövetkezetek képezik azt a csomópontot, a melyből egyelőre a népies hitel olcsóbb és általánosabb formája kiindulni fog és a mely a szövetkezeti eszméknek általános elterjesztésével az értékesítés, fogyasztás és a termelés terére is ki fogja terjeszteni a szövetkezeti együttműködés áldásos hatását. Hogy ez nem rögeszme, arra a külföldön eléggé fényes példák vannak, csak hogy ott a szövetkezeti eszme terjedésének semmiféle párt vezérférfiai gátat vetni nem igyekeznek, sőt ellenkezőleg, azt mint közgazdasági, szociális és politikai jelentékeny faktort elősegíteni elsőrendű hazafias kötelességüknek tartják.

Ez elől a kötelesség alól a magyar politikai vezérférfiak sem vonhatják ki magukat, aminthogy eddig sem tették azt, legfeljebb talán nagyon is lanyhán igyekeztek előmozdítani.

A földmivelésügyi vita harmadik vezérlő eszméje volt a mezőgazdasági munkáskérdés. Elismerjük, hogy az a kérdés nagyon is készületlenül találta a t. házat és ezért nem is várhattunk tisztázott eszméket a vita eredményeképp, annyit azonban mégis eredményezett, hogy e kérdés alapos tanulmányozására fordította a figyelmet és reméljük, hogy a legközelebbi alkalommal már határozottabb álláspontot, megfelelőbb javaslatokat és nagyobb körű intézkedések kezdeményezését várhatjuk, mint a mostani vita után.

Végül nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azt, hogy a vita egyes szónokai valósággal tetszelegtek maguknak abban, hogy az agrártörekvéseket meggyanúsítsák, azok képviselőit a legerősebb kifejezésekkel illessék. A harcnak ezen modora bizonyítja, hogy az illetők nem biznak érveik sulyában, sőt nélkülözik a tárgyilagos érveket, a midőn igazukat ily módon óhajtják érvényre juttatni. Az agrárérdekek képviselői azonban nyugodtak lehetnek, mert a szidalmak visszahullanak azok fejére, a kik azokat kibocsájtják és a magyar gazdaközvélemény sokkal jobban van már tájékozva, semhogy az eddigi merkantil irányzat a gazdákat érdekeikkel ellenkező irányba még sokáig vezethesse. Sz. Z.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Az elektromosság hatása a növények fejlődésére.

¶ Annak a kipuhatólása, hogy az elektromosság miféle hatással van a növények fejlődésére, már évek hosszú során keresztül képezi számos kísérletnek tárgyát és dacára annak, hogy eddig ebben az irányban igen kedvező eredményeket értek el és ma már minden kétséget kizáró módon bebizonyult, hogy a növények az elektromosság behatása következtében előnyösen és gyorsabban fejlődnek, ma még az e téren tett tapasztalatokat gyakorlatilag nem használják. Nincs azonban kizárva, hogy már a közel jövőben az elektromosságot fogják alkalmazni ott, a hol a gyümölcs korábbi megérését, vagy egyes értékesebb növényfajok gyorsabb fejlődését és termőképességük fokozását akarják előidézni. Eppen ezért — úgy vélem — nem fölösleges munka, az e téren tett nevezetesebb tapasztalatokat ismertetni.

Az eddigi észlelések szerint elektromosság alkalmazásával háromféleképpen fejleszthetjük a növényeket: 1. a virág és a gyümölcs fejlődését oly módon segítjük elő, hogy ködös napokon és éjjel a hiányzó napfényt elektromos ivilámpák fényével helyettesítjük. 2. A magnak csirázási erélyét fokozzuk, ha a magot vetés előtt elektromos árammal kezeljük és 3. a növény termőképessége nagyobbodik, ha a növény ideje alatt a növényen és annak gyökerét körülvevő földön keresztül elektromos áramot vezetünk.

Még a hetvenes évek végén foglalkozott Sir William Siemens saját birtokán azokkal a kísérletekkel, melyekből az ivfény hatását a növényzetre megállapította és az eredményekről 1880. márczius hó 4-én tartott előadásában a Royal Society-ben számolt be. Azt említette első sorban, hogy a növény fejlődése abban áll, hogy a napfény behatásaképpen víz és szén-sav a levélsejtekben alkotórészeikre bomlanak, úgy, hogy klorofill, keményítő és növénysejtanyag keletkezik; azután tért rá annak a kérdésnek tárgyalására, vajjon az elektromos ivfény, mely különösen gazdag aktinikus és kék sugarakban, nem idézheti-e elő ugyanazt az eredményt. Kísérletét nyomán e kérdésre a legnagyobb határozottsággal azt felelheti, hogy az elektromos ivfény klorofillt állít elő s a növést fejleszti, hogy egy 1400 normálgyertya erősségű elektromos fényforrás kb. 2 méter távolságból ugyanazt a hatást idézi elő, mint a napfény, hogy a növények az állatokkal ellentétben nem szükségelnek pihenési időt és hogy az elektromos fény hatásának kitett növények nagyobb melegeget bírnak el.

E kísérleti eredmények annak idején nagy feltűnést keltettek és különösen a kertészetben fűztek ezekhez nagy reményeket, a melyek azonban pénzügyi okokból csak korlátolt mértékben teljesültek.

Specnew az általa eszközölt csiráztatási kísérleteknél is azt tapasztalta, hogy az indukció segítségével előállított elektromos árammal 2 percig kezelt magvak kb. kétszer oly gyorsan kelnek ki, mint a nem elektromozott magvak. Az ilyen eljárás azonban nem növeli

a termőképességet, a mit csak úgy lehet elérni, ha a csirázó magot és a fejlődő növényt állandóan gyöngye elektromos áram hatásának tesszük ki, vagy úgy, hogy mesterséges uton előállított elektromos áramot küldünk a növényt körülvevő földbe; vagy úgy, hogy a légköri elektromosságnak a föld elektromosságával a növényen keresztül történő kiegyenlítésére alkalmas berendezésekkel elősegítjük. E módszerek által elérjük azt is, hogy a gyümölcsben a tápanyagok aránylag nagyobb mennyiségben rakódnak le.

Legújában — 1896. november 24-én — Narkewitsch-Jodko tartott előadást e tárgyról a szent-pétervári „Császári Szabad Mezőgazdasági Társaságban.” A nevezett tudós körülbelül 20 esztendő óta foglalkozik már az elektro-kultúrával és két módszert alkalmaz. Az egyik abban áll, hogy egy réz- és egy zinklemezt egymástól meghatározott távolságban a földbe helyez és ezeket a föld felett jól vezető dróttal köti össze. Így keletkezik galván-elem, a melynél a szokásos hig kénsavat a föld nedvessége helyettesíti.

Egy másik módszernél, mely előnyösebb, a légköri elektromosságot vezetik a földbe, úgy hogy 8—10 méter magas álló rudak végén levő szigetelt nikelezett réztütkkel sugárirányban haladó jól vezető drótokat kötnek össze és ezeket megint a földbe helyezett czinklemezekkel hozzák kapcsolatba. Egy hektárra elegendő 10—15 ily rud, a minek az előállítási költsége 20 frt körül van.

Mindkét esetben a keletkezett elektromos áramnak hatása kétféle:

1. Vegyi hatás, melynek következtében a növény tápláléka oldott állapotba megy át, alkotórészeire bomlik s így a növény számára könnyebben hozzáférhető. Megjegyzendő, hogy az elektro-kultúra, csak kővér talajban előnyös, táplálékban szegény talajban csak káros.

2. Mechanikai hatás, mely abban áll, hogy az elektrizált talaj egyes részei molekuláris mozgásba jönnek, a minek eredményeképpen a talaj meglazul.

Az elektro-kultúrával elért gyakorlati eredményeket a legutóbbi három évből összeállított alábbi adatok mutatják:

E táblázatból látható, hogy az árpa és a burgonya eleinte negatív eredményeket adtak. Ennek az volt az oka, hogy tulságos sok elektrokultivatort használtak és elegendő volt a kivánt eredmények elérésére ezek számának csökkentése. Az elektromos áram hatásának ily módon kitett gyümölcsfák hasonló jó eredményeket mutattak fel.

Mindeme kísérletek minden kétséget kizáró módon mutatják, hogy elektro-kultúrával a növénytermelésnél igen jó eredményeket érhetünk el, nyílt kérdés marad csak az, vajjon sikerül-e az elektromosságot e célokra úgy alkalmazni, hogy a költségtöbblet arányban álljon az elért nagyobb bevétellel. Megengedhető azonban már most is, hogy ott, a hol a termés nemese és javítása annak értékét nagy mértékben emeli, a mint pl. a dohánynál az elektro-kultúra közgazdasági előnnyel járna; továbbá, hogy az elektromos telepek szaporodásával, a vetőmagvaknak elektromossággal való kezelése számíthat némileg elterjedésre.

Felbert Gyula.

	Rozs			Zab			Árpa			Burgonya			Kender	
1-09 hektárra esett	1894.	1895.	1896.	1894.	1895.	1896.	1894.	1895.	1896.	1894.	1895.	1896.	1896.	1896.
	k i l o g r a m m o k b a n													
Vetés . . .	122,0	113,5	113,5	147,4	147,4	147,4	147,4	147,4	147,4	1966	1966	1966	65,5	
Termés:														
Rendes mivélés . . .	918,4	1328,4	1115,2	787,2	918,4	688,8	852,6	803,6	574,0	9840	6888	9807	721,6	
Elektro mivélés . . .	1164,4	1459,6	1361,2	1146,6	1146,6	1016,4	524,8	492,2	754,4	8856	12300	13284	852,6	

A gyümölcsök rothadása.

Sokszor a gyümölcs már a fán elkezd rothadni, máskor azonban a látszólag egészségesen leszedett gyümölcs csak az eltartás alatt, a kamrákban vagy a pincékben indul rothadásnak.

A gyümölcsök rothadását különféle gombák okozzák, így az alma, körte és naspolya rothadását leginkább a *Penicillium glaucum* Lk. és a *Mucor piriformis* A. Fischer; a cseresznyéjét és a szilvát leginkább a *Penicillium glaucum* Lk. és a *Mucor racemosus* Fresen; az ősi barackét a *Monilia fructigena* Pers. és a *Penicillium crustaceum* Fr. a kajszin barackét a *Monilia fructigena* Pers.; a szőlőt a *Botrytis cinerea* Pers. és a *Penicillium glaucum* Lk.; ugyancsak e két gomba okozza a dió rothadását is.

E gombák a gyümölcsök sértetlen viaszos bórén nem képesek áthatolni, miért is csak azok a gyümölcsök indulnak rothadásnak, amelyek valaminő módon előbb már megsérültek. A sérülést okozhatja a szél, az ember a gondatlan szedésnél, okozhatják azt a parazita rovarok és gombák, miért is az elrakott gyümölcsök rothadását megakadályozandó, első sorban a gyümölcs gondos szedésére és átválogatására kell ügyelnünk. Minden ütődött, rovartartó vagy bármi betegségnek nyomait mutató gyümölcsöt mielőbb el kell fogyasztani s csakis a teljesen egészségeseknek látszókat kell az eltartásra kiválasztani.

De a leggondosabban kiválasztott gyümölcsben is lesznek olyanok, amelyek kisebb-nemű bántalmait észre nem vettük s amelyek sérüléseik miatt később a fentebbi gombáknak tanyát nyújtanak. Mivel pedig az említett gombák főleg a meleg és nedves levegőben tenyésznek tovább, oly helyekre rakjuk el a gyümölcsöt, amelyek hőmérséklete 10—12 C°-nál magasabbra nem hág s amely helyek szellőztethetők legyenek.

Ha az eltartó helyiségben a levegő nedves lenne, úgy a helyiséget szellőztetni kell, mihez soha sem szabad nedves, esős időjárást választani.

Természetesen, ha a téli gyümölcs nincs egymásra zsufolva, hanem minden egyes gyümölcsnek annyi helye van, hogy más gyümölcs-csel nem ér össze, a gyümölcs sokkal kevésbé fog rothadni, mint rakásba rakva vagy bármi módon összezsfufolva.

De mert a leggondosabb eltartás mellett sem vagyunk képesek az elrakott gyümölcs rothadását teljesen meggátolni, kívánatos, hogy a gyümölcsöt később is, lehetőleg minden két hétben, átválogassuk. Ezzel egyrészt gátoljuk a rothadást okozó gombák nagymérvű elszaporodását, másrészt pedig a rothadni kezdő gyümölcsöt, mielőtt ez a fogyasztásra teljesen alkalmatlanná lett volna, értékesíthetjük. #

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: **Monostori Károly.**

Borjunevelés.

A „Köztelek“ f. évi 9. számában „Érdemes-e borjut felnevelni“ cím alatt megjelent közlemény készített arra, hogy ezt illetőleg én is egy pár szót ejtsek.

Sok gazdának az a rossz szokása, hogy a tulajdonába levő borjaihoz nem ragaszkodik s rendes ápolásban nem részesíti azokat. Vegyük csak a szoptatási időt. Ez nálunk nem 6 hónapig tart, mint M. K. ur becses közleményében a felhozott példára nézve mondja, hanem alig 2—2½ hónapig. Anyjától elválasztván azután a borjut, azt talán még két hónapig benn tartják némi takarmánnyal s 4 hónapos korában szabad gulyába bocsátják, hol az erősebb állatok török, tapossák, míg ősszel a gulyás aztán jelenti, hogy a tarka borjut kocsi-

val kell hazahozni, mert nagyon gyenge, nem tud menni sem. A gazda rendszerint azt mondja erre, hogy hiszen szép volt az a borju májusban, mikor kihajtottuk. Neveljen ezután borjut, akinek passziója van, én többet nem nevelek!

Ez pedig nem jól van így. Tekintsük csak a vásárokat, kisérjük csak figyelemmel a gazdasági bérlő urakat, kik hizlalással leginkább foglalkoznak, hogy 1—2 éves és fiatalabb borjukat mily mennyiségben vásárolnak s azokból okszerű tartás és gondozás mellett mily nagytestű állatokat nevelnek, melyeket 2—3 évi használat után, mint fiatal állatokat hizlalásba fognak s feltűnő eredményt képesek felmutatni. Igen sajnálatra méltó dolog, hogy sok tenyésztő ezen eljárást kellő figyelemmel kíséri és követni nem hajlandó.

Gyakorlatomban legjobbnak bizonyult a következő nevelési rendszer:

Borjaimat rendszeren 12 hétig szoptatom, de midőn ezt a kort elérték, a tejváshoz szoktatom s pár napra reá elválasztom. Ez időtől fogva féleves korig minden napra 3 l. tejet s az alább jegyzett abrakot juttatom nekik és pedig választás után kap egy napra 100 kg. élőborju 3 l. tejet, 1 kg. zabot, 1 kg. árpadarát, 2 kg. sarjut, melynek felét szecska-képpen zab- és darával vegyítve adom s ezekben dr. Th. Dietrich és dr. J. König számításai szerint a következő tápanyagokat kapják:

	fehérje	zsír	szén-hydrát	táp-arány
3 l. tej	0'10	0'11	0'14	
1 kg. zab	0'08	0'04	0'44	
1 kg. árpadara	0'08	0'01	0'58	
2 kg. sarju	0'14	0'05	0'54	
Összesen	0'40	0'21	1'70	1 : 5'5

Az újszülött borju ekként 2 és fél hónapos szoptatási idő alatt naponta 8 liter tejet fogyaszt, mely összesen 600 liter, a 6 kr véve 36— frt.

A három hónaptól félévig naponta 3 l., összesen 225 l. a 6 kr-ával véve	13'50	„
75 kg. zab a 6 kr	4'50	„
75 kg. árpa a 4'5 kr	3'37	„
150 kg. sarju a 2 kr	3'—	„
Összesen	60'37	frt.

Féleves kor után egészen másféle takarmányban részesül, mely csekély korpa, dara, e mellett széna, illetőleg nyáron zöldtakarmány s télen valami csekély répából áll. Ezt kapják a vemhességi idő kezdete beálltáig, vagy ha bika, a használati idő bekövetkeztéig, a mi körülbelül 530 napig tarthat. Ennek költsége 90 frt s így az egész kiadás a következő:

Borju értéke	18'60	frt.
Takarmány féleves korig	60'37	„
530 napon át	90'—	„
Apolás	30'—	„
Összesen	198'97	frt.

Egy üszőért eladás következtében kaptam 240 frtot, egy bikáért Gyém községtől (Pestmegye) 250 frtot. Igaz, hogy a fajta is értékes volt, de tehát a tiszta jövedelem 41 frt 03 krt s 51 frt 03 krt tett ki.

Tápió-Süly. *Osztróvác György.*

Állatanyag értékesítés sertésvész esetén.

(Felelet a 110-ik kérdésre.)

A mennyiben a földmivélségi m. kir. miniszter 1895. évi 36.500 sz. a. kelt rendeletében mindenütt csak leölt sertésvész, vagy arra gyanus állatok fogyasztásra beosztásáról vagy ipari czélokra való feldolgozásáról szól, nem lehet világosan tudnunk, hogy az elhullott állatokkal mi történhetik az elásáson kívül, mert a szóban forgó rendelet 10-ik §-ában pusztán csak annyit mond, hogy a sertésvészben el-

hullott állatok, amennyiben ipari czélokra, fel nem dolgoztatnának, azonnal a dögtérre szállítandók s elásandók.

Annyi ebből kétségtelen, hogy a hulla a helyszínén ipari czélokra (pl. szappankészítésre, kenőzsir előállításra) feldolgozható, de részemről nem ismerem sem tiltó, sem megengedő rendeletet arra, hogy ily hullák anyaga el- és kiszállítható, ennek legalább nincs nyoma a később kiadott módosító rendeletekben se.

Legcélszerűbb volna ezt megtudandó, közönséges levélben a földm. miniszterium állategészségügyi osztályához fordulnia, nehogy — ha tilos a dolog — bajba keveredjék a kérdésttevő.

Ugy látszik egyébiránt, hogy ez nem tilos, legalább erre mutat az, hogy Rosenthal Jakab fagygyuolvasztó és szappanfőző (Bpest, Külső-Soroksári-ut 64. szám) mint engem telefon útján értesít, ilyen hulladékok vidékről is vásárol, métermázsáját 11 frtért.

Ami már most a 2-ik kérdést illeti, egészen fiatal szopós malaczkok élve és levágva akadály nélkül áruba bocsáthatók, felvevén, hogy azokat az állatorvos egészségeseeknek konstatálja s fogyasztásra alkalmasnak deklarálja. Legjobb árt az ilyenekkel karácsony és újév táján lehet elérni, de Budapestre küldésük talán máskor is kifizeti magát. Eziránt intézzen kérdést pl. a Magyar Mezőgazdák Vásárcsarnok-Ellátó Szövetkezetéhez, (Budapest, központi vásárcsarnok), vagy valamelyik husbizományi üzlethez ugyanott, pl. Witz Mór, Frankl Mór, Grünspan és társa; ezek öltött malaczkokat 3—4% megtérítése mellett bizományba bizonyosan elfogadnak, eleveneket pedig valószínűleg.

Különben malaczkait sovány tejen vagy egyéb eleségen elemedettebb korukig fel is hizlalhatja s ekkor bocsáthatja élő vagy leölt állapotban áruba.

A harmadik kérdésre az a feleletem, hogy reménye lehet, miszerint a malaczkok születése után megbetegedett anyaktól eredő ivadékok a vészt meg nem kapják, (nagyon szomorú volna, ha ezt remélni egyáltalán nem lehetne) de semmiképpen sincs az kizárva, hogy a szaporulat — dacára a mondott körülménynek — megbetegszik és kigyógyul, vagy megbetegszik és elhull.

Az a szigorú védekezés és fertőztelenítés, melyről emliti, hogy végrehajtja, legbiztosabb szere annak, hogy az ivadékok s egyéb megmaradt vagy bevásárolt sertések a vészt meg ne kapják, de sajnos, nagyon nagy kérdés, hogy valóban nem fogják-e megkapni, dacára minden védekezésnek, mert éppen ezen óvakodási és védekezési eljárás ritkán lehet eléggé skrupulózus, s a legkisebb mulasztás vagy hiba ezenközben súlyosan megboszulhatja magát.

Negyedik kérdésére, ha azt tudnám mondani, hogy igen is lehet s be is tudnám ezt bizonyítani, úgy első dolgom az volna, hogy beutaznám az egész országot és gyógyitanám a sertéseket. A dolog a valóságban azonban sajnos úgy áll, hogy a beteg állatokon segíteni valamit tudunk, de biztosan gyógyítani azokat képesek nem vagyunk.

A szigorú elzárkózáson, gyökeres tisztántartáson és fertőztelenítésen kivül, lényeges segítség egészséges állataink védeése egyfelől az által, hogy azokat betegek és betegségre gyanusak között nem tartjuk, hanem külön helyezzük s gondozzuk, másfelől pedig, hogy döggökkel, döghulladékokkal be nem mocskoljuk az egész környezetet, hanem az efféle ragályozó anyagokat azonnal és végképp megsemmisítjük, nem úgy, mint talán kérdésttevő teszi, hogy vészes hullák zsiradékát tartogatja.

Segítséget képez még az, hogy fordítsunk szigorú gondot sertéseink eleségének romlatlan voltára. Ne adjunk nekik nevezetesen penészes, dohos, rothadt, üszögös s több efféle anyagokat s legyen gondunk arra, hogy hasszorulásban ne szenvedjenek. Ez okból nagyon indo-

kolt időnként nedves, sós eleséget nyujtanunk, vagy valóságos moslékot adunk, sőt enyhe hashajtók, pl. keserűsónak időnkénti adagolása határozottan javalt.

Beteg állatoknak a baj legkezdetén czél-szerű, nemkülönben hashajtót adni, pl. 1—2 kanál riczinus-olajat, azután pedig valami bél-fertőtlenítő szert, pl. a következőket:

Veszünk 10 gramm tömör kénsavat, ezt összekeverjük 100 gramm tisztított kréolinnal s hozzáöntünk egy liter székfüvirág vagy szénamurva forrázatot s ezen langyos folyadékból adunk a malacznak 1 decziliter, nagy sertésnek 3 decziliter reggel, délben és este, tehát egy napra 3, illetőleg 6 decziliter s ezt ismétjük legalább 3 napon keresztül.

Feltétlenül kerülni kell, hogy az egészséges disznókkal is ugyanazon ember bánjon, aki a betegekkel, mert különben minden fáradságunk haszontalan.

Csudákat ez a kezelés se fog művelni, valamint, hogy a szérummal való ojtástól se sok várható; de ha az itt mondottak lelkiismeretesen hajtatnak végre, a szerényebb siker el nem marad s ez is jobb, mint a kétségbeesztő teljes sikertelenség. *Monostori Károly.*

HALÁSZAT.

Rovatvezető: Landgráf János.

A ponty a mezőgazdaságban.

Az ezredéves országos kiállítás halásznapi pavillonja megmutatta, hogy nálunk is meg van már törve a jég a mesterséges haltenyésztés terén s hogy, a mi a fő, Magyarországon végre magyar emberek is kezdenek ezzel a külföldön oly nagy jelentőségre emelkedett gazdasági ággal foglalkozni; méltán remélhetjük tehát, hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése után mihamarabb meg fogja már most nálunk is teljesen hódítani a jelentőségéhez illő teret.

Eltekintve attól a nemzetgazdasági nézőponttól, hogy a mesterséges haltenyésztés a legfőbb eszköz annak a halapadának a pótlására, a mely a kultúra nyomában jár, midőn a vizeinket ősi jellegükből kivetkőzteti, megfélelő viszonyok között a mezőgazdának egy nagyon jelentékeny jövedelmi forrását képezheti, mert a hal mindig s mindenhol igen jól értékesíthető.

Hazai viszonyaink között a fősúly e tekintetben a pontytenyésztésre esik. A halfaj maga jó husu, gyorsan hizó s nem kényes, úgy, hogy termelése és piacra vitele semmi különösebb nehézséggel nem jár. Tenyésztésére olyan területek is felhasználhatók, a melyek egyébként parlagon hevernének; a tavak létesítése, különösen ha a víz közel van, kevésbe kerül, mert a legjobb tavak nem ással, hanem töltések emelésével létesítendők. Sok víz se kell hozzá, inkább csak az, hogy vízre mindig biztosan lehessen számítani; a tóba tett potyka pedig magától, minden pénzbe kerülő takarmányozás nélkül nő, gyarapszik, az üzem költsége tehát a lehető legesekelebb, mindössze is a felügyeletre és a kihalászásra szorítkozik.

Mint minden hustermelésre irányuló gazdasági miveletnél, úgy a haltenyésztésnél is alapvető dolog az állat okszerű táplálása s e táplálék olcsón való előállítás. Alig egy évtizede, hogy e tekintetben kellő tájékozottsággal bírunk. Két embernek a nevéhez fűződnek az idevonatkozó kutatások s azok eredményeképpen a hatalmas lendület, amelylyel a mesterséges pontytenyésztés az utóbbi időben emelkedett; ez a két ember Susta József és Dubisch Tamás*). Az első megmutatta, hogy mi a ponty természetes tápláléka, a második pedig megállapította azt a módszert, amely szerint a vízben levő természetes táplálék a

legjobban hasznosítható s ezzel a pontytenyésztést az *addigi tapogatózásokkal* szemben az egyedül biztos, czéltudatos, természetes alapra fektették.

Laikusoknak azután a meglehetősen elterjedt néphit után, hogy t. i. a ponty iszappal vagy korhadó növényi részekkel él, mindenestre meglepő annak a hallása, hogy biz az tisztára husevő állat. Susta erről igen egyszerű módon győződött meg: kifogta a tóból a „legelésző“ halat s megvizsgálta emésztő szerveinek tartalmát. Kiderült ily módon teljes bizonyossággal, hogy a ponty a növényi eledelt megveti s kizárólag állatokkal táplálkozik; megesik ugyan, hogy ezekkel együtt néha iszap- és növényrészek is kerülnek a belébe, de csak azért, mert nem tudja a lenyelés előtt különválasztani őket. A táplálékot képező állatok mind a gerinczeten alsóbbrendűek osztályába tartoznak. Vannak közöttük olyanok, amelyeket a mindennapi életből igen jól ismerünk, de legnagyobb részük a vizeknek fel nem tűnő szabad szemmel alig, vagy éppen nem látható apró lakói.

Lássuk őket sorra, úgy amint természetrajzi fejlettségük szerint egymásután következnek.

A bogárvilágnak csak nagyon kevés képviselője szolgál a pontynak eledelül. Az első helyet foglalják el minden tekintetben a *szunyogok*. Ezek a kicsiny, kellemetlen állatkák a tóság környékének rendkívül hasznos lakói. Petéiket az álló, csendes vízre rakják; azokból aztán milliószámra kelnek ki a *vízben élő álcák*. Egy szunyog 250—300 darab petét tojik, a petéből 4—5 hét alatt szaporodásrn képes állat fejlődik, elképzelhető tehát, hogy kedvező körülmények között — víz, meleg, szélcsend — kicsoda rengeteg módon elszaporodhatnak.

Az álcák a ponty legkedveltebb eledelei közé számíthatók és nagy számuknál fogva jelentősek is.

Megemlítendő azután még a *tegzes légy*, amelynek álcáját mindenki ismeri tegzéről, melyet homokszemekből, fűdarabokból készít. Ezt az álcát nagyon szívesen nyeli el a potyka. Továbbá a *kérész*, amelynek úgy az álcája, mint maga a rövid életű s a vízre hulló állat is bő eledelül szolgálhat a pontynak.

A bogárfélék többi vízben élő képviselőiről egész nyugodtan elmondhatjuk, hogy azok inkább károsak, mint hasznosak, mert vagy közvetlen a hal ikráit s az abból kikelő porontyot támadják meg, mint pl. a vízipoloska és a csikbogár, vagy pedig eleszik a hal elől a táplálására nézve oly fontos alsóbb rendű állatokat.

Sor szerint meg kell itt említenünk a pókféléknek vízben élő fajtát a *vizikullancsot* is (Hidrachnidae), amelyet szintén megeszik a ponty, de táplálása tekintetében csak másodrendű jelentőséggel bír.

Legfontosabbak e tekintetben az apró rákfélék egyes fajtái (Cladocera, Copepoda, Ostracoda); azok a kicsiny, alig kásaszemnyi nagyságu állatkák, amelyek milliárd száma népesítik különösen az álló vagy csendesen folyó vizeket, de amelyek a közömbös szemnek, mivel többé-kevésbé átlátszó, áttetsző testüek, fel nem tűnik. Kicsinységük mellett rendkívül szaporák. Életföltételük a víznek bizonyos foku melegsége; a kifejlett állatok télen át él is pusztulnak, csak petéik maradnak meg. Ezekből aztán tavasszal csakhamar benépesedik a víz, hiszen egyetlen Cladocera származékainak száma két hónap alatt is 2—3 ezer millióra tehető.

A ponty teméntelen mennyiségben szűr-ösöli a szájába a légzésre szükséges vízzel együtt ezeket a rákocskákat, a melyek legszívesebben fogadott, legfőbb és legjobban felhasznált táplálékát képezik.

A rákfélék után még csak a puha testű állatokhoz tartozó s édes vizeinkben honos kagylókat és víziesigákat lehet említenünk, a melyek fiatal korukban, míg kicsinyek és héjuk

nem tulságosan kemény, szintén igen fontos haltáplálékot képeznek, már csak a nagyobb mennyiségű mész miatt is, a mely velők a ponty gyomrába jut s a melyre annak a csontképzésnél nagy szüksége van.

Ezzel aztán körülbelül be is van fejezve azoknak az állatoknak a sorozata, a melyeket a ponty közvetlen táplálására nézve figyelembe kell vennünk.

Ismerve ezeket az állatokat, igen természetes már most az a törekvés, hogy az ő életfeltételeiket is kutassuk, mert csak így juthatunk azoknak a módoknak az ismeretéhez, a melyek szerint halasvizeinket jó *kövérékké*, táplálékban dusakká tehetjük.

Messze vezetne a részletekbe való bocsátkozás, legyen elég csak a legfőbbekre rámutatnunk.

A haltáplálékot képező állatok fejlődésére a sekély, könnyen átmelegedő víz a kedvező, ezért a halastavaknak mélyeknek egyáltalán nem kell lenniök, sőt a nagyobb mélység határozottan hátrányos is.

Ezek az állatok maguk is még alsóbb rendű állatkákkal (infusoriak stb.) és növényekkel, sőt közvetlen, szervetlen ásványi anyagokkal is táplálkoznak.

A tóban tehát a *legélenkebb anyagcsere* megy végbe; az anyagot pedig csak a tófenék talaja vagy a folyóvízzel a tóba került hordalék adhatja. Ezért oly rendkívül fontos mind az, s ezért van oly bámulatos eredménye mind annak, a mi a *tó talajának a feltárását és gazdagítását segíti elő*.

Valóságos földmivelés ez, csak hogy buza helyett hust aratunk!

Az első szabály azért, hogy a tavak télire, — a mikor a halakat, mivel nem táplálkoznak, szűk helyen is eltarthatjuk, — teljesen lecsapoltassanak és üresen álljanak: ezzel a két leghatásosabb talajfeltáró, a levegő és fagy befolyása van biztosítva. Közbevetőleg mondván, a fagynak még az a jótékony hatása is van, hogy kipusztítja a káros bogarak és élősdiek nagy részét.

Ugyancsak a talaj feltárása a czélja a tó fenék feltörésének és bevetésének is; ez vezet végül a tógazdaságnak forgók szerint rétmiveléssel, rétöntözéssel való összekötésére.

A trágyázás hasonlóan épp oly hatásos a tógazdaságnál, mint a földmivelésnél; mint ott, itt is az a czélja, hogy a szegény vagy kimerült talajt gazdagítsa. Ezért van rendkívüli hatása akár a közvetlen mesterséges trágyázásnak (istálló vagy műtrágyával, mészszel stb.), akár annak, hogy a községekbe, legelőkről stb. lefutó s trágyázó anyagokban gazdag vizet a tóba tereljük.

Mind ennek nem a ponty közvetlen táplálása, hanem az a czélja, hogy a táplálékául szolgáló állatok fejlődésére a szükséges anyagcserét lehetővé tegye.

Nem kell a ponty tenyésztésénél semmi-féle mesterséges táplálásra gondolnunk; az teljesen felesleges, költséges, erőszakolt dolog, a melyet csak rendkívüli viszonyok indokolhatnak, de a melynek eredménye, ma még legalább, mindenestre kétséges. Igyekezzünk csupán csak azon, hogy tavainkban a természetes táplálék jól fejlődjen és az eredmény nem fog elmaradni.

Önként következik azonban ebből az is, hogy bizonyos vízterületen csak bizonyos számú halat lehet jól tartani.

A gyakorlatban ezt az elvet Dubisch Tamás állapította meg először. Szerencsés megfigyeléssel leste el a ponty természetes életfeltételeit s azok alapján rendezte be tógazdaságát. A fősúlyt arra fektette, hogy a természetes haltáplálék fejlődését lehetőleg előmozdítsa és pedig a szükség szerint fokozatosan; hogy *egy tóban együtt csak egykoru halat tartson*, nehogy az erősebb a gyengébb rovására dúslakodjék s végül, hogy *bizonyos területen csak bizonyos számú halat helyezzen el*, a

*) I. J. Susta: Die Ernährung des Karpfens és Herman Ottó: Halgazdaság.

mely számú hal azon a területen a legkedvezőbb piaczi sulyt még elérje, mielőtt szaporodásra képes lesz, a mikor t. i. táplálékát nem fordítja többé oly mértékben husképzésre.

Dubisch teljesen gyakorlati ember volt; nála egy életnek helyes megfigyeléssel gyűjtött tapasztalata pótolta a tudományos készültséget. Ő bizonyára jól meg tudta ítélni minden különösebb munka, vizsgálódás nélkül vízének minőségét s ahhoz képest szabta meg a beépítés arányát; mert nyilvánvaló, hogy nem lehet egyszer s mindenkorra megállapítani az elhelyezendő halak s a terület arányszámát, hanem az minden egyes esetben lényegesen függ a víz minőségétől és a talaj haltáplálék termő képességétől is.

Ennek a szabálynak figyelembe nem vétele nagy hiba volna.

Az ifjabb nemzedéknek gyakorlati ügyesség híján másképp kell segítenie magán.

Susta felfedezései alapján, amely a pontytenyésztésnek általában s így a Dubisch rendszerének is tudományos alapját képezik, meg is van rá adva a mód.

Láttuk, hogy a haltáplálékot legfőképp az apró rákfélék állítják alkotják úgy, hogy azoknak a sokaságáról vagy hiányáról egész bátran következtethetünk a tó jóságára.

Közelebbi kutatásokból kitűnt, hogy ezek az állatok nem seregekbe verődve, hanem meglehetősen egyenletesen eloszolva népesítik a vizet azzal a hozzáadással, hogy sűrűségük a mélység szerint változik; a felszínen ritkábbak, lejjebb sűrűbbek s egy bizonyos mélységen túl lefelé már nem találhatók. Sokaságuk egészen vége mintegy lebeg a vízben. Ennél fogva, ha a tó néhány helyén meghatározzuk mennyiségüket, következtetünk az egész tóban élő tömegre!

Ujabbban, különösen Németországban, több helyütt keletkeztek már tudományos megfigyelő helyek a nagyobb tavak és tóságok ily értelemben való tanulmányozására. A mint ezeket a vizeket vizsgálják, ugyanígy határozhatjuk meg halgazdaságunk vizeinek is tápláló értékét.

A vízben a fent adott értelemben lebegő állatoknak — a melyeket a velük lévő mindenfajta, még alsóbbrendű élő szervezettel együtt egyetlen műszóval *planktonnak* neveznek — a kifogására külön arra a célra készített hálót használnak; a háló úgy van szerkesztve, hogy bizonyos mélységbe huzva felfelé bizonyos ürmértékű viznek megfelelő planktonmennyiséget hoz fel. Így állapították meg, hogy pl. a Bodeni tó planktonmennyisége kerek számba átlag 2000 métermázsa, ugy értvén a dolgot, hogy ha a tó vizét egyszerre átsűrítjük, 2000 métermázsa ilyen alsóbbrendű állat, a melyből egy-egy alig látható, maradna a szűrőn!

A németeknél már annyira átment a köztudatba a víz „plankton tartalma”, hogy már igazán meglepően egyszerű gyakorlati módszereket ajánlhatnak ennek a tartalomnak a megítélésére. Így pl., hogy mártsa be az ember mindkét kezét a vízbe s dörzsölje azokat aztán össze: ha a dörzsölésnél kezeink csuszósak, mintha szappanosak volnának, a tó bővelkedik planktonban; ha kezünk ellenben érdes, ugy a víz szegény. De ez talán mégis nagyon hirtelen ugrás egyszerre azután az ismert alaposág után!

Ha megelégszünk ilyen egyszerű móddal, ám jó; ha nem, akkor behatóbb vizsgálathoz folyamodunk, de vizeinket mindig szemmel tartjuk, hogy tisztában legyünk értékük felől, hogy tudjuk mily intézkedésekre van szükségünk, mert különben kellemetlen meglepetéseknek s csalódásoknak is lehetünk kitéve!

Csak nagyon általánosságban vázoltam e szűk keretben a ponty tenyésztésére vonatkozó alapelveket, de azt hiszem, már ennyi is elég, hogy teljes bizalmat keltsen sikere iránt. Egészen beleillik a többi mezőgazdasági foglalkozás közé; semmi új fajta tudásra nincs a gazdának szüksége; a meglevőt kell csak alkal-

maznia, hogy a kímálkozó viszonyokat kihasználja és egy nagyon hasznos háziállattal többje legyen.

Még a technikai berendezésre vonatkozólag akarom megjegyezni azt, hogy e tekintetben is meg van adva minden könnyítés, mert az állam gondoskodott az országos halászati felügyelőség (földmívelésügyi minisztérium) létesítésével arról, hogy a gazdák minden tekintetben megkaphassák — ez idő szerint teljesen díjmentesen — a kellő szaksegítségét.

Végül még csak egy példára akarok rámutatni, mert hiába, mindennél ékebben szólnak a tények: a tatai hitbizományi uradalmi tógazdaságára, a mely messze földön páratlanul álló ugy terjedelmét, mint hozamát illetőleg.

A tógazdaság nagyon régi keletű; meg volt már Mátyás király idejében. Üzeme azonban, mint általában a régi halasgazdaságoké, nélkülözötte az okszerűséget egész a legújabb időkig. 1891-ben készítette az országos halászati felügyelő az uradalmi igazgatóság megkeresésére az első terveket a tógazdaság átalakítására, a melyek alapján az a Dubisch-féle rendszer szerint rétöntözéssel kapcsolatosan három éves forgóra tényleg be is rendeztetett.

Az 1895. és 1896. évi halászatok már az új rendszeres kezelés és üzem eredményét mutatják.

A kellő összehasonlítás végett meg kell mindjárt itt említenünk, hogy az új aera kezdetén lehalaszták az összes tavakat; egészen új anyaggal akarták kezdeni az újabb gazdálkodási módot. A lehalasztás eredménye 1196 métermázsa volt, a melyet az uradalom 27,000 frton tudott értékesíteni; a legjobb áruért sem adtak többet métermázsként 22—23 frtnál, a legnagyobb része 16 frton alul kelt el. Ez a kerek számban 2000 q. hal 7 esztendő eredmény volt. A szorosan vett tatai és tóvárosi területeken az újabb rendszerű üzembe bevont tavak összes kiterjedése 575 kat. hold; ezek között a tatai nagyító képezi a hízaló tavat, a melyből évenként a piaczi áru kerül ki. 1895. év őszén történt ennek első lehalasztása, azonban egyéb, a dolog technikai részén kívül fekvő okokból csak részlegesen, ugy, hogy az ekkor 3 éves halaknak több mint fele bent maradt a tóban, ugy, hogy 1896. tavaszán aztán ezekhez jöttek a hízásra szánt 2 évesek; ennek az esztendőnek az őszén a lehalasztást már teljesen végrehajtották; a nyert anyagok között természetesen vegyesen voltak 3 és 4 éves halak, a mi szorosan vett szakszempontról nem tekinthető előnyös körülménynek. A két évi lehalasztás eredménye együttesen 1040 métermázsa volt; ebből 800 métermázsa ponty 70 frtjával vagy még azon felül kelt el; a tenyésztési célokra szánt anyagot ezenkívül mintegy 100 métermázsa süllőt az uradalom nem adott el, de ezeknek az értéke még nagyobb; volt aztán még mintegy 50 q. csuka és harsca, s vagy 90 q. vegyes hal, a melyek olcsóbban keltek el. Látható tehát, hogy ez az 1040 métermázsa magában háromszor akkora értékű volt, mint a régi gazdálkodás eredményeképp kifogott 2000 métermázsa, a mi minőség tekintetében hatszoros értéknövekedést jelent.

Ennél mi sem jellemezheti jobban az új rendszer okszerűségét és megbízhatóságát.

A terület szerint való hasznót illetőleg, ha a két év eredményét felezzük, kapunk egy évre 520 q-t, ezt termi 575 kat. holdnyi vízterület; esik tehát 1 kat. holdra 90 kiló hal. Ha ezt jövőben, esetleges kedvezőtlenebb átváltozásokra gondolva, csak 55 kron értékesítik is, egy kat. hold jövedelme kerek számban még mindig 50 frt lesz. Ebből természetesen le kell vonni az üzem költségét, a mi az uradalom adatai szerint 4 frt 2 kr — és a berendezés amortizációját, — még akkor is biztosan megmarad tiszta jövedelemnek kat. holdanként 40 frt.

Ehhez nem kell bővebb kommentár.

Répássy Miklós.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

110. sz. kérdés. Sertésvészben elhullott sertések szalonnája és zsiradéka hol, mennyiért értékesíthető? Mi a teendő az 1, 2, 3 hetes szopós malacokkal, melyeknek anyjok elhullott? Eladhatók-e ezek fogyasztás céljából? Érdemes-e felküldeni Budapestre? Milyen ár érhető el darabonként?

Lehet-e remény arra, hogy ha a kocza a fiadzás után megbetegedett s a vészt kiállotta, hogy malacjai később meg nem kapják a bajt? A beteg koczákon s malaczkokon lehet-e segíteni? Fertőtlenítés, védekezés a legszigorúbban lett s lesz végrehajtva.

Jánk.

F. Gy.

111. sz. kérdés. Egy ezelőtt 5 évvel készült dohányzártó pajtába, hol a szarufák és szártó rudak legalább előttem látszólag tiszta, száraz, ép, egészséges fenyőszálakból készültek, a szű felütötte magát, s különösen két év óta ugy látom rendkívüli fűszaporodtak. Pajtát veszélyeztetik.

Mit tehetek ellenük, hogy pusztításukat ellensúlyozzam? Miről ösmerhetem fel biztosan más alkalommal a szű jelenlétét az egészségesnek látszó fenyőn?

Homok.

F. K.

112. sz. kérdés. A mezőgazdasági szeszgyár tartozik-e a magyar kir. iparfelügyelő hatásköre alá?

1. Ha igen, akkor köteles-e tulajdonosa nevezett szeszgyárnak az elsőfoku iparhatóság által láttamozott munkarendet kifüggeszteni?

Télen át nevezett szeszgyárban alkalmazott 1 fűtőt és 1 malczust, kik éves eselédék s eselédkönyvvel bírnak, kell-e ellátni ugynevezett (1893. évi XXVIII. t. cz. értelmé szerint) munkakönyvvel, s őket 1891. évi XIV. t. cikk értelmében valami betegsegélyző pénztárnál beiratni és biztosítani, mivel ugy is betegségük esetén ingyen uradalmi orvos által kezeltetnek s ingyen orvosságot kapnak?

2. Fenti szeszgyárban foglalkoztatik továbbá 5 munkás, kik havi bért huznak s betegségük esetén 1 hónapon át, helyettes állítása mellett, orvost és gyógyszert kapnak ingyen. Vonatkozik-e ezekre fenti kérdésem, mivel hónapszámosak?

Simontornya.

S. D.

113. sz. kérdés. Lent magnak óhajtok vetni, mert a mi vidékünkön nem termesztik. Kérek szives felvilágosítást, hány kiló szükségeltetik egy katasztrális holdra, ugyszintén baltaczim-magból, a mit takarmánynak óhajtok vetni, mennyi kell egy katasztrális holdra és mivel vessem?

Somberek.

Gy. S.

114. sz. kérdés. A „Köztelek”-ben is hirdtetett spiritus-répáról kérek bővebb felvilágosítást.

Lajosmizse.

S. O.

115. sz. kérdés. Birtokom Temesben I. oszt. magasan fekvő fekete, kissé kötött talaj, hol sörárpa, dohány és cukorrépa elég jól megterem, de elődöm e földet elhanyagolta és istálló trágya szűkében műtrágyát óhajtok alkalmazni, miért is kérek tanácsot, hogy milyen sörárpa-fajt vessek? A cukorrépa és dohány alá mily műtrágyákat és holdankint mennyit és mikor alkalmazzak, hogy a hozamot fokozzam, továbbá ajánlatos-e istállótrágyámat gipszszel kezelni, nem ártalmas a talajnak?

Szépfa.

S. Á.

116. sz. kérdés. Hol szerezhetek be szaritott marhavért, vagy huslisztet, mit esetleg trágyának, szűkségből takarmánynak alkalmazhatnék.

Dézna, Arad m.

V. T. G.

117. sz. kérdés. Hol szerezhető be egy kézierőre való oly gép, amely a juhsajt gomolyát turóvá gyurja.

Mi az ára egy ily gépnek és minő a munkaképessége?

Frics.

Br. G. I.

118. sz. kérdés. Mi a repce, illetve lenmagolaj értéke mint gépolaj?

Dragojest.

H. D.

119. sz. kérdés. Tavasszal kénytelen lesznek — a mi — őszi buzavetésem nagyobb részét a kézzel rendetlen vetés következtében, a vetéssel kereszt-irányban megboronálatni. Ezért oly boronát szándékom beszerezni, mely főleg az említett célnak feleljen meg. A talaj kötött. A boronát természetesen a vetéseknél a magvak alátakarására is használnám. Így tehát: Melyik gyárosnak van általánosan ismert legtekélyesebb szerkezetű boronája.

Szeged.

K. D. K.

120. sz. kérdés. Tíz hónapos sertéseim közt a sertésvész pusztított, a megmaradottakon a vész után hat hétre a következő körtünetű betegség tört ki. A sertések majdnem mindegyike lábaikon alig képesek járni, némelyik egyáltalán fel sem bír kelni, ha fekvésükből fel akarják állítani sivitni kezdenek, roppant fájdalmat mutatnak, etetéskor esuszva másznak az etetővályukhoz, étvágyuk nagyon csökkent. Rugadós körömfájás nem észlelhető rajtuk, jelenleg zárt meleg helyen tartatnak.

Munkács.

T. Gy.

121. sz. kérdés. Mult tavasszal 36 négy éves fejős tehén, 30 szopós és választott bornyú és igás ökrökből álló állományomat antrax ellen beojoztam, melynek előnyéről meggyőződve az idén ismét csak eszközöltetni óhajtanám. Kérek az iránt szives feleletet, hogy ezen tavalyi ojtás mennyi időre tette jószágomat fogékonytalanná, vagy is szükséges-e az idén ismét ojtani és esetleg melyeket?

Buttyin.

R. M.

122. sz. kérdés. Van-e a Köztelekben hirdett Knotek-féle szélrosta-hoz hasonló, t. i. a szél ereje által osztályozó hazai gyártmányú s szinte jutányos rostánk?

Terje.

M.

123. sz. kérdés. Egy három hetes borjum, mely idáig elég szépen fejlődött, most pár nap óta minden ok nélkül szemmel láthatólag fogy és a fogát csikorgatja, a hátulsi fogai (záfogak) nagyon hegyesek, a metszőfogak jobbról-balra kopnak. Tisztelettel kérdem, mi ennek az oka? És mit kell tennem, hogy a fogcsikorgatást elhagyja, megjegyzem még, hogy szopni egyáltalán nem akar, eddig bélkatarus ellen lett gyógyítva.

Gömör-Panyit.

G. E.

124. sz. kérdés. Hordóimba az ősszel mult 2 éve almabort töltöttem. Egy 300 és egy 110 literes hordóba mintegy 250 és 100 liter bor megecsetesedett s mint kitünő eczet a hordókból csak a mult őszön fogyott ki; azóta a hordók szabad levegőn szellőznek.

Miként járjak el, hogy alma-eczetes hordóimat minden veszély nélkül bortartásra használhassam?

D.

Feleletek.

Szu irtása. (Felelet a 111. számú kérdésre.)

Ha dohány pajtájának farészeit a szu már tényleg annyira tönkre tette, mint azt kérdéstevő leírja, akkor nem marad más hátra, mint a nagy mértékben megtámadott gerendákat s szarufákat ujjakkal pótolni, mert a mely épület fába a szu bele vette magát, onnan azt kiirtani alig lehetséges, vagy legalább is nem fizeti ki magát.

Azt ugyan tapasztalták, hogy a Carbolium, vagy más fakonzerváló szerrel bekenett fát a szu meg nem támadja, de a hol már egyszer befészkelte magát ott már a bekenés, — mely tuvalevőleg csak a külső rostokat impregnálja — sem használ semmit.

Különb. ha épületeink farészeit jól kiszáradt kénygtől megfosztott egészséges fából készítjük, ugy a szu okozta károktól alig lesz okunk tartani.

Sz.

Lenmagtermelés. (Felelet a 113. számú kérdésre.) Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a lenmag egyoldalú természetéről — tehát a kóro értékesítése nélkül — csak ott lehet szó, a hol tapasztalatilag a klíma a jöminőségű lenkóro természetének nem felel meg. Ily körülmények között azonban jól megfontolandó az, vajjon az egyoldalú lenmag termelése kifizeti-e magát. Magyar holdanként (1200 □ öl) a legkedvezőbb esetben 6—7 q magot kaphatunk, melyet jelenleg 8—9 frtjával adhatunk el s így m. holdanként 48—63 frt bruttó bevételt érhetünk el, de a termés — tekintve a len kényes voltát — nem ritkán 2—3 q között is ingadozik, midőn a nyers bevétel csak 16—27 frt között ingadozik. Az igaz, hogy a maglen kezelése és letakarítása nem okoz valami nagy költséget, mert kaszával vágva, eséplőgépben esépelhető, de viszont jól megfontolandó, hogy a magtárban igen gondos kezelést kíván, hogy igen jó erőben álló, kitünően elkészített, gyommentes földet kíván és hogy a korai vetések között foglal helyet, midőn a gazdának ugyis tele van mindkét keze munkával. A kései lenvetés nálunk mindig bizonytalan akár kóro, akár magtermelés képezze gátunkat.

Ha ellenben a magtermelést összekapcsoljuk a kóroértékesséssel is, a jövedelem egészen másként alakul, mint ezt a komárommegyei s vágmenti lentermelő gazdáknál láthatjuk. Ez esetben magyar holdanként kapnak átlagban 5 q magot a 8 frt = 40 frt és 15 q száraz lenkórot a 3 frt = 45 frt, összesen 95 frt, melyből 20—25 frt holdankénti kezelési költség levonásával 70—75 frt jövedelmet nyerhetünk. Hazánkban a lentermelésnek ezen módja fizeti ki magát legjobban. És pedig legjobban azért, mert a kórot házilag kikészítették sok vidéken nem lehet, a nyers kóro ellenben Csehországban biztos vevőre talál. A lenkórot Fiedler János (Weckelsdorf, Csehország) mindez ideig korlátlan mennyiségben vette át s a kóro minősége szerint a vasuti szállítás levonásával métermázsánként 3—3 frt 20 krt fizetett. Sajat ki-jelentése szerint a magyar len jöminőségű, ha jó magot használnak, ha sűrűen vetnek s jól előkészített, gyommentes földet használnak. Termelésre nem a rigai, de a pernaui lenmagot ajánlja, mely klimatikus viszonyainknak jobban megfelel, nem durvul el s nem degenerálódik oly könnyen.

Ha tehát a lentermelésre óhajt áttérni, akkor Mohács vidékén — természetesen Fiedlerrel kötendő előzetes egység alapján — a mag s kóro együttes termelését ajánlom. Ezen célból a lent kora tavasszal (az árpa vetés idején) az ősszel szántott s tavasszal grubberolt, nem firissen trágyázott, de jó erőben álló, gyommentes földbe vetjük, magyar holdanként 60—70 kg. magot számítva. Ezen mennyiség bizonyult legmegfelelőbbnek a kis magyar Alföldre. Sűrű korai vetés s gyommentes talaj képezik a lentermelés alapját, mert a gyomok könnyen elhatalmaskodnak benne, illetve gyomlálata nagy költséget okozna; kései vetés esetén pedig kevés magot és rostot ad.

Ha tisztán magtermelés céljából vetjük, akkor is sűrűen m. holdanként 40—50 kg.-ot számítva, kell vetni, mert klimatikus viszonyainkat tekintve, dus erős elágazásra számítanunk ugy sem szabad, s inkább a sűrűbb vetéssel igyekezzünk a mennyiséget fokozni s ezzel kapcsolatban, a gyomok elhatalmaskodását ellensúlyozni.

Az aratás idejében csak annyiban van eltérés, hogy mag s kórora termelve hozzáfogunk az aratáshoz, a mint a len szára ²/_a-ad részében elsárgult; ilyenkor a mag világos barna színű s az utánérés alkalmával teljesen megerik, a kóro pedig jó minőségét szintén megtartja. Az aratás ez esetben is kaszával végezhető, a magot azonban ezen célra készült fésűkőn kell eltávolítani.

Jó minőségű baltaczim magból kat. holdanként 80—90 kg. szükséges tiszta vetés ese-

tén; legjobb zabos bükköny vagy árpa védnövényvel vetni. Kevert vetés esetén 60 kg. baltaczimot, 4 kg. csomósebit és 3 kg. réti komócsint, vagy pedig homokos talajon 60 kg. baltaczimot 20 kg. mágoosi rosznokot.

Kerpely Kálmán.

Felelet a 114. sz. kérdésre. A cukorgyártásra legalkalmasabb a cukorrépa, amelynek levében a száraz anyag legnagyobb része cukor; minthogy az u. n. „nem cukor“ a cukor kihasználását csökkenti. Különösen áll ez az ásványi és protein anyagokra nézve. A szeszgyártásnál ellenben azon körülmény, hogy a lében a cukor mellett több nem cukor van, a cukor kihasználását egyáltalán nem gátolja, minthogy a nemcukoranyagok a répalé kiejtését nem gátolják, sőt ellenkezőleg, az ásványi anyagok és a proteintok az élesztő fejlődését elősegítik és így a lé kiejtését gyorsítják. Az elmondott célból a cukorrépat oly irányban tökéletesítették, hogy abban minél több legyen a cukor, s minél kevesebb a nem cukor. Amde ezen tökéletesítéssel karöltve járt a cukorrépa terméshozamának csökkenése. Ezen hátrányt kiküszöbölendő, újabb időben arra törekednek, hogy a répaszeszgyártás céljára oly répafeleségeket állítsanak elő, a melyekben aránylag nagyobb cukortartalom van — tekintet nélkül a nem cukoranyagokra — s amelyek nagyobb termést adnak, mint a cukorrépa. Ezen répafeleségek „spritusz répa“ név alatt hozatnak forgalomba. A spiritusz répanak a cukorrépa felett még azon előnye is van, hogy kilugzás után visszamaradó répaszelet értékeesebb takarmányt képez, mint a cukorrépa szelet. —a—d.

Felelet a 115. számú kérdésre. Hogyha Temesmegyében, jelzett első osztályu fekete kötött földön a sörárpa jól megterem, akkor természetesen a „hanna árpát“ ajánlom, mely a mi viszonyainknak legjobban megfelel, nem oly kényes, mint a chevalier, annál valamivel korábban érik, bőtermő és a hűtésnek annyira kitelve nincsen. Nem hagyhatom azonban említés nélkül, hogy hazánk alföldi klímája (különösen tevényesebb talajjal) nem igen felel meg a jó sörárpatermesztés igényeinek, amennyiben az árpa durvább héju, sárgaszínű s aczélos. Kérdés, nem lenne-e helyesebb egy kevésbé kényes, de bőtermő s a szeszgyári ezélokra nagyon jól beváló árpát, pl. az „illmitzi árpát“ természetesen, melyről az országos növénytermelési kísérleti állomás 5 évi kísérletezései alapján kimutatta, hogy az alföldi viszonyoknak legjobban megfelel. Erre nézve a gazdaságban végzett összehasonlító termelési kísérlet adhatna legbiztosabb felvilágosítást. A talajerő állapotára való tekintettel — a mint az a kérdésben jelzve van — a kisebb igényű illmitzi árpát tartanám helyénvalónak.

A mi a műtrágyázásra vonatkozó kérdéseket illeti, megjegyzem, hogy ezekkel átmenetileg pótolhatjuk az istállótrágyát, de csak átmenetileg; a talaj elszegényedése esetén egyoldaló műtrágyázással kellő s tartós eredményt nem érhetünk el.

A mi a cukorrépa műtrágyázását illeti, erre nézve biztos tanácsot adni könnyű, mert egyike azon kevés növényeknek, melyek hazánkban a legjobb eredménnyel értékesítik a műtrágyát. Katasztrális holdanként 135—140 kg. 17%-os szuperfoszfátot a vetőszántás (vagy extirpálás) előtt kiszórunk. A chilisalétromot, melyet a cukorrépa alá szintén alkalmazni kell, már többféleképpen használhatjuk. Ha a répat fejlődésének legelején siettetni akarjuk növekedésében, hogy a répaormányos s répalökhöz szája alul minél gyorsabban kinőjjön, akkor a répakeléskor kat. holdanként 50—60 kg. chilisalétromot egyszerűen kiszórunk, s az első kapálás alkalmával bekapáljuk. Ha a föld erőállapota — mint például jelen esetben is lehetséges — megkíváná, akkor a 2-ik kapálás előtt ismét elszórunk 40—50 kg. chilisalétromot. Azon eljárást, hogy a chilisalétromot közvetlen a vetés előtt fogasoljuk be a földbe,

jelen eset tel, a kére

Bajo

kérdése.

tást adni

hálálhatja

trágyát. N

adni, rend

nem anny

kább a m

foszfáttal

el, feltéve

ellenkező

tünő szok

növényterm

vidéken vé

mutatta. O

répa műtr

nem lehet,

tekintve, k

tás előtt te

szuperfoszf

s megered

a palánták

kg. chilisak

A gip

ártalmára

Felel

sajt gomoly

a Magyar

pest, Alkot

tejgazdaság

formán, hog

sekkel ellát

szétmorzsal

gerekkell ell

het azonban

s azután a

gyuras vége

A gom

burgban, a

márka, kézi

Lenma

let a 118. sz

bárminő nö

azok, mint

értékük, me

vakat — tar

csapágyak a

szerűbb, kev

és szoktak is

nálni, de dr

valamint a

növényi ered

Ide csakis az

A növé

tésre, orvosi

impregnálásra

használati ér

lés mellett —

Duplex

désre.) A ve

kivül jól alka

boronák, mely

a talaj minde

értelmében fe

ben kárt ten

tempóban kel

könnyű s e

nélkül huzhat

Kühne Ede

Tessék kérdé

ez ügyben szí

Ugyancsak K

Laacke-féle s

különböző tala

különböző sul

a Kühne-féle

gosítást.

120. sz.

nem tájékozta

lábain s nevez

ha igen, minő

hatunk a fajda

Lehetséges, ho

jelen esetben a talaj kötöttségre való tekintettel, a kergesedés veszélye miatt nem ajánlom.

Bajosabb már a *dohány műtrágyázásának* kérdése. E tekintetben egész határozott utasítást adni igen bajos. A dohány egyaránt meghálálhatja a kálium, mészt, foszfor és légenytrágyát. Nitrogéntrágyát jó erőben álló talajon adni, rendszerint felesleges. A káliumtrágya nem annyira a termés mennyiségére, mint inkább a minőségére hat fokozólag; a szuperfoszfáttal legtöbbnyire jó eredmények érhetők el, feltéve, hogy elegendő mészt van a talajban, ellenkező esetben a mésztrágya hatása is feltűnő szokott lenni, a mint ezt az országos növénytermelési kísérleti állomás, hazánk több vidékén végzett műtrágyázási kísérleteivel kimutatta. Oly határozott tanácsot, mint a cukorrépa műtrágyázásánál, a dohányra nézve adni nem lehet, hanem a fenforgó körülményeket tekintve, következőket ajánlhatom. A vetőszántás előtt tessék kat. holdanként 150 kg. 17%-os szuperfoszfátot kiszórni; a palánták kiültetése s megeredése után pedig az első kapálás előtt, a palánták közvetlen fészektágyázására, 40—50 kg. chilisalétromot kiszórni.

A gipszzsel kezelt istállótrágya, a talajnak ártalmára nem fog szolgálni, sőt ellenkezőleg.

Kerpely.

Felelet a 117. számú kérdésre. A juh-sajt gomolyát turóvá gyuró gép beszerezhető a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, Alkotmány-utca 31.) Ezt a Bergedorfi tejgazdasági gépgyár is készíti még pedig oly formán, hogy egy tölcser alakú garat alatt késekkel ellátott tengely forog, mely a sajtot szétmorzszálja s ezt azután egy másik, hengerekkel ellátott gépen össze lehet gyurni. Lehet azonban a gomolyát kézzel is szétaprózni s azután a hengeres gyurógépbe tenni összegyúrás végett.

A gomoly aprítógép ára 45 márka Hamburgban, a gyuró gépét két köhengerrel 60 márka, kézi erőre berendezve. *I. S. P.*

Lenmagolaj értéke mint gépolaj. (*Felelet a 118. sz. kérdésre.*) A növényi olajoknak, hármind növényi terményből készültek legyen azok, mint gépkenő olajoknak egyáltalán nincs értékük, mert azok oly maró anyagokat — savakat — tartalmaznak, melyek a tengelyek és csapágyak anyagát idővel megrongálják. Egyszerűbb, kevésbé értékes gépeknél lehet ugyan és szoktak is a repceolajat kenőanyagként használni, de drágább és összetettebb gépeknél, valamint a közlő műveknél (transzmissziók) növényi eredetű olajat használni nem szabad. Ide csakis az ásványi eredetű olajok valók.

A növényi eredetű olajok főzésre, égetésre, orvosi czélokra, fényezésre és festésre, impregnálásra valók, de mint gépolajoknak használati értékek — legalább helyes gépkezelés mellett — nincs. *S. P.*

Duplex borona. (*Felelet a 119. sz. kérdésre.*) A vetéseknek megboronálására rendkívül jól alkalmazhatók az u. n. „Duplex” boronák, melyek hegyes fogaikkal odaférköznek a talaj minden részéhez s azt a szó szoros értelmében felkavarják, anélkül, hogy a vetésben kárt tennének. E boronákat lóval gyors tempóban kell járítani; a borona maga nagyon könnyű s egy ló egész nap megeröltetés nélkül huzhatja. A „Duplex” borona kapható Kühne Ede gépgyárosnál két nagyságban. Tessék kérdéstevőnek oda fordulni s onnan ez ügyben szívesen szolgálnak felvilágosítással. Ugyancsak Kühne gyártja a jónak bizonyult Laacke-féle szántóföld boronákat, melyek a különböző talajok és használati czélok szerint különböző sulyban készülnek. Ezekre nézve is a Kühne-féle gépárjegyzék ad részletes felvilágosítást. *i. S. P.*

120. sz. felelet. Miután a kérdés szövege nem tájékoztat arról, vajjon a sánta malacok lábain s nevezetesen azok csuklóján vannak-e s ha igen, minő kóros eltérések, nem is mondhatunk a fájdalmas sántaság okáról véleményt. Lehetséges, hogy a sertésvészszel kapcsolatban

a csontok izületi végeiben gyulladással, elsajtosodó gőczok fejlődtek s ezekhez később az ízületek gyulladása társult. Lehet azonban az is, hogy a megelőzőleg elgyöngült állatokban utólagosan az angolkór fejlődik vagy pedig az ízületek csuszosan megbetegedtek. Minthogy a további eljárás a betegség természetétől szerint lényegesen módosul, azért ajánlatos azt pontos vizsgálat, esetleg boncolás útján is megállapítani. — *y.* —

Beojtott állatok immunitásának tartama. (*Felelet a 121. sz. kérdésre.*) Az eddigi tapasztalatok szerint a baktérium-kulturákkal létesített mesterséges immunitás, a minő a Pasteur módszere szerint lépfene ellen beojtott állatoké is, körülbelül egy évig tart. Ez okból fertőzött vidéken az állatoknak évenkénti újraojtása ajánlatos. — *y.* —

Szelelő rosták. (*Felelet a 122. sz. kérdésre.*) A kérdezett szelelő rosta igenis meg van, még pedig magyar gyártmány, melyet Kühne Ede gépgyáros készít és „szelelő magtárrosta” név alatt hoz forgalomba. Ára 34 frt Budapesten. E rostával, tisztán a szél erejével kitűnően lehet mindenféle magvat *suly szerint* osztályozva szétválasztani, s azonkívül a gabonának a portól s polyvától való megtisztítására is igen alkalmas. Tessék Kühne gépgyárhoz fordulni ez ügyben, honnan kimerítő felvilágosítás kapható. Egyébiránt e rosta a „Köztelek” 1894. évfolyamában is ismertetve lett. *I. S. P.*

A gazdaszövetség szervezkedése.

A mult vasárnap Pozsonyban, e hó 25-én pedig Nyitrán aratta diadalait a magyar gazdaszövetség. Daczára az agráriusok ellen megindított hajszának és az ellentábor erőlködésének, az eszme feltartóztatlanul terjed és a gazdák mindinkább arra a meggyőződésre jutnak, hogy érdekeiket csak tömörülve és szervezkedve képesek megvédelmezni.

Mint legutóbb Pozsonyban, úgy most Nyitrán még talán fokozottabb érdeklődés mellett tartottak gyűlést a vidék gazdái és kimondották a magyar gazdaszövetség megalakítását. A nyitramegyei gazdasági egyesület tevékeny vezetősége az általa rendezett ideai téli gazdasági tanfolyam záróvizsgája alkalmából hívta össze a gazdagyűlést Nyitrára e hó 25-ére.

Egyben felkérte gróf *Zselénski* Róbertet és dr. *Bernát* Istvánt, hogy a gyűlésen az aktuális gazdasági kérdésekről előadást tartsanak. A felolvasók kíséretében a központból felrándultak Nyitrára *Forster* Géza az „OMGE.” igazgatója, *Okolicsányi* Géza országos képviselő és *Bálintffy* Pál. A gyűlésen a nyitramegyei birtokos osztály tagjai igen nagy számban jelentek meg, s ezenkívül sokan Bars- és Pozsony megyékből is.

A programot az egyesület olyformán állapította meg, hogy 9-től 11 óráig a nyitrai téli gazdasági tanfolyam záróvizsgája tartott meg, 11 órakor pedig az agrárius felolvasók vették kezdetüket a városháza nagytermében.

A téli gazdasági tanfolyam sikerrel megkezdett záróvizsgája után, — melyen 24 ifju vizsgázott le — kezdetét vették az agrárius előadások a városháza nagytermében.

Elsőnek gróf *Zselénski* Róbert tartott előadást „Adóreform” czimén. Előadásában rámutat arra, hogy az alkotmány helyreállítása óta mindig azt hirdették a kormányok és szócsövei, hogy a földbirtokos adóját fölemelni nem akarják, föl nem emelik és ezt a nagy közönség elhitte. Hát egy uradalom, mely az ötvenes évek elején 10.504 forint adót szolgáltatott be, fizetett a hatvanas években átlag 19.360 forintot, a hetvenes években 25.361 forintot, a nyolcvanas években 28.775 forintot, a kilencvenes években pedig 31.268 forintot. De mindig az volt a jelszó, hogy a földbirtokos adóját nem emelik fel — igaz, nem is emelték föl, de folyton új pótlékokkal terhelték. Tanácsolja, hogy semmi adóreformba bele ne menjünk, ha az egyenes adókkal egyszerűen nem

tárgyalják a pótladók kérdését is. Majd hosszasan foglalkozik *Wekerle* Sándor emlékiratával s kimutatja, hogy mennyi igaztalansággal van az tele, különösen mikor azt találja mondani, hogy a földnek marad még meg nem adóztatott 100 milliónyi jövedelme, mely jövedelmet az általános jövedelmi pótladóval megadóztatni nem tud. A felolvasó behatóan bírálja a földbirtokosok megadóztatását, amely vidékenként nagyon elütő, úgy hogy némely helyen 57 százalékot, másuttal pedig 28 százalékot tesz ki, de mindig roppant magasnak mondható. Bírálja azután a III. osztályú keresetadó s számokkal mutatja ki, hogy mily tarthatatlan s igazságtalan állapotok vannak e téren. Végül ajánlja, hogy az adókérdéssel komolyan foglalkozzunk, mert a földbirtokos helyzete nem fog javulni, hanem rosszabbodni fog.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után *Bernát* István foglalta el az előadó széket, ki a börze reformjával foglalkozott. Elmondja az utolsó tőzsdeankéten történt dolgokat s ráutalt arra, hogy a börze, mint autonom testület, csakugyan azt teszi a gazdával s annak terményével, a mi neki tetszik. Megmagyarázza a fedezetlen terminüzletet s annak a követelésnek jogosultságát, a mely megkívánja, hogy a tőzsde a törvényhozás erélyes felügyelete alá kerüljön, a papirosbuza pedig töröltessék el kegyetlenül. Számos példával illusztrálva a börzemanipulációkat, felszólítja a jelenlevőket, hogy ők is működjenek közre a tőzsde megrendszabályozásának nehéz művén.

Bernát István előadását zajosan megéljenzették, melynek csillapultával *Mérey* Lajos nagy hévvel elmondott beszédében ajánlja, hogy az egybegyűltek ma tegyék meg az első lépést a nyitramegyei gazdaszövetség megalakulásához. A jelenlevők hozzájárulván az indítványhoz, megalakították a 100 tagból álló végrehajtó bizottságot, melynek elnökévé gróf *Hunyady* Imrét, alelnökévé *Emödy* Józsefet, és *Mezey* Gyulát, ügyvezetővé pedig *Meskó* Pált választották meg. A végrehajtó-bizottság tagjai közé Nyitramegye legelőkelőbb gazdái vannak beválasztva.

A választás eredményének kihirdetése után *Meskó* Pál szólalt fel s hosszabb beszédében méltatva a magyar gazdaszövetség vezérének gróf *Károlyi* Sándornak érdemeit, indítványozza, hogy az ülés gróf *Károlyi* Sándornak az igaz lelki nemességéből származó és a közjóra irányzott cselekedeteinek méltatásaképpen adjon kifejezést hálájának és legbensőbb ragaszkodásának vezére iránt. Indítványozza, hogy a gyűlés táviratilag üdvözölje a magyar gazdák vezérét, mely indítványát a gyűlés nagy lelkesedéssel tette magáévá és a következő táviratot küldötte gróf *Károlyi* Sándorhoz: „A nyitramegyei gazdaszövetség megalakult s felesküszik arra a lobogóra, mely excellenziád kezében egy szebb jövő reményével biztatja a nemzeti erő alapját képező magyar gazdaközönseget. Követni fogjuk excellenziádat, mint hazafias szent ügyért harczoló hű katonák. Legyen vezérünk elveink diadaláig s még azon túl is sokáig. *Emödy* József, *Meskó* Pál.

A gyűlés után 120 teritékű banketre gyűltek össze az ujonnan megalakult nyitramegyei gazdaszövetség tagjai, kik között 43 egyszerű földmives is megjelent. A felköszöntők egymást érték és érdekesnek tartjuk felemlíteni azon körülményt, hogy ezen egyszerű parasztagdák sorából is hangzottak felköszöntők, a melyekben a szervezkedés és tömörülés feltétlen szükségességét hangoztatták.

A leglényegesebb kelleke a magyar gazdaszövetség prosperálásának, mint arra gróf *Károlyi* Sándor is rámutatott, az, hogy ezen eszméknek a „kis embereket” megnyerjük, a kik természetesen a mostoha viszonyok sulya alatt leginkább szenvednek.

Kitartás és ügyszereket teszik ezt csak igazán lehetővé a mit a nyitramegyei gazdasági egyesület vezetősége mostani példájával fényesen beigazolt.

Az őrléskikészítési engedély Németországban.

A ki visszaemlékezik a nálunk nem régen lefolyt azon akcióra, mely a malmok által az őrlési engedély örve alatt behozott idegen búzánál, a tapasztalt vámviisszaélések megszüntetésére irányult, az bizonynyal érdeklődéssel vesz tudomást arról, hogy most Németországban is teljesen azonos mozgalom indult meg a nagymalmok üzemei ellen.

A két eset annyira analog, hogy két nemzet gazdasági életében alig találhatnánk még egy ilyen azonos mozzanatot.

Németországnak ugyanis 1870-ig gabonakivitele volt; e szerint — éppen úgy, mint nekünk, míg kivitelre termeltünk — Németországnak is érdekében feküdt, hogy felesleges gabonájának liszt alakjában való kivitelét elősegítse. Hogy pedig a malmokat versenyképessé tegye, megengedte, hogy azok idegen búzát, őrlési célból vámmentesen hozhassanak be.

Az őrlés céljából behozott gabona vámvisszatérítése ugy történt, hogy a malmok a behozott gabonából előállítható liszt vámmentes kivitelére jogosító igazolványokat kaptak; újabban azonban a kivitt liszt mennyiségének megfelelő gabona vámmentes behozatalára kapnak igazolványt. Ez az utóbbi eljárás a német mezőgazdákra már csak azért is sérelmes, mert az a gabonabehozatal mesterséges emelésére vezet, a malmok pedig kiviteli prémiummal vannak ösztönözve arra, hogy csakis idegen, vámmentes, tehát olesó gabonát őrljenek mindez könnyen érthetőleg a németországi gabonaárakra csökkentőleg hat. A nagyobb sérelem azonban csak ezután következik.

Szükséges volt ugyanis számítást tenni arra nézve, hogy a malmok milyen irányban képesek a gabonából lisztet előállítani: tehát p. o. 100 mm. kivitt liszt után hány mm. gabona behozatalára kaphatnak engedélyt.

A számítás azon a feltevésen alapult, hogy a malmok a rozból 65%, a búzából 75% arányban képesek lisztet előállítani. Egy ideig ez a számítás elfogadható is volt; de újabban a malmok technikai berendezéseiket folytonosan tökéletesítvén, az arány a 65, illetve 75%-ról 80, illetve 90%-ra szökkent fel. Lássuk, mi következik ebből a gyakorlatban.

Egy nagy malom vesz a külföldről 114·3 mm. gabonát, kitűnő technikai berendezésénél fogva ebből a gabonából 100 mm. kivitelképes lisztet képes előállítani. E 100 mm. kivitt liszt fejében a nagy malom egy gabonabehozatali igazolványt kap, melynek erejénél fogva a kivitt lisztnek megfelelő gabonát vámmentesen hozhatja be.

De mennyi vámmentes gabonát hozhat hát be a malom a kivitt 100 mm. liszt ellenében?

Az állam így számít: a malmok 100 mm. gabonából 65 mm. kivitelképes lisztet állítanak elő; e szerint 100 mm. liszt előállítására 153·85 mm. gabonára van szükségük, tehát ennyi idegen gabonát vámmentesen hozhatnak be.

Minthogy azonban a 100 mm. liszt 114·30 mm. idegen gabonából állítottatott elő, következésképpen a malmok minden kivitt 100 mm. liszt után 39·55 mm. gabonát, minden ellenszolgáltatás kötelezettsége nélkül, teljesen vámmentesen hoztak be Németországba.

Erre a 39·5 mm. gabonára ca. 138 márka behozatali vám esnék; ezt az összeget a malmok minden 100 mm. liszt kivitele után megnyerik. Természetes aztán, hogy ez a vámmentesen visszamaradt olesó gabona igen alkalmas arra, hogy vele az árakat lenyomják s manipulációk eszközözül használják fel.

A német gazdák a helyzet orvoslását abban látják, hogy az az arányszám, mely szerint az előállítható liszt a roznál 65, a búzánál 75 százalékban van megállapítva, a malmok tökéletesebb technikai berendezésének megfelelőleg, magasabbra emeltesék.

Mint az „I. L. Z.“ német szakközlönyben olvassuk, az orvoslás másik nemét a gabonabeviteli vámok felemelésében jelölik ki. A német molnárok szempontjából az teljesen közönyös, hogy emelik-e a vámot vagy sem, mert azt az idegen gabonát, melyet nem kénytelenek liszt alakjában kivinni, ígyis úgyis vámmentesen hozták be.

A mi azonban a vámvisszatérítési eljárásra vonatkozó reformot illeti, erre nézve ajánljuk figyelmébe a német kollégáknak a magyar precedenst — szerény viszonzásképpen: minthogy elleneseink szeretik hangoztatni, hogy mozgalmainkat külföldi s főként német mintára indítjuk meg. B.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Meghívó. — Meghívó. — XIV. tenyészállatvásár. Tavaszi luxuslovásárok. — Szőlőmvelési és borszási szakosztály ülése.	277
Földmvelésügyi vita.	278
A gazdaszövetség szervezkedése.	285
Az őrléskikészítési engedély Németországban.	286
Tárcsa. Farkas história.	278
Gazdasági növénytan.	
Az elektromosság hatása a növények fejlődésére. <i>Felbert Gyula.</i>	280
A gyümölcsök rothadása.	281
Allattenyésztés.	
Borjunevelés. <i>Osztrovác György.</i>	281
Allatanyag értékesítés sertésvesz esetén. <i>Monostori.</i>	281
Halászat.	
A ponty a mezőgazdaságban. <i>Répássy Miklós.</i>	282
Levélsekreney.	283
Vegyések.	286
Kereskedelem, tőzsde.	287
Budapesti gabonátözsde. — Vetőmagvak. — Mitrágyák. — Szeszület. — A központi vásárcsarnójegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmiszerek árairól. — Állatvásárok: Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti lovásár. — Kőbányai sertésvásár. — Budapesti szurómarhavásár. — Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül).	288
Szerkesztői üzenetek.	288

Németországi gazdák tanulmányutja Magyarországon. 100 német gazda május havában 3 heti körutat fog tenni Magyarországon, hogy megismerkedjenek országunk mezőgazdasági viszonyaival. A német birodalmi gazdasági egyesület a tanulmányut vezetésére felkérte hazánkfát *Egan Edét*, ki mióta a földmvelési minisztériumban elfoglalt állásáról néhány év előtt leköszönt, poroszországi birtokán gazdálkodik. A csak pár hét előtt közzétett utiprogramm alapján, mint a német lapok közlik, máig már mintegy 180 gazda iratkozott be. A 100-on felül jelentkezettek azonban visza kellett utasítani, mivel a társulat vezetőjének véleménye szerint a meglátogatandó uradalmak és városok vendégszeretét nem lehetett tulságosan igénybe venni. A beiratkozottak közt képviselve van a német birodalom minden országa és tartománya. Szász- és Bajorország, Baden, Rajnavidék, Hannover, Schleswig-Holstein, Nassau, Pommerania, Posen, Szilézia, nyugot és kelet Poroszország, Brandenburg, Westfália stb. A résztvevők legnagyobb része természetesen a „Rittergutsbesitzer“-ek és „Domainenpächter“-ek soraiban keresendő. Nem csekély a lovaskapitányok, őrnagyok, ezredesek száma; továbbá van köztük: czukor- és sörgyáros; azonkívül a Majoratsherr-ek egész sora s nem kevesebb, mint 5 „Landesrath“ (mely rang körülbelül a mi alispánjaink rangjának és foglalkozásának felel meg). E tény eléggé bizonyítja, mily nagy az érdeklődés az ország minden részében és a gazdatársadalom minden rétegében. Egan Ede a sokatigéző tanulmányut vezetője, márczius elején pár hétre haza érkezik Magyarországra, hogy az OMGE. igazgatójával az utiprogrammot véglegesen megállapítsák. Tudtunkkal első eset ez, hogy szom-

széd országunkban az érdeklődés viszonyaink iránt ily élénken és ily körben nyilvánul, hogy egy nagy és tekintélyes németországi testület ily alaposan kíván nálunk szaktanulmányokat tenni. Miután épp az államfentartó elem, az életrevaló és élesszemű gazdák táborából nyilvánul ezen érdeklődés, remélhető, hogy vendégeink hazájukba visszatérve, igyekezni fognak az itt tapasztaltak alapján elosztatni azon balvéleményt, melyet felőlünk a külföldön kétségen, kívül, táplálnak. Ezen reményben melegen üdvözöljük a német gazdatársakat!

A „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete“ tagjaihoz az igazgatóság a napokban egy körlevelet intézett, melyben több fontos körülményre hívja fel azok figyelmét. Nevezetesen hangsúlyozza e felhívás, hogy az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a gazdaközönség még nincs kellőleg tájékozva azon módokról, amelyek mellett az áruk a szövetkezetnek beküldendők és nem fordít elég gondot és óvatosságot az áruk csomagolására, mi által pedig az egyes áru sokszor teljesen értéktelenné válik. Az áru irányítására nézve nagyon fontos, hogy a fuvarlevélen világosan feltüntessék, hogy az áru a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete“-nek küldetik. Vasuti állomás gyanánt a fuvarlevélben *Budapest, Központi-Vásárcsarnok* irandó és semmiféle más budapesti vasuti-állomás neve nem teendő oda. A fuvarlevélen továbbá világosan feltüntetendő az aláírásnál, hogy ki által lesz az áru beküldve, és hogy az elszámolandó pénz hová küldendő. Ezenkívül a fuvarlevél „jegyzet“ rovatba beleirandó az is, vajjon egészségi-bizonyítvány, vagy bármely okmány mellékeltek-e a fuvarlevélhez, ne hogy ennek elmulasztása esetén ezen okmányok elkallójanak. Az áruk csomagolására nézve figyelmébe ajánlja a szövetkezet igazgatósága a termelőknek, hogy az általa kiadott „utasításban tudomásukra hozott szabályokat figyelmen kívül ne hagyják. Figyelemreméltó intézkedést tett a szövetkezet igazgatósága a termelés irányítása érdekében is. És pedig felkérte tagjait, hogy a nekik megküldött bejelentési iven értesítsék a szövetkezetet, hogy mely termények állanak értékesítés céljából rendelkezésükre ez idő szerint vagy melyek fognak a jövőben rendelkezésükre állani. A bejelentési-iv arra is szolgál, hogy a termelő azon terményeket bejelentse, amelyeket a termelés körébe a jövőben belevoni óhajt. A beérkező adatokat a szövetkezet egybe fogja állítani és amennyiben azokból kitűnnék, hogy a termelni szándékolt egyes élelmi cikkek közül nagy produkezióra lesz kilátás, akkor arra a szövetkezet tagjait figyelmeztetni fogja és oly termények előállítására fogja őket felkérni, amelyek még bejelentve nincsenek. A bejelentési-lapok a tagoknak már megküldettek; a visszaküldés határideje márczius hó 10-e.

Gazdasági előadások. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ a földmvelésügyi miniszter támogatásával és az „Udvarhely-vármegyei Gazdasági Egyesület“ közreműködésével *Székely-Kereszturon* február hó 28-án, népszerű gazdasági előadást tart. Az előadás tárgyai a vidéket kiválóan érdeklő gazdasági kérdésekből vannak összeállítva. Mint értesültünk, a debreczeni gazdasági tanintézet és az ottani földmves iskola tanárai is rendszeresen tartanak a vidéken népies gazdasági előadásokat, sőt H.-Nánáson rendszeres heti kurzusok tartatnak, mint tavaly Szoboszlón, amidőn is heti 3 órában a kis gazdaságok kezelését és berendezés tanát *Szűts Mihály* igazgató, a „földmvelés- és növénytermelést“ *Kerpely Kálmán*, az „allattenyésztést“ *Ferenczy Ferencz* tanárok tanítják részletesen. Egy-egy előadást 80—200 kis gazda hallgatja.

Tenyészállat árverés. Az országos tenyésztés érdekében fentartott mezőhegyesi tiszta vérű magyar gulya számfelletti tenyészanyagát f. évi márczius hó 22-én fogják elárverezni Mezőhegyesen. A részletek a lapban közölt hirdetésben olvashatók.

Szö az utolsó árnyatlat új jövedelmek az ipari ellensúlyozás. A hasznos növények fel hazánkén az utóbbi évek séréleteket elégitő erő ricziúnyes kis gazdait, talmu faj ipari feld után pec Délvidéki tagjai ké holdra va egyes bir vetettek, termelést időt a ma gyárnak. A kibocsá ezer dara annyi hol és így a még a m nek tern tagjai. A szövetkeze ténik, hog lokra tör szétosztan 6%-os ka formán rés szétosztan üzletrésze a lefolyt é köve; m üzletrész termelők r 50 frtos ü idő szerint a Temes Növényola vesen szol **Borb** mindig em Dalmáciai ottani tern vel. Mivel rosszabb, emelkedés Januárban érkezett, n 1895. janu ország 110 portban. I métermázs mázsa, vé importra szesztartal Fiumében tak méter Dalmácia tétre mélt növekedik. (+26.148) 104.470 (- Magyarors mázsa bor importunk kerülő me a 100.000 **A pa** fiktív üzle fel a börz különíthető így a rend effektív sz tosihatók amerikai to

Szövetkezeti olajgyár. A gabonaáraknak az utolsó években bekövetkezett nagymérvű árhanyatlása arra készíteti a gazdákat, hogy új jövedelmi forrásokat keressenek s különösen az ipari növények termelésének felkarolásával ellensúlyozzák a beállott jövedelem csökkenését. A haszonnal termelhető kereskedelmi és ipari növények közül a riczinus termelését karolták fel hazánk több vidékén; így Temesvár vidékén az utóbbi években Mokry István tett kísérleteket a riczinustermeléssel, még pedig kielégítő eredménnyel és neki sikerült egy korán érő riczinusféléseget előállítania. Az eredményes kísérletek arra indították a délvidék gazdáit, hogy ezen koránérő és nagy olajtartalmu fajnak nagyban termelése és a termelés ipari feldolgozására szövetségbe lépjenek. Miután pedig a földművelésügyi miniszter a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének tagjai között ezen koránérő magból 200 holdra való magot osztatott ki és ezenkívül egyes birtokosok már mintegy 200 holdat el is vetettek, úgy azon gazdák, akik a riczinustermelést felkarolták, elérkezettnek látták az időt a már régebben tervezett gazdasági olajgyárnak szövetkezeti uton való felállítására. A kibocsájtott aláírási ivenek rövid idő alatt ezer darab üzletrész jegyeztetett, mely ugyanannyi hold olajmagvak termelésének felel meg és így a délmagyarországi olajgyár-szövetkezet még a múlt évben megalakult. A szövetkezetnek termelők és nem termelők is lehetnek tagjai. A tiszta nyereségben való részesedés a szövetkezeti alapszabályok szerint olyképp történik, hogy a tartalékalap javára és más célokra történt levonások után fenmaradó és szétosztandó üzleti nyereségben az alaptőke 6%-os kamatozásáig valamennyi üzletrész egyformán részesedik. A 6%-os kamatozáson felül szétosztandó összegnek 50%-a csakis azon üzletrészek között lesz szétosztva, amelyekkel a lefolyt évben megfelelő termelés volt egybekötve; míg a többi 50% ismét valamennyi üzletrész között egyformán osztatik fel. Nem termelők részére ez idő szerint még 500 drb 50 ftrtos üzletrész áll rendelkezésre, melyre ez idő szerint még jegyezni lehet. Érdeklődőknek a Temesvárott székelő Délmagyarországi Növényolajgyári Szövetkezet igazgatósága szívesen szolgál bővebb felvilágosítással.

Borbehozatalunk. A borbehozatal még mindig emelkedik, kivált Olaszországból, míg Dalmáciából aránylag kevés érkezik, mert az ottani termés a közepesen alul maradt valamivel. Mivel a magyar termés végeredményben rosszabb, mint az utolsó éveké, a behozatali emelkedése alighanem tovább is tartani fog. Januárban Fiuméba 132.793 métermázsza bor érkezett, míg tavaly januárban csak 95.997 és 1895. januárban csak 77.239 métermázsza. Olaszország 110.398 métermázszával részes az importban. Legtöbb bor jött Szieziliából: 64.687 métermázsza, azután Apuliából: 41.698 métermázsza, végül Ischiából 2690 métermázsza. Az importra kerülő bor többnyire fehér, magas szesztartalmu (12—15 fokos) bor volt, az árak Fiumében vám nélkül 10—11 frt körül mozogtak métermázsánként. Vörösbor Apuliából és Dalmáciából jött kisebb mennyiségben. Említésre méltó, hogy az idén Trieszt forgalma is növekedik. Elszállítottak onnét vasuton 73.718 (+26.148) métermázsza bort, Fiuméből pedig 104.470 (+39.771) métermázsát, ebből 87.496-ot Magyarországra. Triesztből közel 15.000 métermázsza bor érkezett hozzánk, úgy, hogy borimportunk, leszámítva az idegen államokba kerülő mennyiségeket, még mindig meghaladja a 100.000 métermázsát.

A papirosbuza ellen. Mikor a gazdák a fiktív üzletek üldözését követelik, azt hozzák fel a börzei körök, hogy a fiktív üzletek el nem különíthetők a tényleges szállítási üzletektől s így a rendszabályok vagy sújtsák a tisztességes effektív szállítási üzletet is, vagy nem fogantatosíthatók. Érdekes e tekintetben a következő amerikai törvényhozási akció: Canadában 1892-

ben, midőn az Egyesült-Államok tervezett rendszabálya folytán kilátás volt arra, hogy a játékos urak az ő tevékenységük színhelyét kénytelenek lesznek New-York és Chicagóból az angol lobogó oltalma alá helyezni, siettek a büntető törvénykönyvet egy olyan záradékkal ellátni, a mely szerint a fiktív üzletek művelőire 500 dollárig terjedhető pénz- és öt évre rugó szabadság-büntetés szabandó. Ennek a drákói rendszabálynak teljes mértékben meg volt a foganatja, mi azt mutatja, hogy igen is lehet a papirosbuza ellen törvényes uton sikerrel eljárni.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés 1897. február 26.

Készbuza ma jól volt kinalva, a malmok jobb vételkedvűek voltak, szilárd iránynál kb. 30.000 mm. kelt el, az árak 2 1/2—5 krig magasabbak.

Eladatott:

Terület	Mennyiség	Ár	Érték
Tiszavidéki:	300 mm. 80 kg. a	8:42 1/2	3 óra
	500 " 80 " "	8:37 1/2	" "
	800 " 80 " "	8:42 1/2	" "
	600 " 79 " "	8:35	" "
	200 " 79 " "	8:30	" sárga
Pestvidéki:	500 " 78 " "	8:35	3 óra
	400 " 78 " "	8:27 1/2	" "
	300 " 78 " "	8:25	" "
	500 " 78 " "	8:27 1/2	3 óra
	900 " 79 " "	8:27 1/2	" "
Becskei:	200 " 76 " "	8:02 1/2	" "
	5500 " 76 " "	8:—	" "
Bácskai:	1500 " 76 " "	8:22 1/2	" "
	1500 " 76 " "	8:20	3 óra
B.-Almási:	4700 " 74 " "	8:—	" "
	1700 " 75 " "	8:02 1/2	" "
F.-Tiszai:	300 " 79 " "	8:30	" "
	1700 " 75 " "	7:90	" "
Raktárúru:	1100 " 74 " "	7:85	" "
	1150 " 74 " "	7:82 1/2	" "
Szerbiai:	1500 " 73 " "	6:90	3 óra

Készrozs forgalma igen csekély, kisebb tételek 6:45 frt pesti paritással kelt el. Arpa csak jobb fajták keresettek, etetési célra 4:50—60frt ab itt nagyobb Kőbánya kelt el. Tengeri új áruban 3:60—65 frt ab itt kelt el. Zab tartott.

Határidők magasabb, New-Yorkra és jobb kész-áruüzletre szilárdan indultak.

	Köttelett.	Déli zárlat.
Tavaszi buza . . .	7:84—7:89	7:88—89
Máj.-jun. buza . . .	7:81—7:86	7:86—87
Őszi buza . . .	7:34—7:37	7:36—38
Tavaszi rozs . . .	6:50—6:56	6:55—57
Tavaszi zab . . .	6:—	6:08—09
Őszi zab . . .	—	—
Új tengeri . . .	3:81—3:81	3:83—84
Új repce . . .	—	10:90—11

Heremagvak plombozása.

A budapesti m. kir. állami vetőmag-vizsgáló állomás az 1896/97. idényben f. évi február hó 25-ig az alant megnevezett magkereskedőknel és termelőknel a következő mennyiségű vetőmagvakat ólomzárta:

	Luczerna Lóhere Összesen m é t e r m á z s a		
Mauthner Ödön.*) Budapest	1105	962	2068
Haldek Ignác, Budapest	577	578	1155
Frommer A. H. utóda Bpest	264	281	545
Magy. mezőgazd. szöv. Bpest	175	328	503
Deutsch Gyula, Budapest	229	224	453
Klein Vilmos Szatmár	68	295	363
Gr. Teleki Arvéd,**) Drassó	129	162	291
Beiml és fia Budapest	91	162	253
Kramer Lipót Budapest	76	89	165
Szávoszt Emil Budapest	61	19	80
Nöthling Vilmos Budapest	—	63	63
Kuch Tóbiás Budapest	59	—	59
Boross és Szalai Budapest	12	22	34
Radvánér I. L. Budapest	13	—	13
Összesen	2860	3185	6045

*) 2 q komócsin.

**) 23 q répamag.

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e héten igen szilárd bécsi kontingens jegyzések folytán szilárd irányzat uralkodott és a szeszárak 25 krral drágábban zárulnak.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyerszesz e héten jóval magasabb áron lett kinalva és mint-hogy finomított és szeszkereskedők által élénk vételkedv mutatkozott, az árak drágábban 14:75—14:88 frton zártak.

Galiciából szintén szilárdabb irányzatot jeleztek. Kontingens nyerszesz 14:70—15 frt, kontingens finomított szesz 15:75 frton kelt el tartályokban szállítva.

A budapesti piacon kontingens nyerszesz 15—15:25 frton zárul. A vidékről meglehetősen érkeztek rendelések és főleg kötések iránt volt nagyobb fedezési vételkedv. Elkelt: élesztő-szesz 52:—52:13 frt, nyerszesz adózva 51:25 frt, adózatlan (exkontingens) 12:25 frt, denaturált szesz 17:50 frt, finomított szesz ugy budapesti, valamint vidéki vevők által 52:25 frton lett vásárolva.

Bécsi jegyzés 15:90—16:10 frt kontingens nyerszeszért.

Prágai jegyzés 51:13—51:25 adózott burgonya-szeszért.

Trieszti jegyzés 8:37 1/2—8:50 frt magyar kiviteli szeszért.

A kivitel e héten 200 q finomított szeszt vásárolt. Vidéki szeszgyárak közül: Győr, Kenyérmező, Losonc, Baja, Temesvár 25 krral, a többiek 50 krral drágábban zárulnak.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 52:—52:25 frt, élesztő-szesz 52:13—52:25 frt, nyerszesz adózva 51:25—51:25 frt, nyerszesz adózatlan 12:—12:50 frt, denaturált szesz 17:50—18:— frt. Kontingens nyerszesz —:—:—.

Az árak 10.000 literfokként hordó nélkül budapesti vasutállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiczkkek arairól. (A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére). Budapest, 1897. február 25-én.

Hus. Marhahus I. oszt. 1 q frt 45—60, II. oszt. 38—45, III. oszt. 30—36, borjúhús I. oszt. 50—66, II. oszt. 52—56, birkahús I. oszt. 34—38, II. oszt. 28—34, bárány 1 db 2—5, sertéshus magyar (nyers) 1 q 45—53, füstölt 45—50, sertéshus szerb 44—48, sonka nyers 1 kg. 56—60, füstölt belf. csonttal 0:65—1, csont nélkül 0:80—1, sonka füstölt külf. csont nélkül 1:—1:10, szalonna sózott 1 q 54—56, füstölt 56—70, sertészsir hordóval 52—60, hordó nélkül 52—60, kolbász nyers 1 kg. —, füstölt —, malacz szopós élő 1 db —, tisztított 3—4.

Baromfi. a) Élő. Tyuk 1 pár frt 1:25—1:60, csirke 0:80—1:25, káppan hizott 2:—2:50, sovány 1:30—1:80, réce hizott 1:80—2:50, sovány 1:60—2:—, lu

hizott 4—650, sovány 280—350, pulyka hizott 350—7—, sovány 2—320. b) Tisztított. Tyuk 1 db frt 1—120, 1 kg. —, csirke 1 db 050—090, 1 kg. —, kappan hizott 1 db 080—140, 1 kg. 055—058 réce hizott 1 db 1—130, 1 kg. —, félkővér 1 db 080—1—, lud hizott 1 db —, 1 kg. 048—060, félkővér 1 db —, 1 kg. —, pulyka hizott 1 db —, 1 kg. 050—060, félkővér 1 db —, 1 kg. —, ludmáj 1 db —, 1 kg. 2—250, ludzsir 1 kg. —, idei liba 1 db 1¹/₂—3¹/₂.

Hal. Élő. Harsa 1 kg. frt 1—120, csuka 040—080, ponty (dunai) 040—120, süllő 050—1—, kecsge 180—2, márna 040—060, czompó 040—060, angolna —, apró kevert 020—040, lazac 5—6, pisztráng 5—550.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 008—009, lefölözött 005—007, tejszín 024—036, tejföl 030—040, tehénvaj (tea) 1 kg. 110—140, I. rendű 1—110, II. r. 075—1—, olvasztott —, Margarin I. rendű 065—070, II. rendű 054—060, tehénturó 018—028, juhturó —, liptói 045—050, juhsajt 1—1, emmenthali sajt 110—120, groji sajt 076—076.

Liszt és kenyéremü. Fehér kenyér 1 kg. frt 011—015, barna kenyér 009—011, rozskenyér 009—009.

Hüvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 10—12 stokerani 20—25, borsó héjas magyar 14—165, koptatott magyar —, külföldi 20—24, bab fehér apró 10—12, nagy 12—14, szines 10—14.

Tojás. Friss I. oszt. (1140 db.) 1 láda frt 30—31, II. oszt. (1440 db.) —, meszes —, orosz tojás 100 db. —.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 080—30, 1 q 35—50, Petrezselem 100 kötés 100—50, 1 q 460—80, zeller 100 drb 1—3—, karalábé 10—160, vöröshagyma 100 kötés —, 1 q 250—35, foghagyma 100 kötés —, 1 q 60—85, vörösrépa 100 drb 1—2—, fehér répa —, fejeskáposzta 45—12, kelkáposzta 100 drb 10—20, vörös káposzta 8—20, fejesaláta —, kötött saláta —, burgonya, rózsá 1 q 20—250, sárga 240—260, külföldi 12—13, fekete retek 100 drb 080—10, uborka nagy salátának 1 drb —, savanyítani való 100 drb —, savanyított 2—220, zöld paprika —, tök —, zöldborsó hüvelyes 1 kg. —, fejtett 1 lit. —, tengeri 100 csó —.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 18—35, közönséges alma 8—18, fajkörte 40—45, közönséges körte —, szilva magvaváló —, vörös —, aszalt —, cseresznye faj —, közönséges —, barack kajszin —, ősz —, dinnye görög nagy 100 drb —, görög kicsi —, sárga, faj —, közönséges —, szőlő 1 q —, csemege —, dió (faj, papirhéjú) —, közönséges 16—22, mogyoró 27—50, gesztenye magyar —, olasz 18—19, narancs messinai 100 drb 150—250, pugliai —, mandarin 250—260, citrom 11—15, füge, hordós 1 q 15—16, koszorus 17—18, datolya 43—48, Mazsolaszőlő 42—58.

Fűszerek és italok. Paprika I. rendű 1 q. frt 45—95, II. rendű 38—45, csöves —, (száritott) —, köménymag —, borsókamag —, mák 1 q. frt 14—16, méz csurgatott 040—075, sejtken 1 q. 1—1—, szappan szin —, közönséges —, fehérbor asztali palaczkban 1 lit. 040—060, vörös asztali palaczkban 055—085, házi pálinka palaczkban 1—120, ásványvíz palaczkban —.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-uteza, 1897. február 26. A székesfőv. vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekből 134 szekér réti széna, 50 szekér muhar, 30 szupszalma, 18 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 1 szekér tengeriszár, 8 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 1000 zsák zeeska. A forgalom gyenge. Árak q-ként a következők: réti széna 240—270, muhar új 220—240, zsupszalma 1100—1300, alomszalma 130—140, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmányszalma —, tengeriszár 56—60, luczerna —, sarju 210—240, szalmaszecska 180—190, széna —, új —, zabosbüköny —. Összes kocsiszám 251, súly 200.800 kg.

Állatvásárok.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1897. febr. hó 25-én. (A budapesti közbághid és mahavásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 215 db, ugymint: jármos ökör elsőminőségű 72 db, közép 133 db, alárendelt — db. Fejőstehén: fehér — db, tarka — db, bonyhádi — db, tarka ökör — db, üsző 11 db, jármosbivaly — db, hizlalmi való tinó — db.

A gazdasági mahavásár meglehetősen bányadt volt s élénk hangulat mellett nyert lebonyolódást. Az egyes vevők közül emlithetők: dr. Strasser S. Polgárdi 13, Strasser J. Úrög 10 drb, gr. Breiner L. Zseliz 50 drb jármos*ökör.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökör 360—370, középminőségű jármos ökör 218—315, alárendelt minőségű jármos ökör —, hizlalmi való — forintig páronkint. Jármosbivaly —, jobb minőségű jármos ökör —, tarka bekötmi való ökör — frtig páronkint. Fejőstehenekért és

pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka kevert származású tehén —, bonyhádi tehén — frtig, bika — frtig páronkint.

Budapesti vágómahavásár. 1897. február hó 25-én. (A budapesti közbághid és mahavásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 2585 db nagy vágómaharha, nevezetesen: 1627 db magyar és tarka ökör, 671 db magyar és tarka tehén, 141 db szerbiai ökör, — db boszniai ökör, 8 db szerbiai tehén, 112 db bika és 106 db bivaly.

Minőség szerint: 760 db elsőrendű hizott bika, 1530 db középminőségű bika és 295 db alárendelt minőségű bika, — db elsőrendű hizott ökör, — db középminőségű ökör és — db alárendelt min.

A mai vágómahavásárra 280 drbbal többet hajtottak fel, mint múlt héten. A vásár hangulata ugyan csak, mert vásárló kevés jelent meg, lanyha volt. A konzervgyárak részére meglehetősen vásároltak. Az árak 1 frttal csökkentek.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű 27—29—, kivételesen —, hizott magyar és tarka ökör középmin. 25—26—, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 18—24—, jobb minőségű magyar tehén 26—29, kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középmin. 1950—25, tarka tehén —, szerbiai ökör jobb minőségű 24—25—, kivételesen —, szerbiai ökör középminőségű 21—23, szerbiai ökör alárendelt minőségű 21—23, szerbiai bika 20¹/₂—29—, szerbiai bivaly 16—20—, kivételesen — frtig métermázsánként élősúlyban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1897. február 25. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A vásár kielégítő felhajtás mellett élénk forgalmu volt, az eladások száma az előző vásárokat jelentősen felülmúlta, a vételárak némi emelkedést mutatnak.

Felhajtott összesen 766 db. Eladatott 355 db. Jobb minőségű lovakkól háttas 45 db, eladatott 30 db 105—220 frttért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 80 db, eladatott 50 db 105—180 frttért, nehezebb kocsiló (hintós) 60 db, eladatott 25 db 90—260 frttért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 70 db, eladatott 42 db 50—120 frttért, ponyy 3 db, eladatott 0 db — frttért; közép minőségű lovakkól: nehezebb félek (fuaros ló stb.) 120 db, eladatott 65 db 40—85 frttért, könnyebb félek (parasztló stb.) 180 db, eladatott 60 db 25—70 frttért; alárendelt minőségű lovakkól 208 db, eladatott 83 db 10—18 frttért. Bécsi vágóra vásároltatott 70 db, az állatkert és kutyák részére vásároltatott 8 db, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt a gyeptesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1897. február 26. (Első magyar sertésüzemelési részvénytársaság telefon-jelentése a „Köztelek” részére.) Az üzlet kellemes. Heti átlagárak: Magyar válogatott 320—380 kg. nehéz 48—51 kr, 280—300 kg. nehéz — kr, öreg 300 kgontuli — kr, vidéki sertés könnyű — krajczár. Szerb 48—51— kr. Román — tiszta klg. páronkint 45 klg. élet-súlylevonás és 40% engedmény szokásos. — **Eleségárak:** Tengeri új 430— frt, árpa 5— frt Kőbányán átvéve. **Helyi állomány:** febr. hó 19. maradt 7000 drb. **Felhajtás:** Belsőföldről 1430 drb, Szerbiából 1538 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen 10568 db. **Főösszeg** — db. **Állomány** és felhajtás együtt — drb. **Elhajtás:** budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 821 drb, belföldre Budapest környékére 546 drb, Bécsbe 63 drb, Csehországba, Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 538 db, Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db. A szappangyárakban feldolgoztatott 43 drb, összesen 2011 drb. Maradt állomány 8557 drb. A részv.-szállásokban 2915 drb van elhelyezve. Az egészségi és tranzitállásokban maradt 2977 drb. **Felhajtás:** Szerbiából 1538 drb, Romániából — drb, összesen 4615 drb. **Elhajtás:** 1600 drb, maradt állomány 2915 drb és pedig 2977 drb szerb és — drb román. Az egészségi szemlélnél jan. 1-től máig 116 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai célokra feldolgoztatott.

Budapesti szurómahavásár. Február hó 25-én A székesfővárosi közbághid és mahavásár igazgatóság jelentése.

Felhajtott: 292 drb belföldi, 163 drb galicziai, — drb tiroli, 74 drb növendék élő borju, 254 drb élő bárány; 171 drb belföldi, 163 drb galicziai, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, 1948 drb öltt bárány, — drb élő kecske.

A borjuvásár élénk lefolyásu volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi — frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 30—38 frtig, kivételesen 39 frtig sulyra, növendék borju — frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 20—22— frtig sulyra. Öltt borju: belföldi 46—58, tiroli — frtig, galicziai 44—58 frtig, növendék borju — frtig ddkint, bárány 375—8— frtig, bécsi — frtig sulyra. Élő bárány 4—6— frtig páronkint. Élő kecske — frtig páronkint, kivételesen — frtig.

Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Febr. 27 Budapesti kir. a tkvi ha- Kiss 261695 törvényszék tóság Andor

Márcz. 1	Szabadkai kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	néh. Bajsai Vojnits B. örökösei	94000
Márcz. 2	K.-Szt-Mártoni kir. jbiróság	a tkvi ha-törvényszék tóság	Jaloviczky Dániel, 144564
Márcz. 3	Gy.-fehérvári kir. tvszék	a tkvi ha-törvényszék tóság	32000
Márcz. 4	Homonnai kir. járásbiróság	a tkvi ha-törvényszék tóság	Broszman Ernő, 33485
Márcz. 5	Budapesti kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Mautner Henrik	20680
Márcz. 6	Bpesti I—III. ker. jbiróság	a tkvi ha-törvényszék tóság	Nepp József, 4840935
Márcz. 9	Losonezi kir. járásbiróság	a tkvi ha-törvényszék tóság	Farkas Lajos, 24948
Márcz. 8	Budapesti kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Csávolszky Lajos	498626
Márcz. 10	N.-becskereki kir. tvszék	a tkvi ha-törvényszék tóság	Freundler Jakab, 59716
Márcz. 16	Budapesti kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Neuhauser és Rockenszeim cég	50899
Márcz. 18	Nyitrai kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Röck Istvánné	34115
Április 8	Szolnoki kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Kátai Imre	24000
Április 9	Szigetvári kir. a tkvi ha-törvényszék tóság	Odescalchi Gyula hg.	241221

Szerkesztői üzenetek.

G. G. Budapest. Ha okvetlen disztinkciót akar tenni, úgy a cukor tűzben olvad, vízben oldódik. A különbség tehát az, hogy az olvadás csak a test halmaz állapotában végbemenő változást jelenti, az oldódás pedig valamely testnek folyadékban való felbomlását, ami egyébiránt a cukornál nem vegyi, hanem csak mechanikai folyamat. Leglényegesebb különbség mégis az, hogy sok test olvasható anélkül, hogy egyuttal oldható is lenne.

D. I. A fekete ugar fogalma alatt kétségkívül felszántott, nem pedig parlagon heverő föld értendő. Ha tehát szerződésében 100 hold fekete ugar visszahagyására van kötelezve, akkor tartozik azt legkevesebb egyszer meg is szántani.

K. I. Ujfalú. Tessék a talajból 5 kgnyi mennyiséget az országos vegyikísérleti állomásnak (Budapest, földművelésügyi minisztérium) beküldeni. De beküldheti vegyvizsgálat végett a magyar-óvári vegyikísérleti állomásnak is. A vizsgálati díj a megállapított tarifák szerint fizetendő.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadáért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társszerkesztő: Jeszenszky Pál.

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat.

Gőzcséplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Czím:

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat

BUDAPESTEN.

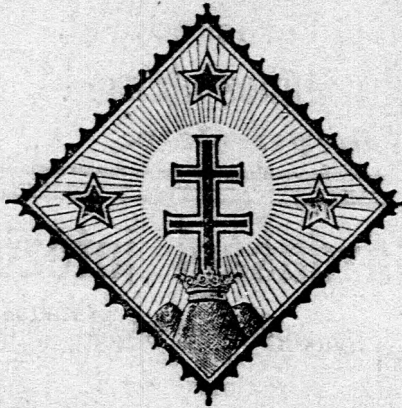
Czímre ügyelni tessenek!

A „HUNGARIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

SUPERFOSZFÁTOT, CHILISALÉTROMOT

és minden más műtrágyafé-
léket, legjutányosabb áron
és elismert kitűnő minő-
ségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST,

V. Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor
és

Rovara Frigyes

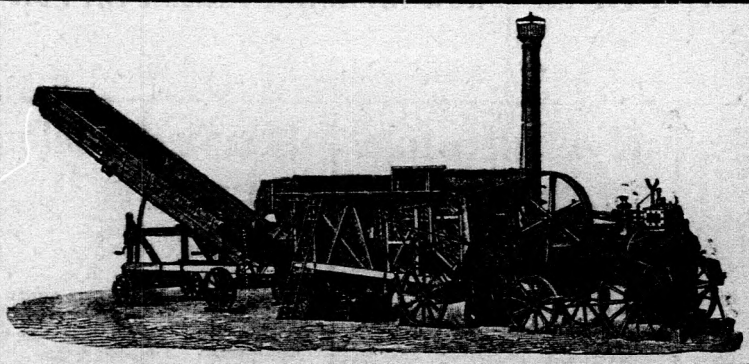
művét érdeklődőknek ingyen és bér-
mentve küldjük meg.

Kitűnő minőségű

1895. és 1896. évi termésű **160 hectoliter**

Rizling és kadarka bor eladó

MISTKY SÁNDOR-nál Pusztá-Dános u. p. Pilis.

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,

V., Váci-körut 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak kitű-
nően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint kazalozókat

minden nagyságban a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott a tavaszi időnyre **egytemes és többvasu
ekék, boronák, hengerek, trieurök, vetőgé-
pek, kaszáló- és aratógépek, lógereblyék,** rend-
kívüli nagy választékban, a legjobb szerkezetben olesó
árakon beszerezhetők.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Országos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: TELEKI Géza gróf. Alelnök: CSÁVOSSY Béla.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf. BUJANOVICS SÁNDOR, DESSEWFFY ARISTID, KOMJÁTHY BÉLA,
PÉCHY TAMÁS, PÜSPÖKY EMIL, RUBINEK GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILASSY
ZOLTÁN, SZÖNYI ZSIGMOND, SZTÁRAY ISTVÁN gróf, TELEKI SÁNDOR gróf.

Vezérigazgató: SZÖNYI Zsigmond.

**Az Országos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövet-
kezet** a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatá-
sának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta
sürgött és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes
megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetke-
zet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden
más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás oleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt
is a lehető legmérsékeltőbbek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték
nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszárad, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlat-
tal terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut
8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek. 3019

VÉD-

JEGY.

A zalathnai kénkovandóipar r. t.

BRASSÓI

kénsav- és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a

Központi iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.

Vintschgau hasas tehének

tejelési képesség

2500—3000 liter,

melyet több oldali bizonylatokkal igazolhatok.

Pick Oswald,

VIII., Külső Kerepesi-ut 1. sz.

KÖSZÉN

összes gazdasági ipari és házi czélokra

legkitünőbb minőségben legjutányosabban kapható

RADNAY KÁROLY

köszén-nagykereskedőnél,
Budapest, Arany János-utca 34. sz.

A cs. és kir. szab. Hitelintézet köszén-osztályának vezérképviselője.

Tokodi, Dorogi és Ebszöny-
Osztraui gyári, dió-, koczka és darabos,
2-szer mosott ostraui Henrikaknai kovácsszén, porosz, szalonszén,
coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

EGGENBERGER-féle könyvkeres-
kedésben kapató

Kézi könyvtár.

Ezen huszonöt munka, egyszerre véve, 62 frt
bolti ár helyett, 45 frt. Minden kötet angolvá-
szonba van kötve. Ezen művek 45 frt ára 5 frt
részletekben is fizethető.

1. A szarvasmarha és annak tenyésztése. Irta Tormay Béla.
2. A hazai sertésenyésztés és hizlalás terén szerzett ötvennégy éves tapasztalataim. Irta Fodor Antal.
3. Gazdasági állatgyógyászat. Irta Bornemissza Zoltán.
4. A juh és gypaju ismertetése. Irta dr. Rodiczky Jenő.
5. Méhtenyésztési kalauz. Irta Dömötör László.
6. Tejgazdaság. Irta Kirchner Vilmos.
7. A takarmányozás gyakorlata. Irta Brünner J.
8. A trágyázás alapelvei. Irta Cserháty és Kossutány.
9. Talajismeret. Irta Cserháty Sándor.
10. Szőlőink újjalakítása amerikai szőlőfajok segítségével. Irta Molnár István.
11. A szénkének alkalmazása. Irta Roboz Zoltán.
12. Az okszerű borászat vezérfonala. Irta Molnár István.
13. A gyümölcsértékesítés és gyümölcsstermelés. Irta Szemer Henrik.
14. Konyhakertészet. Irta Roboz Zoltán.
15. Répatermelés. Irta Rovara Frigyes.
16. Dohánytermelés és kezelés. Irta Praznovszky Ágost.
17. A burgonya termelése. Irta Szalay János.
18. Az ipari és kereskedelmi növények ismertetése. Irta Rodiczky Jenő.
19. Len- és kendertermelés. Irta Bakay Dezső.
20. Az aratás és betakarítás segédeszközei. Irta Lázár Pál.
21. Gazdasági szeszgyártás kézikönyve. Irta Kossutány és Lázár.
22. Gazdasági építészet. Irta Domokos Kálmán.
23. Mezőgazdasági üzemtan. Irta Sporzon Pál.
24. Gazdasági becsléstan. Irta Sporzon Pál.
25. Egyszerű és kettős gazdasági könyvvitel. Irta Sporzon Pál.

Budapest, Ferencziertre 2. szám.

BARANYAY I.,

turfatermények és szabadalmazott
önműködő turfahintő-closetek,

valamint

árnyékszék-berendezési

és

felszerelési tárgyak vállalata

BUDAPEST,

II., Lánchíd-utca 2.

Árjegyzékek
kivánatra
bérmentesen
küldetnek.

Gazdasági középiskolát végzett 5 évi
praxissal bíró gazdaszt ki jelenleg a Hallei
gazdasági főiskolában van, f. évi augusz-
tus 14-ére

állást keres, mint ellenőr.

Magyarország egyik német vagy tót vidé-
kén. Bizonyítványok és ajánlatok rendel-
kezésre állanak.

Ajánlatot „F. H. 1001” jel alatt e
lap kiadóhivatalába kérek. 3421

Gazdasági intéző,

30 éves, ref. vall. családós, elméletileg és
gyakorlatilag képzett feltétlenül megbiz-
ható józan szorgalmas gazda, ki 6 évig
mint önálló nagybérő is működött jelen-
leg is, mint azelőtt, egy hirneves gazda-
ságnak önálló vezetője, magán viszonyai
miatt felmondatlan állását változtatni óhajt-
ván, keres magának olyan helyet, ahol 1000
holdra való felcserélését, és ezenkívül több
ezer forintot, mint biztosítékot elhelyezhetné,
a hol, munkássága, és szakértelmének ér-
téke és haszna szerint lenne dotálva. —
egyelőre akár utólagosan is. — Megkere-
sések a kiadóhivatalba kéretnek, „Biztosi-
tott kezelés” czímen. 3407

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

Cs. és kir. osztrák-magyar és román királyi udvari szállító.

Kwizda-féle RESTITUTIONS-FLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal forint 1.40 o. é.

Kwizda-féle

Bilster, szürke, erős bedörzsölés-
hez 1 tégely 1 frt 25 kr.
Fertőtlenítő por istállóknak,
fél kiló 15 kr., 10 kiló frt 2.40.
Epetinktúra lovaknak, 1 üveg
1 frt 50 kr.
Pataragasz mesterséges pata-
szaru 1 rud 80 kr.
Patafénypor 1 frt 70 kr.
Csánkpók kenőcs lovak s
szarvasmarháknek, 1 tégely 1 frt.
Mosószappan háziállatoknak a
40 kr., 80 kr. és 1 frt 60 kr.
Sebbalsam lovak és szarvas-
marháknek, 1 palaczk 1 frt 25 kr.

Kwizda-féle

Patakenőcs merev és törékeny
pata oltalmazására, 1 doboz a 400
gramm 1 frt 25 kr.
Kresolin kenőcs, pata kon-
serváló szer, 1 szelence a fél kiló
1 frt 10 kr.
Kresolin, javított Kresolin,
Bockmann K. H.-féle, legelőcsőb,
oldatokban mérmentes desin-
fektáló szer, sömör, rüh, száj- és
mosók sömör ellen. 25 kiló 16 frt,
10 kilós 7 frt, 5 kilós postacsom-
mag bruttó 3 frt 50 kr. Próbapala-
czk a 460 gramm 50 kr.

Kwizda-féle

Kollka-labdaesok lovak és
szarvasmarháknek, 1 karton 60 kr.
Phisio hashajtó labdaesok lovak-
nak, 1 bádog dobozzal 2 frt.
Féreg-labdaesok lovaknak, 1
bádogdoboz 1 frt 60 kr., karton
60 kr.
Baromfi-por étrendi szer, mint
eleséggpótlék, 1 csomag 50 kr.
Nyerégszappan a nyereg- és
szíjszerszám tisztítása és konser-
válásához, 1 szelence 1 forint
osztrák értékben.

Kwizda-féle erőtáplálék lovak és szarvasmarháknek

1 doboz a 5 tápadaggal 30 kr., ládika
a 50 tápadaggal 3 forint, ládika a 100
tápadaggal 6 forint.

Kwizda-féle Sertés-por

a hizás elősegítésére s óvszerül. Kis doboz
60 kr., nagy doboz 1 frt 20 kr.

Naponta postai szétküldés a

Kerületi gyógyszerár által Korneuburghan.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazda-
sági és iparczélokra.
BOWER-BARFF-féle szabadalmazott inoxidálás
módszer szerint **inoxidált szivattyúk** rozsdá
ellen védve.

Arjegyzékek
ingyen és bérmentve.
1806

W. GARVENS, Wien, I., Walfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű **tizedes, száza-
dos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi,
közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra.
Embermérlegek, mérlegek házi használatra, **barommérle-
gek.** Commandit-társaság szivattyú- és mérleggyártásra.

Kérem a 140 holdas üzemű 15 éves s nagy hírnévnek örvendő cég pontos czimére ügyelni, mert itt több Ungvárynak is van 4-5 holdas kezdetlegess kertészete.

Igy pl. Ungváry József, ki az egész országból összehordott fákkal kupeckodik

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresznyéből 80,000 db. meggyből 50,000 db. 1534

Cseresznyefa-csemeték árai: a 160-200-240 centiméter magas hajtással bíró, gazda gyökérű, életős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.
Meggyfa-csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérű, igen szép fejlődésű, életős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani	100 drb	40 kros csemete	1 vagy több fajban	38 ft	} 100-ankint
arak	250	40	"	36	
	500	40	"	34	
	1000	40	"	32	
	5000	40	"	30	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 ft, 250 db vételénél 45 ft, 500 db vételénél 44 ft. Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Badaconyi óriás, Ferenc császár ropogósa, Dönissen sárga ropogósa, Hedlingeni óriás, dr. Entz feketeje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai fekete, Glocker óriása, Büttner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Reverchen ropogósa, Heintze korai cseresznye, Korponai fekete ropogós, Mückelbergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperen ropogósa stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva érv. Öngnesi apátú stb. A fenti cseresznye és meggyfajokon kívül adatlak ki **körte, alma, szilva, őszli és kajszinbarack, lasponya, birs és eperfa-otványok** egy gazdasági mint törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homoktalajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogalmazási képességgel bírnak, ezentúl hiteles fajúak, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatlak ki fentiekben kívül 1-2-3-4 éves vadoncz is, körtéből, almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, besztezei szilva, duráncai szilva, Prunus Myrobalana, Saint Joulie, kökény, mandula, sárga barack, cseresznye, fekete meggy, sajmegeggy és eperből, az áruk erősség (vastagság szerint) következők:

2. CSOPORT.			3. CSOPORT.		
Kézbeli nevelésre kiválóan alkalmas 2-3 éves vadonczok.			Nyári szemzés alá, vagy gyökérképzés céljából kiültethető 1-2 éves vadonczok:		
I. oszt. 11 mm.	100 2-20	1000 19-80	I. oszt. 4 1/2	100 1-10	1000 9-90
II. " 8 1/2	1-80	16-20	II. " 3 1/2	0-85	7-65
III. " 6 1/2	1-40	12-60	III. " 2 1/2	0-65	5-85

!!Tessék árjegyzéket kérni!!

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatalt 15-20% citrában oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrában oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk.

Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselesége a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 34. sz.

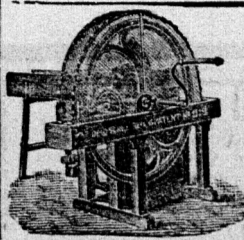
Kitűnő

szecskavágó- és répavágó-gépeimet, biztonsági járgányaimat és legjobb rendszerű

„REFORM“ takarmány-pároló készülékeimet

valamint eredeti minőségű

Sack ekéket

és más egyéb talajmívelési eszközöket és gépeket van szerencsém a t. gazda-közönségnek ajánlani. Ábrás árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

PROPPER SAMU

Budapest, Váci-körut 52.

Magyar királyi államvasutak.

18901. szám.

HIRDETMEY.

Áruforgalomban egyrészt az osztrák és magyar vasutak, másrészt a németországi, luxemburgi, belga, németföldi, svájci vasutak és a francia keleti vasut között I. rész A. szakasz IV. számú pótlék életbeléptetése.

A czimben megnevezett forgalomban 1894. évi április hó 1-től érvényes díjszabási I. rész A. szakaszához f. évi márczius hó 1-vel a IV. sz. pótlék lép hatályba.

Ez a pótlék az előző megváltoztatását s a szabályzati határozmányok megváltoztatását és kiegészítését tartalmazza.

A pótlék a magyar kir. államvasutak díjszabás elárúsító hivatalában darabonként 5 krtól megszereshető.

Megjegyezzük, hogy ezen pótlék tartalma, mint az osztrák-magyar-svájci vasuti kötelekben érvényes I. rész A. szakasz II. pótléka előjűleg német nyelven is megjelont.

Budapest, 1897. február hó 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasut nevében is. (Ülányomás nem díjazatik.)

Gulya árverés.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtokon (Csanádvármegye, vasut, posta és távirtda állomás) a következő nagyobbbrészt számfeletti, részint pedig kisorolt, tenyésztésre alkalmas,

magyarfajtájú gulyabeli szarvasmarha

folyó évi márczius hó 22-én

nyilvános szóbeli árverés utján, készpénz fizetés mellett el fog adatni u. m.

- 4 darab idősebb tenyészbika,
- 18 " hároméves "
- 24 " öreg tehén,
- 8 " négyéves tehén,
- 23 " hároméves üsző (felfolyatva),
- 17 " kétéves üsző.

Venni szándékozók a Szeged, Arad, Kétegyháza és Szarvas felől közlekedő vonatokkal közvetlenül az árverés színhelyére érkehetnek; megfelelő ellátásról gondoskodva van.

Kelt Budapesten, 1897. évi február hó 19-én.

Földmívelésügyi m. kir. minister.

3416

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Á r a k:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vas-uti szállítási költség a különböző távolságu rendelési állomások szerint 130-140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Csak fogyasztóknak!!

A legjobb gép- és cizylinder olajok az amerika Highthe-féle szabadalm-coumpounded Ocean Engine and Cylinder oils.

Előnyök: Kiváló kenőképesség nagy takarékosság a használatban, sok évi használat után sem támadják meg a gépet.

Használatban vannak: Amerika és Európa legnagyobb gyártelepein és majdnem az egész világhajózási vállalatainál.

Prospektusok és elismerő nyilatkozatok kívánatra küldetnek.

Mintahordókkal szívesen szolgálunk a magyarországi vezérképviselők.

Kormos és Társa Budapest, VIII., Bezerédy-utca 6.

Csak fogyasztóknak!

„ADRIA“ m. kir. tengerhajózási részvény-társaság.

Vezérügynöksége: **HOFFMANN S. és V., Budapest.**

1897. márczius havában a következő gőzösök közlekednek:

H o n n a n	H o v á	Gőzös neve	1897. márczius
Fiume	Liverpool	Andalusian	1-10
"	Gibraltar ¹⁾ , London	Petőfi	1-10
"	Hull, Newcastle ²⁾ T	Rosario	1-10
"	Liverpool	Marathon (C. L.)	5-15
"	Rouen	Mátyás Király	10-20
"	Algier ¹⁾ , Glasgow	Matlekovits	10-20
"	Hull, Newcastle ²⁾ T	Bassano	10-20
"	London	Narva	10-20
"	Bordeaux	Tiber	10-20
"	Liverpool	Algerian	15-25
"	Dunkerque	"	15-25
"	Rouen	"	15-25
"	Barcelona ²⁾	Zrinyi	25
"	Liverpool	Tarifa (C. L.)	21-31
"	London	Wm. Bailey	21-31
"	Glasgow	Zichy	21-31
"	New-York	Britania (A. L.)	21-31
"	Hamburg	Sparta	21-31
"	Rotterdam, Antwerpen	Deák	25.III-5.IV.

1. Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algir vagy Gibraltar kikötőbe elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kikötőket nem érinteni.
2. A gőzös Barcelonán kívül még egy földközi tengeri spanyol kikötőt fog érinteni, *esetleg Cadixot.

Liverpool	Trieszt-Fiume	Alsatian	1-10
London	"	Szt. László	1-10
Hull, Newcastle ²⁾ T	"	Palermo	5-15
Liverpool	Fiume-Trieszt	Samaria (C. L.)	5-15
Bordeaux	Trieszt-Fiume	Jókai	5-15
London	"	Sultana	10-20
Glasgow	"	Nagy Lajos	15-25
Liverpool	Fiume-Trieszt	Aleppo (C. L.)	15-25
Rotterdam, Antwerpen	Trieszt-Fiume	Baross	21-31
Rouen	"	Báthory	21-31
London	"	Petőfi	21-31
Liverpool	"	Lesbian	21-31

Átrakodási szolgáltatást közvetlen hajórakövelekkel a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai kikötőbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai japáni vonalra. Középtengeri szolgálat. A Fiume-Malta-Szicília-Marseille-i vonal. Márczius 4-én „Szapary“, és 11-én B. „Kemény“, 18-án „Rákóczy“, és 25-én „Andrássy“, gőzös indul. Fiuméből Marseillebe és márczius 5-én „Rákóczy“, 12-én „Andrássy“, 19-én „Szapary“, és 26-án „B. Kemény“, gőzös indul Marseilleből Fiuméba. B. Fiume-Szicília-Marseille-i gyorsvonal. Márczius 1-én „Buda“, 8-án „Tisza“, 15-én „Adria“, 22-én „Árpád“, és 29-én „Buda“ gőzös indul Fiuméből Marseillebe és márczius 7-én „Árpád“, 14-én „Buda“, 21-én „Tisza“ 28-án „Adria“ gőzös indul Marseilleből Fiuméba.

ČERNOVSZKY & Co.

gazdasági gépgyár

BÖMISCH BROD

Prága mellett.

Ajánlja a t. gazdáknak leg-
újabb szabadalmazott

8 v a s ú

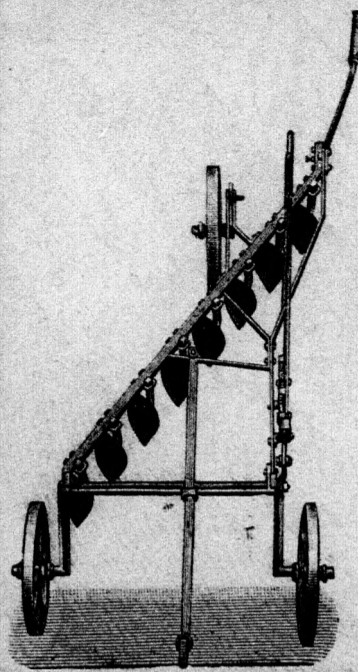
CULTIVATORÁT

a tavaszi vetést megelőző ala-
pos felporhanyítására a föl-
deknek,

munkálati szélesség 110 cm.

Ára egy darabnak 50 frt.

Részletes árjegyzék kívánatra in-
gyen és bérmentve.

190917/GI. szám.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

Magyar vasuti kötelék. — Budapest központi vásárcsarnok állomás bevonása a magyar vasut kötelékbe.

A magyar vasuti kötelék forgalom II. rész 1. és 3. díjszabási füzetében Budapest József-városra nézve foglalt közvetlen díjtétel hatálya f. évi február hó 10-étől kezdve a Budapest központi vásárcsarnok állomásra rendelt vagy onnan kiszállítandó küldeményekre is terjesztetik.

Addig is, míg ezen állomás az említett díjszabásokba fölvétték, a magyar kir. Államvasutaknak 1897. évi január hó 1-től érvényes helyi áru díjszabása (II. rész) III. fejezete A. szakaszának 7. pontja alatt foglalt korlátozások ezen forgalomban és mérvadók.

Budapest, 1897. február hó.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyuttal a részes vasutak nevében is.

Formalin

(40%-os formaldehyd)

kitűnő szer a száj- és körömfájás ellen.

Nagyobb számban érkezett igaz úkrök között kiűtött száj- és körömfájás kezelését Rühmekorf kir. főtitár Winzenburgban Freden mellett Formalinnal (40%-os formaldehyddel) kísérlette meg.

Az úkrök szája és körme naponta egyszer félpercentes formalinoldattal lett tisztítva. A sebeket egytől percen keresztül oldattal mosták ki, utána pedig bekenték a körmököt fakátránnyal. Ezenkívül az istálló szőrő segítségével formalin gőzzel fertőtlenítették.

A járvány 14 nap lefolyása alatt megszünt. Az úkrök csak alig egy napig maradtak táplálék nélkül és jóformán semmit sem szenvedtek a járvány miatt.

Nevezettnek sikerült továbbá a járványt csupán egy istállóra a trágyának ugyancsak fenti félpercentes oldattal való megöntözésével izolálni, dacára, hogy a beteg úkrök istállója a többi istállók közvetlen közelében volt.

Reszelt formalin-gelatine

(Dr. Schleich-féle Glutol)

Dr. Jess Charlottenburg, Schuemacher Freiburg i. B., K. Tiburtius Nörenberg, Wagenheuser Neuhof i. Bayern és a gradtzi Wagner-ménésbirtok kísérletei szerint kiválóan alkalmas nyílt sebek gyógyításához lovaknál, nevezetesen a „lovak pókja“ elnevezés alatt nagyon elterjedt Dermatitis eccematosa és gangraenosa ellen. Az utóbb nevezett a dr. Schleich-féle Glutol-t mint igen kitűnő szert ajánlja és különösen friss sebeknél nélkülözhetetlennek tartja.

Formalin és Glutol kapható minden droguista kereskedés útján,
Chemische Fabrik auf Actien (vorm. E. Schering.)

Berlin N., Müllerstrasse 170/171.

Luczernát, lóherét, fűmagvakat,

minden célra és minden egyéb gazdasági cikket és vetőmagot a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Kocsikenőcsőt, Petroleumot

zsákokat, takaró- és szekrényponyvákat, kátrányfestékeket, fedéllakot.

MŰTRÁGYÁT.

Olasz szadonáriát, tisztán vastag gyökerekről örölve.

Szállit:

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repezeolajat stb.

Szalonnát, Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. rézgálicz karbololeumot, keserűsöt csudását stb.

BDAPESTEN,

Sürgönczim: „CERES“ Budapest.

Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

Az ezredéves kiállításán: az arany érdemkereszttel és a milleniumi nagy érmmel kitüntette.

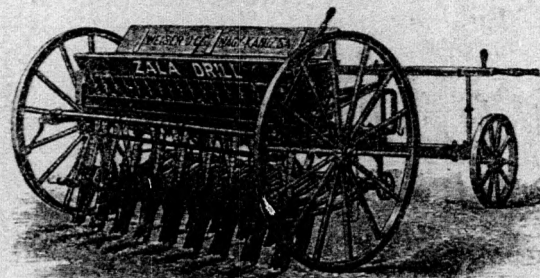
WEISER J. C.

gazdasági gépgyára és vasöntője
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépei:

az összes létező vetőgépek közt legkitűnőbbnek bizonyult
„ZALA DRILL“ (szabad. Simplex)

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas sorvetőgép és a merítőkongos rendszerűek közt legkedveltebb

szab. „PERFECTA“ sorvetőgép
Mindegyike a gyakorlatban fel-
lette czélszerűnek bizonyult
szab. kiváltható kapacitásokkal
van ellátva.
Felülmúlhatatlanok:
az egytetemes egyes és két-
vasu aczélek, az egyete-
mes ekékhez alkalmazható
összes felszerelvények, ösz-
szes talajmívelő-eszközök
és egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

DEBRECZENBEN: Főpiacz 2146. sz. Szikszay ház. **KLEIN JAKAB** urnál.
Békés-Csabán: **TEVÁN ADOLF** urnál.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Meghívó.

a Budapesti bankkegyesület részvénytársaságának

1897. évi február hó 28-án d. e. 11 órakor saját helyiségében (Budapesten, V. kerület, Fürdő-utca 1. szám) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYREND:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Az 1896. évi mérleg megállapítása és a nyereség hováfordítása iránti határozat.
 4. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a lefolyt üzletre a felmentvény megadása.
 5. A felügyelő-bizottság megválasztása, évi díjainak megállapítása.
- Jegyzet:** Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak tartoznak részvényeiket az alapszabályok 20. és 21. §-a értelmében, a hozzájuk tartozó szelvényekkel együtt, legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt a hivatalos órákban a társulat értékpapírpénztáránál (Fürdő-utca 3. szám. letéteményezni.
- A közgyűlésen mindegyik jelenlevő részvényest minden általa a 20. §. következményéhez képest letett részvény után egy-egy szavazat illeti meg.
- A szavazati jogot meghatalmazott útján is szabad gyakorolni. Meghatalmazottak, a törvényes képviselők kivételével, csak a szavazatképes részvényesek sorából választhatók.

Répamagvak.

Erfurti rothendorfi tarlórépa Mangold gyökeret elad a gróf Zedtwitz Curt gazdasági hivatala Moravánban, Nyitramegye, 100 kilogram 15 frt, csomagolás nélkül ab Pöstyén vasuti állomás. 3418

Ugyszinte eladók mustármag takarmányozásra vagy zöld trágyázásra, kilogramja 10 kr.

Thost Ottó-féle
rostély-öntőde
Paris, Zwickau 1/8
Szent-Pétervár.

D. R. P. 96124

Vezérképviseelő Magyarország részére:

KÜHNEL ADOLF

mérnök

Külső Kerepesi-út 1.

1448

Felvilágosítást és költségvetést ingyen ad fenti Füstemésztő tüzelés, nagy szénmegtakarítás, a legnagyobb tartósság.

Lapunk kiadóhivatalában, Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek.)

a következő gazdasági szakmunkák és regények leszállított áron kaphatók:

A
mezőgazdaságról
és
mezőrendőrségről

szóló 1894. évi XII. törvényczikk,
a végrehajtására vonatkozó
miniszteri rendelet,
magyarázatokkal ei-
látva, egy füzetben.
Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Magyar Gazdasági Czimtár

nagy negyedalak, 36 ív terjedelemben.

Tartalmazza az összes

gazd. egyesületek, gazdakörök, földbirtokosok,
uradalmak, hitbizományok, bérlők, gazdatisztek,
erdések

pontos és legmegbízhatóbb czimeit.

Miután az összes gazdasági egyesületek tagjainak névsora a lakhely és utolsó posta pontos megjelölésével befoglaltatik,

a gazdasági egyesületeknek és kereskedő világnak nagyon ajánlható.

Ára füzve 7 frt, kötve 7 frt 50 kr.

A sertés javítása

és

hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.

Irta:

K. Ruffy Pál

uradalmi főtiszt.

Ára portómentes küldéssel 1 frt 10 kr.

A
mesterséges borok

készítésének
forgalomba hozatalának
tilalmáról szóló

Törvény.

Magyarzó jegyzetekkel el-
látta: **Dr. Lónyay Ferencz.**
Ára 80 kr.

Igen érdekes regények leszállított áron:

NEM SZABAD SZERETNIE. Irta: Bedrogi Lajos. Ára portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 krajczár.

AZ ERDÉSZ UR FIA. Elbeszélés. Irta: Theurriet Andrétoi. Ára portómentesen megküldve 1 frt hely. 40 kr.

BELLA. Irta: Anna Vertua Gentile. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

MI A SZERELEM? Arab regény, írta: F. Marion Cawford, fordította: Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.

EGY CSODAEMBER KALANDJAI. Irta: Conan Doyle, fordította: Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.

A MALOM TÖRTÉNETE. Irta: Suder, mann. Ára: portómentesen megküldve 1 frt. helyett 40 kr.

ANGYAL ÉS ÖRDÖG. Irta: Mathers Heiën. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

BONDA MIKLÓS. Irta: Virág Gyula. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-dik törv.-czikk alapján összeállított:

I.
Katé községi mező- és hegyőrök számára.
Ára portómentes küldéssel 20 kr.

II.
Katé az uradalmi csöszök számára.
Ára portómentes küldéssel 20 kr.

Összeállította: **dr. BALKAY BÉLA.**
Mindkettő csinos zsebkönyvalaku keménytetőbe van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

Lóhere magvak.

Valamennyi fajta jótállás mellett arankamentes, 50 és 100 kilós ólomzárral és a bécsi es. és kir. magvizsgáló állomás bizonyítványával van ellátva. A tisztaság és esiraképességre mint minimalis jótállás a bécsi es. és kir. magvizsgáló állomásnál elfogadott szokások érvényesek.

	100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.		100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.
	o. ért. frt. kr.				o. ért. frt. kr.		
1. Vörös here, Steier lóher, <i>Trifolium pratense</i> , valódi 2-szer növe, 2-szer tisztított	54.—	6.—	—,70	11. Luczerna olasz, kétszer tisztított, kiváló minőség	58.—	6,50	—,70
7. Luczerna, <i>Medicago sativa</i> , valódi provencei, kétszer tisztított, különlegesség	78.—	8,50	—,90	15. Esparsette, <i>Hedysarum anobrychis</i> , kiváló minőség	15.—	2.—	—,24
8. Luczerna, valódi provencei kétszer tisztított, kiváló minőség 1000 kgr. 720 frt	74.—	8.—	—,85	18. Incarnat here, <i>Trifolium incarnatum</i> , nyári lóher	24.—	3.—	—,36
9. Luczerna francia Poitou, kétszer tisztított, kiváló finom 1000 kgr. 640 frt	66.—	7,40	—,80	20. Komló here, más néven minett vagy sárga lóher, <i>Medicago lupulina</i>	30.—	3,60	—,40
10. Luczerna magyar, kétszer tisztított, kiváló minőség 1000 kgr. 540 frt	56.—	6.—	—,65	23. Svéd vagy korcs here, <i>Trifolium hybridum</i>	60—70	8,50	—,90
" prima 1000 kgr. 510 frt	52.—	—	—	27. Réti lóhere, fehér lóher, <i>Trifolium repens</i>	60—70	8,50	—,90
				29. Wund oder Tannenkle, <i>Anthyllis vulneraria</i>	40—45	5,40	—,60

Fümagvak.

Valamennyi mag 1896-ik évi termés és kipróbált magas esiraképességű. Az eladást a bécsi es. és kir. magvizsgáló állomás jótálló okiratával is eszközölhetjük.

	100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.		100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.
	o. ért. frt. kr.				o. ért. frt. kr.		
30. Perje, angol <i>Lolium perenne</i> , valódi schottlandi, legfinomab termés legjobb minőségű 1000 kiló 220 frt	24.—	3.—	—,40	66. Timotheus fü. <i>Phleum pratense</i> , arankamentes, igen finom 1000 ko. 300 frt	32.—	4.—	—,45
31. „ angol legelső rendű 1000 kiló 200 frt, elsőrendű 1000 kiló 180 frt,	22.—	—	—	67. Timotheus fü, arankamentes finom, 1000 kiló 280 frt	30.—	—	—
34. „ Olasz <i>Lolium italicum</i> legjobb minőségű 1000 kiló 240 frt	26.—	3.—	—,40	42. Mézfü. <i>Holcus lanatus</i> , legelső rendű	36.—	4,20	—,50
35. „ olasz, legelső rendű 1000 kiló 220 frt	24.—	—	—	45. Csömösfehér <i>Dactylis glomerata</i> , ausztraliai legelső rendű	70.—	8.—	—,90
36. „ olasz elsőrendű 1000 kiló 200 frt	22.—	—	—	46. Csömös ebir stajer, legelső rendű	60.—	7.—	—,80
37. „ francia, <i>Avena elatior</i> tisztított	60.—	7.—	—,75	51. Réti csenkesz <i>Poa pratensis</i> , legelső rendű	70.—	8.—	—,90
38. „ francia, eredeti termés	52.—	—	—	60. Juh csenkesz, <i>Festuca ovina</i> , legelső rendű	56.—	6,40	—,70
39. „ német, <i>Bromus mollis</i>	18.—	2,40	—,30	64. Juh csenkesz réti, <i>Festuca pratensis</i> , legelső rendű	36.—	4,50	—,50

Fümag keverékek.

Okszerüen összeállítva. Kimerítő adatok árjegyzékünk 4. és 5-ik oldalán.

	100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.		100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.
	o. ért. frt. kr.				o. ért. frt. kr.		
Folyton tartó rétekhez, állandó rétekhez	40.—	5.—	—,60	Tartós kerti fűhöz:			
Változtatott rétekhez 3—5 évre terjedő használati időtartamra	36.—	4,50	—,50	Non plus ultra keverék	66.—	7.—	—,75
Szarvasmarha és birka legelőkhöz	36.—	4,50	—,50	Bécsi városi liget-keverék legfinomabb	62.—	7.—	—,75
Here fümag keverék	45.—	5.—	—,60	Berlini állatkerti keverék legfinomabb	45.—	5,50	—,60
				Erős gyökéretű fűkeverékek, lejtős talaj, folyam és vasuti töltésekhez	18.—	2,40	—,30

Magvak zöld és száraz takarmányhoz és zöld trágyázáshoz.

	100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.		100 Ko.	10 Ko.	1 Ko.
	oszt. ért. frt. kr.				oszt. srt. frt. kr.		
149. Tatárka, <i>Poligonum fagopyrum</i> March mezei 1000 kgr. 80 frt	8,50	1,50	—,20	176. Mustár, fehér vagy sárga, <i>Sinapis alba</i> 1000 kgr. 125 frt	14.—	1,75	—,20
152. Borsó, <i>Pisum arvense</i> , vető borsó 1000 kgr. 88 frt	9,50	1,50	—,20	177. Seradella, <i>Ornithopus sativus</i>	22.—	2,80	—,30
163. Lupinák sárga, kék vagy fehér 8—10	1,50	—,20		179. Spárga, nagy óriás, <i>Spergula Maxima</i>	12.—	1,50	—,20
165. Tengeri, eredeti amerikai fehér, lófogu, virginiai óriás 1000 kgr. 100 frt	11.—	1,50	—,20	180. „ szántó, <i>Spergula arvensis</i>	11.—	1,50	—,20
167. Tengeri fehér, lófogu, osztrák utóültetés 1000 kgr. 70 frt	7,50	1,20	—,15	183. Bükköny, takarmány, elsőrendű <i>Vicia sativa</i> 1000 kgr. 75 frt	8.—	1.—	—,12
168. Mohar, <i>Panicum germanicum</i> elsőrendű vető minőség 1000 kgr. 75 frt	8.—	1,20	—,16	188. Cukor czirok vagy mór köles, ezukor köles, <i>Sorghum saccharatum</i> fekete magvu 1000 kgr. 95 frt	10.—	1,50	—,10
170. Lóbab, <i>Vicia faba</i> , 1000 kgr. 85 frt	10.—	1,50	—,20	189. Florentini seprőczirok, <i>Sorghum vulgare</i> , 1000 kgr. 85 frt	9.—	1,50	—,20
172. Pimpinella, <i>Poterium sanguisorba</i> , száraz talajhoz 15—20	3.—	—,40					

☛ Kimerítő árjegyzékünket valamennyi gazdasági magvak, vető magvak, lomb- és tülevelű fák magvai, füzélékek, virágmagvak és virághagymákról stb. kívánatra bérmentve küldjük. ☛
Az árak osztr. értékben készpénzfizetés mellett a bécsi raktártól szállítva értendők. Szállításiérti kezesség a meddig a készlet tart.

Az első sorvetőgépet Magyarországon

KÜHNE E.

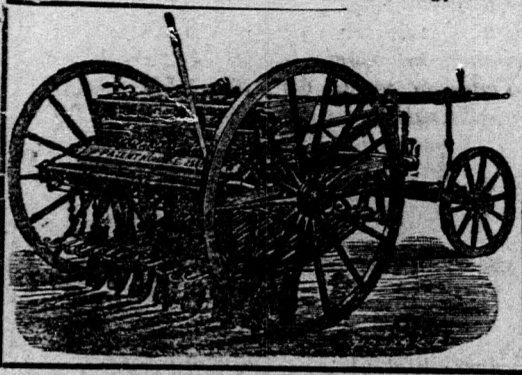
legrégibb gazdasági gépgyára készítő
(1856.) MOSONBAN. (1856.)

Az eddigi eladás több mint 17000 darab.

Ügynökök által eladásoknál „HUNGÁRIA DRILL-RE“ szóló rendeléseknél követeljük mindig KÜHNE E. gyártmányát.

A legjobb hegyisorvető KÜHNE E. „Mosoni Drill“ vetőgépe.

Uj! Moravék-féle répvető-műtrágyaszóróval. Trágyaszórók: Sack-féle ekék 2-3-4 vasu ekék nagy választékban. Hengerek extirpátorok s. a. t. Laacke-féle híres szántó és rétboronai 25 féle nagyságban. Magtárrosták a vetőmag előkészítésére s. a. t.

Főraktár:
BUDAPEST,
VI., Váci-körút 57/a.
saját ház.

Birtok-bérbeadás.

Nagy-halászi 3000, kálló-semjéni 1500 és napkori 350 holdas birtokaim

f. é. április hó 1-ső napjától fogva

bérbeadóok.

Nyiregyháza 1897. január 10.

3217

Kállay András.

Magyar királyi államvasutak.

11875. szám.

HIRDETMÉNY.

Zónarendszerű új személy és podgyász díjszabás életbeléptetése a maroshidas-besztercei helyi-érdekű vasuton.

A magy. kir. államvasutakon az előbb említett vasuton 1897. évi április hó 1-én zónarendszerű új személy-és podgyászdíjszabás lép életbe, melyben a menetdíjak egyes viszonylatokban némileg felemeltek, másokban pedig leszállítanak. Ezen díjszabással az 1892. évi július 1-től érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csenegery-utca 33.) 10 kr-ért kapható. Budapest, 1897. február hó 5-én.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Szeszfözde, gazdasági és asztali burgonya.

August der Starke. Sárga színű burgonya, magas erős szárral, nagy és biztos hozamképességű, jó, kellemes ízű és szép alakjánál és nagy keményítő tartalmánál fogva, minden célra alkalmas, igen tartós. Érés ideje szeptember.

Juno. Paulsens termesztése. Sárgás haju lapos, vörös, csiraszemekkel, fehér husu, erős, magas keményítő tartalmánál fogva úgy szeszfőzési célokra, mint eledelül egyaránt alkalmas, nagyon tartós és magas hozamképességű. — Érés ideje szeptember.

Az újabb burgonya fajtákkal évek során át nagy gondal eszközölt összehasonlító vetési kísérletek alkalmával ezen fajták fényesen beváltak.

A legmagasabb hozamot eredményezték gumókban és keményítő tartalmában. — Dús szárképződés mellett a Peronospora infestantól teljesen mentesek és nincsenek sem a száraz, sem a nedves rothadásnak alávetve.

BUBER'S GUTSVERWALTUNG

in Sniatyn-Capowce, Post Koszylovce, Galizien cím alatt kéretnek.

Ára métermázsanként 2 frt 50 kr.

A cs. kir. államvasutak Buczacz állomásától, zsákok a beszerzési árban számláztatnak.

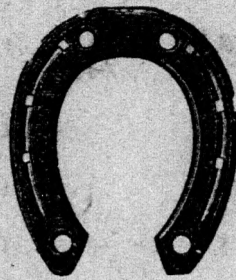
3391

A szétküldés tavasszal történik.

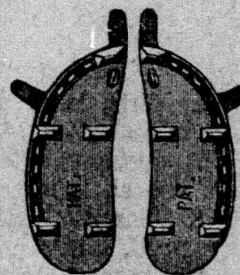
M. Hann's Söhne

cs. kir. udv. patkolási eszköz szállító

BÉCS, I. ker., Strauchgasse 2. szám.

Ajánlják nagy raktárakat minden patkolási czikkből és ezen szakmába vágó különlegességekből. — Továbbá ajánlják szabadalmazott, kiváló szakférfiak által legjobban ajánlott patkóikat igáslovak és paripák, ugyszintén ökrök vasolására.

Különösen kiemeljük ezügnöknek legujabban szabadalmazott rudvasalásait és kengyeleit. 1815.

Eperpalánták eladása:

Laxton noble, legnagyobb, gömbölyű, piros, édes, bőtermésű, korai.

König Albert von Sachsen, igen nagy, lapos szivalaku, piros, késői, száza 1 frt, ezre 8 frt, ezenkívül ajánlatnak élősvények: Illatos levelű sövényrözsza, (Sweet briar) 2 éves gyökeres ültőnczök, ezre 12 frt.

Osagoknarancia (Maclura aurantiaca) 1 éves gyökeres magonez, ezre 10 frt.

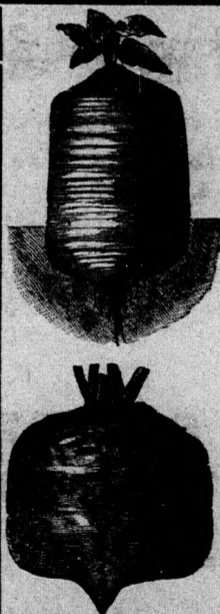
Mindezek vasuthoz vagy postához szállítva, csomagolás a legjutányosabb önköltségen.

Megrendelések intézendők:

FEHÉR IRMA kertészetéhez

TEMESVÁROTT.

3412

Tavaszi vetésre ajánlok:

Német elite-tarlórépát

(Németországi eredeti dugványokból termelve.)

Oberndorfi sárga óriás hengeres à frt 21.—

Eckendorfi vörös à „ 24.—

Man muth Elvanthams à „ 20.—

plombált eredeti zsákokban bruttó 100 kgr. ab Prag készpénzfizetés mellett levonás nélkül.

Francia elite-cukorrépa

polarizált anyarépákról tenyésztve:

1. Exeelsior (hozamra nézve minden kül- és belföldi terményt föltümul) sacharin tartalom 170—180.

2. Javitott Brabant longue igen magas hozamu és 160—170 sacharin tartalom.

3. Keresztezett és eredeti Pologne (mennységre nézve rendkívül nagy hozamu és 140—160 sacharizáció). Valamennyi fajta à frt 36.— pr. bruttó 100 kgr. készpénz fizetés mellett, scontó nélkül, olmozott zsákokban a 30 kgr. ab Praga.

Valódiság, tisztaság és csiraképességért teljes jótállást vállalunk. Fizetési módzatok: Nagyobb tételek egyezség szerint. Levelezés magyar, német, francia és angol nyelven.

ADALBERT WERNER,

magkultúrák Német- és Franciaországban.

Iroda: Prag, Poric No 1894.

3154

Magyar tőzeg- és műtrágya-ipar részv.-társ.

ajánlja losonzi gyárából, kítűnő minőségű

faecál ⇄ ⇄
⇄ **trágyáit**

feltárt faecáliák, faecál-superphosphát, tőzegphosphorsav stb. stb.

Részletes árjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgál

az igazgatóság

3138

Budapest, VI., Andrássy-út 30. szám, II. emelet 8. ajtó.

Védjegy.

Arak franc
lás, bécsi
szállítva: t
kiló, kilónk
tartány ca
különként 35
ingyen cso
bérmentesen
4 kiló 1 pl
ben 2 frt 50
4 pléhsze
3 frt. Kauc
gyitve kiló
krral több.
börkenöcs
máknak.

Mindennemű tornaszereket
és legjobb minőségű
gazdasági kötőlműeket,
ajánl a
BLEIER és WEISZ,
kötélgári cég Budapest.
Raktár és iroda: Károly-körút 9. szám, a gróf Hadik-Barkóczy féle házban
Gyártelep: **Hajtsár-ut 7307. sz.**
Ajánlásra méltó tárgyak: **torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszáritó kötelek.**

halhálók,
készítések stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: **istráng, kötőrék, rudaló gabonaszakok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender-köz stb.** a legújnyosabb eredeti gyári áron.
Videki megrendelések pontosan eszközöltekn.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Ajánljuk francia
spiritus-répánk
magját,
brabanti fajtát,
melynek hozama 40-60.000 kiló hektáronként 14-17° Brix mellett, a csiraképeségért és valódiságért jótállás.
Association Maurus Deutsch
Paris 8 rue Laffitte.

M. kir. államvasutak.
8878/97-ik sz.-hoz.
Zágrabi üzletvezetőség

Hirdetmény.
A m. kir. államvasutak Adony-Szabolcs állomásán létesítendő magasépítmények helyreállítása végett ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.
A tervek a költségvetés, melyekből a teljesítendő munkákról tájékozás szeresztető, a szerződési tervezet és a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minta a magy. kir. államvasutak zágrabi üzletvezetőség pályafeltérési osztályának és a budafoki osztály-ménoéknél a hivatalos órák alatt f. évi február 20-ától kezdve megtekinthetők, hol egyttal az ajánlati minta, költségvetési nyomtatvány és a szerződési tervezet 50 kr.-nak lefizetése mellett megszeresztető.
Az ezen építésre teendő ajánlatok a költségvetési ülapokba sajátkezűleg beírandó árak jegyzékével felszerelve és kellőképen bélyegozve, legkésőbb f. évi márczius hó 10-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak zágrabi üzletvezetőség 1. osztályánál (Zágráb, Trunk-utca 14. sz.) lepecsételve és ezen felirattal „ajánlat a magy. kir. államvasutak Adony-Szabolcs állomásán létesítendő építési munkákra” lesznek benyújtandók.
Szóban forgó munkálatra bántapénz gyanánt 1000 frt lesz készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban a magy. kir. államvasutak zágrabi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránd az ajánlati tárgyalás nappal megelőzőleg legalább egy nappal letéendő.
Az értékpapirok a napi árfolyam 100%-ával számíthatók és a bántapénz lefizetését igazoló letétijegy az ajánlatához csatolandó.
Az ajánlatokhoz csatolva volt letétjegyek az ajánlati tárgyalás után, azok tulajdonosai által irásbéli elismervény ellenében azonnal visszavetők.
Az esetleg posta útján beküldendő ajánlatok és bántapénzek térítvény mellett adandók fel.
Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok el, vagy el nem fogadása feletti tekintet nélkül a felajánlott árakra, egyóralulag intézkedhessek.
Zágráb, 1897. február hóban.
Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjazatik.)

UNGHVÁRY JÓZSEF
gyümölcsfaiskolájában Czepléden
(posta, távirtda és vasut állomás), ez év tavaszán egy nagyobb mennyiségű
1-2-3-4 éves
nemes gyümölcsfa és egyéb csemete
kerül eladásra és pedig: körte, alma, szilva, **ősz barack**, kajszin barack, cseresznye, meggy, eper, bolvilli körte, azorol galgonya, birs, lasponya, mandula, dió, kőszmete, ribiszke, málna, **földi eper** (szamóca) és nemes fűzfa csemeték; ezek árai azok erőssége szerint, 15, 20, 25, 30 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kapható 1-2-3 éves **radonc csemete**: ezek árai azok erőssége szerint, 100 drb 60 krtól 1 frt 60 krig, 1000 drb 5 frittől 15 frittig. Nemes csemeték: **ősz barack** és **földi eper**nél nagyobb rendeléseknél **árengedmény** adatik.
— Tessék árjegyzéket kérni! —
Figyelmeztetésül!!
Ungváry László tulajdonos és Ungváry Sándor szintén teleptulajdonos (?)
(a kinek telepe nincs) egy és ugyanaz. Fakupezségére vonatkozólag feleletet adnak idei árjegyzékem **közjegyző** által hitelesített elismerő nyilatkozatai, különben jelenleg 9 hold üzemképes telepem van.

A budapesti m. kir. magvizsgáló állomás által megvizsgált, arankamentesnek nyilvánított s hivatalosan
ólmzárolt lóheremag
kötűnő minőségben, mmázsánként **45 frittől**, ugyanolyan **ólmzárolt luczernamag 50 frittől** feljebb, mindenféle gazdasági és saját termésű konyhakerti és virágmagvakat jutányos árakban ajánl
KLEIN VILMOS magkereskedése és kertészete
Szatmáron. 3384

Borjuvérhast,
kutyabetegsége, baromfikolerát, sertésvész, ugyszinte az állatok mindennemű hasmenéseit a legulsyosabb esetekben gyógyítják a
thüringi labdacso
Wallmann Erfurti kerületi állatorvos ur tudományos értekezése, ugyszinte a használati utasítást ingyen és bérmentve küldi meg az egyedüli gyáros
CL. LAGEMAN
vegyészeti gyára Erfurt. Megrendelhető minden gyógyszerész és állatorvos által dobozonként 1 frt. 50 krtól. Főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, VI., Király-u. 12.

MŰTRÁGYÁT
minden minőségben szállít bárhova
versenyképesen 1349
SCHRAM A.,
kénsav- és műtrágyagyára
Központi iroda: **PRÁGA, Heinrichgasse 27.**

Árak franco csomagolás, bécsi indóháztó szállítva: tartány ca 25 kiló, kilónként 40 kr., tartány ca 50 kiló, kilónként 35 kr. postán ingyen csomagolás és bérmentesen 4 kiló 4 kiló 1 pléhszelenczében 2 frt 50 kr., 4 kiló 4 pléhszelenczében 3 frt. Kaucsukkal vegyítve kilónként 10 krral több. Vizmentes bőrkenőcs vadászeszmáknak.

TERMÉSZETI NYERS-VASELINE
Pata és Bőr-Ápolószert
4 kiló tiszta súly bérmentesen frt 2.50

JUST és Tarsa BECS

GRAEPEL HUGÓ
szabadalm. lóhere-tokászoló készüléke

minden cséplőgéphez alkalmazható, 25 százalékkal nagyobb munkaképesség, mint bármely más készüléknek. Legkötűnőbb szerkezet legolcsóbb árban
GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál Budapesten,
V., Külső váczsi-ut 46. sz.

RÁCZ GYÖRGY
jolánföldi szőlő- és kertészeti telepen 3409
KULÁN, Bácsmegyében.
kapható a legjobb és legellentállóbb
eleven sövény, maclura aurentiaca oszágok narancsa, nagyon sűrűn bokrosodó és kemény tövisű sövény, melynek még azon előnye is van, hogy a **nyúl nem rágja**, semmiféle rovar nem pusztítja, nem sarjadzik, és a levelei **selyembogár** etetésére épen úgy használható, mint az eperfa levelei. Czélszerűen alkalmazható szőlő, kert, udvar, legelő és utak bekerítésére. Ültetési időszak márcziustól május hó 10-éig.
Egyéves gyökeres csemeték ára 1000 darab 6 frt válogatott csemeték 8 frt, két évesek 12 frt; ezren alól tizenkét százalékkal drágább. — Előjegyzések kéretnek, míg az évenkénti készlet tart. Maclura aurentiaca friss mag kilója 6 frt, ez évenként május elején lesz kisajtoiva narancsalaku gyümölcséből, tehát ugyanezen időtájban szállítható.
Kapható még különféle gyümölcsfa, külön árjegyzék mellett, azután szép utszéli fák, u. m.: **acer negundo, akác, populuso canadensis** és **pyramidalis**, eperfák stb. 3-4 méteres magasságban, százanként 15 frittért.
Magburgonya kincsem és hópehely métermázsánként 4 frittért.

Eladó szőlővessző.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

„Istvánbelki immunis“ homoktalaju

szőlőjéből a következő európai és amerikai szőlővesszők eladók:

Gyökeres Riparia Sauvage alanyra készített ojtványok.		Gyökeres vesszők.	
Chasselas blanc	3150 db. száza 12 frt.	Olasz Rizling	15000 db. ezre 16 frt.
„ Rouge	400 „ „ 12 „	Nagy Burgundi	300 „ „ 16 „
„ bl. Croqu.	650 „ „ 12 „	Tramini piros	2250 „ „ 16 „
Furmint	300 „ „ 12 „	Musc. Alex. blanc	70 „ „ 16 „
Nemes Kadarka	30 „ „ 12 „	Kanadai	80 „ „ 16 „
Olasz Rizling	550 „ „ 12 „	Veltelini piros	150 „ „ 16 „
Nagy-Burgundi	390 „ „ 12 „	Delambre	100 „ „ 16 „
Mézes-fehér	100 „ „ 12 „	Furmint	20 „ „ 16 „
Tramini piros	225 „ „ 12 „		

Sima vesszők.			
Olasz Rizling	17000 drb. ezre 8 frt.	Madelaine Ang.	3200 „ „ 10 „
Nagy Burgundi	6000 „ „ 8 „	Mézesfehér	5000 „ „ 10 „
Chasselas blanc	3000 „ „ 12 „	Piros bakar	1200 „ „ 8 „
„ blanc cr qu.	1000 „ „ 12 „	Furmint	700 „ „ 8 „
„ Rouge	3000 „ „ 12 „	Nemes kadarka	200 „ „ 8 „
Muscat vegyes	1500 „ „ 12 „		

Megrendelések az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójához

BUDAPEST, Köztelek intézendők. — Az elszállítás tavasszal történik a megrendelés sorrendjében. — A megrendelésnél a vesszők fele ára előre beküldendő, hátralévő rész utánvétellel szedetik be. — Csomagolásért és vasútra szállításért ezrenként 1 frt számíttatik. **IGAZGATÓ.**

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

KIS HIRDETÉSEK.

Világ legszebb regénye.

Hugó Viktortól „A Nyomorultak” 12 kötet 12 frt, nálam kapható 5 forintért. Fiatal leányok részére legszebb regény Wernertől „Az oltárnál” 2 kötet 2 frt, nálam kapható 1 frtért. Zola regényei: „Mouret abbé vétke”, „Zsákmány”, „Páris gyomra”, „A föld” mindegyik 3 kötetes: mind a négy regény 12 kötettel 12 frt helyett nálam 5 frt. A Zola regényekből egyes regények is kaphatók nálam 1 frt 50 kr-ával. A könyvek újak, tiszták, felvágatlanok. 4383

Millassin Vilmos
Budapest, IX., Üllői-ut 23.

TOJÁS

porcellánból tyúk alá, tucatzta 2 frt csomagolással és portóval.

Reinhold Schroeter
porcellán kereskedő

Wien, Stadiongasse 6.
Czímemet kérem meg-
jegyezni. 3227

Czukkorezirok

8 frt, csicsóka bőtermő 2 frt 50 kr. Hegyfalu vasútállomáshoz szállítva. Kapható Strasser Vilmosnál Vánegerszegben, posta Hegyfalu. 3319

A keményszemű

tengeri fajták között: az alicuthi tengeri van általában a legjobbnak elismerve. A múlt évi ezredéves kiállításán (versenyen kívül) a külföldi vetőmag nemesítőknél is osztatlan elismerésben részesült.

Gondosan kiválasztott csövek-ről kézzel morzsolva vetőmag mértékűként 9-10 frt, legelőrendű piaci áru mmásánként 6-50 frt, az áruk B. Bicske állomásra szállítva (zsákon kívül) értendők. A piaci áruból 5 q.-nál kevesebb mennyiség nem szállítatik. Megrendeléseket a pénz előleges beküldése mellett, illetve előjegyzéseket a vetőmagra míg a készlet tart, elfogadják a főhercegi gazdasági intézőség Fehérvár-Acsa. 3246

Szabadalmazott tíz évig is eltartó portiókötelek

6 m/m vastag, 200 c/m. hosszú, egy posta csomag 100 drb 1 frt 60 kr. 1000 drb 15 frt. Ugyanily

kévek kötelek

4 1/2 m/m vastag, 150 c/m hosszú egy próba postacsomag 200 drb-al 1 frt 60 kr 1000 darabot 7 frtért szállít utánvét mellett; ugyszintén más gazdasági kötele-műeket ajánl legutányosabb árakon

Bellán Mátyás,
Bács-Cséb. 3033

Gyümölcsfák,

diszbokrok és bokrok,

Rózsák,

Kertalakítások

terv és költségvetés szerint
PECZ ÁRMIN

budapesti műkertész és faiskola tulajdonosnál. 3381
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hider és melegség el en oltalmat csak az én világ-hírű

katonatiszti lópokrócaim

nyujtanak, melyek számtalan előkelő személyek, gazdák, ló tulajdonosok, birtokkezelők és czirkusz igazgatók által mint meleg tartós, elpusztíthatatlan, tehát mint a legjobb lópokróczok ismertettek el. A pokróczok igen nagyok, élénk színű sávok és bojtokkal ellátva és mint meleg ágytakarók is használhatók. Ára: A. minőségű 1 frt 60 kr. B. minőségű 2 frt. — Sárga szőrű fialok-pokróczok 6 különféle sávval és rojtokkal teljes hosszúság és szélesség, 2 méter hosszú, 1 1/2 méter méter széles, igen finom, darabja 3 frt 50 kr. — Szét-küldés jótállás mellett utánvétellel. — Meg nem felelő áruknál az összeg visszaadatik. Egyedül megrendelési hely **N. RUND BAKIN,** Wien II., Grosse-Pfargasse 25. Gazdagon illusztrált árjegyzék órákról stb. minden szállítványhoz csomagolva lesz.

Árverési hirdetmény.

A bábolnai m. kir. állami ménesbirtok tisztavérű simmenthali tehenészetéből származó:

28 darab tenyészbika
és 12 darab előhasi üsző
folyó évi márczius hó 15-kén

délutáni 1 órakor a **kis-bábolnai majorban** megtartandó nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek lesz eladva.

Az árverés napján előzetes bejelentésre kocsik fognak rendelkezésre állani az ácsi (m. á.v.) és a nagy-igmándi (d. v.) vasutállomásokon.

Az eladásra kerülő tenyészállatok pontos leírása kívánatra megküldetik.

Posta és távirtda állomás: Bábolna pusztja.

Bábolna, 1897. évi február hó 9-én.

A bábolnai m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Fairbanks mérlegek

a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

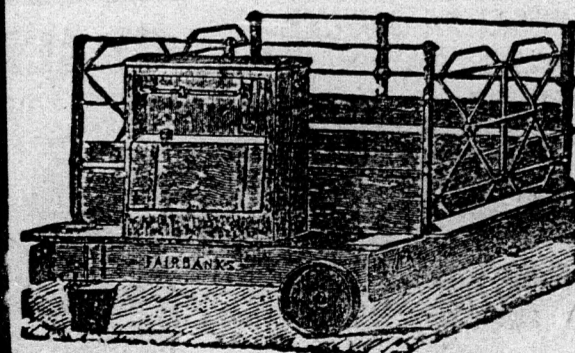
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zsák-,

és raktári mérlegeinket

célszerű és a célnak megfelelő szerkezetük-nél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A

felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 12, czimzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál. 5005

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR részvény-társaság,
BUDAPEST, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső-váci-ut 156.

Hirdet-
szó 2 k
m

Cs

Tiszte-
mindaz-
mely jel-
ajánlat-
vatalun-
azokhoz-
levélbeli-
sziveske-
kiadóhí-
költsege-
bíthatja

BETÖLT

Áll

gardatiszte-
ilyenek alka-
tisztességes-
nak. Hol? a
hivatalban.

állás jött úr-
Pál Onegym-
esőki gazd-
pályázhatna-
jó sikerrel
és megbíz-
írányba b-
ad, és ajánla-
József int-
posta Sárba-

minőségben
egy nagyobb-
ban április e-
tiszt, ki ga-
végzett és
ban szerzet-
lattal bír.
és teljes
másolatokká-
tok, melyek
nek György-
Szőlős czim-

Gya

izr., kereset-
kezelés be-
(mosáson k-
moltott, 3 h-
eltöltött sz-
kézszempiz-
duljanak: M-
bérlethez Pu-
Nagy-Aláson

a gazdaság-
nős, kereszt-
középkorú
gazdatiszt
gyobb birt-
pésre. Czim-

Gazda

több évi gy-
bezd bírgaz-
márczius hav-
telik, évi fiz-
ios ellátás (a-
telével). Ez-
ohajtok aják-
ványuk más-
ruár hó v-
Günsberger-
bezd, posta B-

ÁLLÁST

OKI

codensációs-
már nagyobb-
gőztéglagyár-
volt alkalmas
akkumulátor-
zelésében is
bizonyítvány-
azonnali belé-
Czim a kiadó

Gaz

állást keres-
képezdét és
jó sikerrel v-
egy nagyobb
alföldi gazda
működik, bes-
tétel, 32 éves
telen, állást
hatja. Szives
jegy alatt e-
továbbit.

Gé

ki a gazdaság-
tásában és ke-
lakosságban
lásban, az
esztorgályozo-
sen jártas, m-
13 évig szolg-
mat és horvá-
jó bizonyítván-
zik, április 24-
Czim a kiadó

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. belyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdelményei vételnek fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik valamely jellegű hirdetésre ajánlatukat kiadónkba küldik, azokhoz a megfelelő levélbélyeget csatolni sziveskedjenek, mert a kiadónk az ajánlat költségén nem továbbíthatja.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Állásnéküli
gazdatisztek addig is, míg mint ilyenek alkalmazást nyerhetnek, tisztességes keresethez juthatnak. Hol? megítható a kiadóhivatalban. 3300/a

Irnoki
állás jött úresedésbe gróf Zichy Pál öngyerméltósága Nagy-Hörösöki gazdaságában, melyre pályázhatnak gazdasági-iskolát jó sikerrel végzett, szorgalmas és megbízható úgynök. Ez irányban bővebb felvilágosítást ad, és ajánlatokat elfogad Békéscsaba József intéző. Czim a kiadóhivatalban. 3300/a

Ispáni
minőségben alkalmazást nyer egy nagyobb alföldi gazdaságban április elejére, nőtlen gazdaságot, ki gazdasági tanintézetet végzett és jövedély gazdaságokban szerzett több évi gyakorlati bírá. Évi fizetés 400 frt és teljes ellátás. Ökány-másolatokkal felszerelt ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek Györgyei Antalnak, Tiszaszőlős czimzende. 3415

Gyakornok.
izr., kerestetik egy belterjesen kezelt birtok gazdaságában, (mosáson kívül) teljes ellátás mellett, 3 havi megelégedésre elöltölt szolgálat után 120 frt készpénzzel. Pályázók forduljanak Margull Lajos urad. birtokhoz Pusztán P. Pódr, u. p. Nagy-Alóson pr. Pápa. 3413

Egy
a gazdaság minden nemét értő, nő, keresztény, ki a családú közepekor feddhetlen jellemű gazdaságot kerestetik egy nagyobb birtokba április elejére. Czim a kiadóhivatalban. 3371

Gazdasági irnok
több évi gyakorlattal a terebezi birtok gazdaságán folyó évi március havi belépésre kerestetik, évi fizetés 200 frt és teljes ellátás (ruhamentes kivételével). Ez állásra pályázni óhajtok ajánlatukat bizonyítványuk másolatával ellátva február hó végéig intézzék Günsberger Lázár urhoz Trebezi, posta Böhönye, Somogy. 3368

ÁLLÁST KERESŐK.

Okleveles
codenciós stabil gépész, ki már nagyobb gézmalomban és gőztűztagyában mint gépész volt alkalmazva, és azonkívül az akkumulátor villanyvilágításkezelésben is teljesen jártas, jó bizonyítványokkal rendelkezik, azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3417

Gazdatiszti
állást keres egy vinczellérépézdét és földmives-iskolát jó sikerrel végzett úgynök, ki egy nagyobb belterjesen kezelt alföldi gazdaságban 10 év óta működik, beszéli magyarai és német, 33 éves, nő, gyermektelen, állását bármikor elfoglalhat. Szives ajánlatokat „M.F.” jegy alatt a lap kiadóhivatala továbbít. 3284

Gépész,
ki a gazdasági és gőzgépek javításában és kezelésében, a műlakosságban, a kazánkovácsolásban, az ércöntésben és esztergályozó munkában teljesen jártas, nagy uradalomban 13 évig szolgált, a magyar, német és horvát nyelvet beszéli, jó bizonyítványokkal rendelkezik, április 24-től állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3414

Gépész-kovács,
nős, ki nagy uradalomban volt hasonló minőségben alkalmazva, állást keres április 1-re. Czim a kiadóhivatalban. 3335

20 éves
gyakorlattal bíró gazda, a ki eddig 2000 holdas gazdaságot önállóan vezetett, az állattenyésztés minden ágában, különösen dohány és cukoripar-termelésben jártassággal bír, családi körülmények miatt állását változtatni óhajtja. Czim a kiadóhivatalban. 3401

Gazdai
vagy kocsári állást keres földmives iskolát végzett, 26 éves nős férfi, kinek 1/2 évi gyakorlata van s jó bizonyítványokkal rendelkezik. Állását f. évi április 1-én foglalhatná el. Czim a kiadóhivatalban. 3385

Ispán,
31 éves, nős, izr. vallású, 15 évi gyakorlattal, ki kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, március 15-ére állást keres. Czim „M.” jegy alatt a kiadóhivatalban. 3341

Kertész,
ki a konyhakertészet, díszkertészet, mezőgazd. és üveg-házak kezelését alaposan érti, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3411

Vadász,
igen jártas, biztos lövő, állást keres, nős, csaláttalan, feltűnő okmányai. Czim a kiadóhivatalban. 3396

Gazdatiszt,
33 éves, nős, izr. vallású, jártas a gazdaság és tehénészet ágában, 15 éves praxissal, állását április 1-re esetleg későbbre változtatni óhajtja. Czim „T.” rekv. alatt a kiadóhivatalban. 3402

Egy
24 éves fiatal ember, ki jártas az egyszerű és kettős könyvvézetésben, földmives iskolát végzett és négy évi gyakorlata van, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3393

Gazdasági
intézetet jó sikerrel végzett, katonakötelezettségének eleget tett 26 éves úgynök, kellő gyakorlattal, nagyob uradalomban segéd-tiszti állást keres. Esetleg 300-1000 holdas gazdaság vezetését elvállalja, kellő bizottsággal, perzent vagy fix fizetésért. Czim a kiadóhivatalban. 3334

Gépész,
okleveles, ki a gazdasági gépek körül kellő gyakorlattal bír, óhajt nagyobb uradalomban gépzési állomást elnyerni. Czim a kiadóhivatalban. 3206a

Gazdasági
szakiskolát végzett úgynök, segéd-tiszti állást keres, a ki a kisbirtok irányítását illetően 2 évet töltött a gazdaság minden ágában jártas. Czim a kiadóhivatalban. 3420

Gazdálkodó,
kinek eddig saját birtoka volt, nős, középkorú, 3 gyermek atyja, jártas az összes gazdasági teendőkből, szorgalmas és rendkívül megbízható, állást keres. Állását bármikor elfoglalhatja. Czim a kiadóhivatalban. 3112

Gépész,
vizsgázott, 33 éves, ki az összes gőz és gazdasági gépek kezelésében teljesen jártas, az összes javításokat, ugyazint a kazánkovácsai és esztergályozási munkát önmaga szolgálhatja az electrotechnika terén is némi ismeretekkel bír és ártézi kultúrassággal jó sikerrel eszközöl, jó számol és a német, magyar, szerb és oláh nyelveket tökéletesen bírja, józan életű és megbízható, nagyobb uradalomban 4 év óta áll alkalmazásban, jó bizonyítványok és ajánlatokkal van ellátva, április hó 24-ére állását változtatni óhajtja. Czim a kiadóhivatalban. 3290

ÁLLATOK.
Öt éves
sötét pejmen, 169 cm. magas, apja Theresianist angol tevé, anyja Irma felivér az 1885-ben 600 frank díjat nyert az országos kiállításon, eladó, ára 1000 frt. A mén minden tekintetben jó, remek szép állat, a hőmező-vásárhelyi mérvizsgáló bizottságtól mint apállat kitűnőnek találtatott. Czim a kiadóhivatalban. 3375

Eladó
a Marczali uradalom magyar fajta törzsgulyájából 7 drb 2-3 éves tenyészbika, ugyazint 15 drb 3 éves úszó eladáshoz került. Bővebb felvilágosítást szolgál az uradalmi intézőség Marczali Somogy megye. 3237

Eladó
Balaton-Szt.-Györgyi (Somogy megye) uradalomban, 6 darab három éves, tizenhárom darab két éves országos törzskönyvbe felvett tisztavérű magyar tenyészbika. Felvilágosítást szolgál: Számtartói hivatal Balaton Szt.-György. 3405

Eladók:
12 inthali hasas tehén, bikák, négyes fogat, vadászó, igáslovak, ruganyos tejeskocsi, tejhűtő-tejesedények Zaleski Jenőné, állomás Tót-Györk. 3388

Eladók:
12 inthali hasas tehén, bikák, négyes fogat, vadászó, igáslovak, ruganyos tejeskocsi, tejhűtő-tejesedények Zaleski Jenőné, állomás Tót-Györk. 3388

Eladó
a Marczali uradalomban 2 drb. számfelüli 4 éves pingzau mén. Bővebb felvilágosítást szolgál az uradalmi intézőség Marczali Somogy megye. 3236

VEGYESEK.
Eladó
kis ideig használt jó karban lévő 13 drb Schuttelwert-féle hármaseke. Felvilágosítást szolgál Kelemen Márton gazd. számvevő Fegyvernek-Pálya-udvar. 3399

646 hold
a 1200 □-ével Szabolcs megyében Pátróba község határában közvetlen vasuti állomás mellett, nagyrésben I. oszt. buza és dohány talajnak alkalmas birtok hosszabb időtartamra bérebeadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Csak komoly vásárlóknak közvetítők kizárásával czim a kiadóhivatalban. 339

Akakéz
és Allanhus cseméte sorfának alkalmas jegyeny nyár, legutáncosabb árban eladó Bashalmi posta és vasut Királytelek Liptay Jenőné. 3304

Gazdálkodó
uraknak díjmentesen ajánl: felügyelőket, intézőket, számtartókat stb. a Landwirthschaftlicher Verkehrs Burdeau, Berlin, C. Neue Promenade 7. 3424

Eladó
felső-láncai gazdaságban p. Perény (Abaujm.) Champlain tavaszbuza 9 és 9 frt 50 kr., Hanna árpa 7 frt 50 kr. stíriai heremag 55 frt, takarmány repamagvak 30 frt mmázsija vasuta szállítva, csak önköltségen. 3410

Komócsin
(timótfű) és csomós ebir fűmag igen jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3419

Eladók
saját termései szászötven kilogramm francia perjét; az egészét ötven frtért, vevő vasut állomására. Czim a kiadóhivatalban. 3422

Óriás
és kitűnő minőségű spargagyökér kapható Tarnai Vilmos apostagi kertészetében Apostagon Pestmegyében. Száza 15 frt. Ezre 12 frt. 3423

Vetésre,
tavaszi búkköny 100 kiló 4 frt 70 kr., búcskal kender- és muharmag 6 frt, Cinquantin tengeri 4 frt 40 kr. csak nélküli Bellán Mátyásnál Bécs-Csében kapható. 3147

Legkorábban
érő székelykukorica vetőmag eredeti Székelyföldön termelt mag után termelve, mmázsija 6 frtért eladó Ugron Akos úrnál Tab, vasutállomás Sáfók. 3396

Eladó
vetőmagok: Gróf Széchenyi Sándor és Társai zemplénmegyei uradalomban a következő magvak eladók:
300 q. tavaszi búkköny, elsőrendű minőségű; 100 q. lenmag, eredeti ligai mag után termelve, igen megyszemű válfaj; Máltával és ár iránti felvilágosítást szolgál Hófer Flóris kasznár, Ugor, Zemplénmegye. 3255

Cserébe
adatik tavaszi ültetésre 500.000 darab különböző nagyságu 3-6 cm. erős és 3-5 méter hosszú, sorfának alkalmas akácza, 4 éves tügy, esetleg fenyőfacséméket. Bővebb felvilágosítást nyújt: Uradalmi intézőség Mikosd, per Zalabér. 3348

2 szab. hidmérleg
4000 kg., 2 szab. marhamérleg, 1000 kg., mind a négy még új, valódi Bugányi-féle, az elsőik minden nagyobb gyár, gazdaság, sörfőzde, szeszőzde, gézmalomrésére 100 frtj terjedhető pénzberség terhe mellett törvényesen előírt, hatóságilag megvizsgál, hivatalosan pecsételve, olcsón eladó. Sofe v. H. magánzórnó Bécs, IV., Panigasse 3. sz. ajtó 5. (A szigorú vásárrendőri felvilágosításokat ép most eszközök mindenfelé). Továbbá új tizedes mérleget 50-1000 kilóig egyenkint olcsón eladó. 3067

Bérbeadás.
A marczali uradalomhoz tartozó Pusztá Emilháza, Győrvármegye, 1400 magyar hold terület, kitűnő épületekkel 1897. évi március 15. vagy szeptember 15-től kezdődőleg 12 évre bérebe adatik. Bővebbet a marczali uradalmi intézőségénél p. Pápa. Úgynökök kizárva. 3303

Tavasztetéshez
elsőminőségű pimplinellentes baltaczim magot, finom Hanna-sörárpa és lucernamagot ajánl Weiss Adolf gazdasági intézősége, Czabai, Nyitra mellett.

Mag-burgonya,
igen bőtermő, fajliszt, egészséges, külföldről hozott mag után, van eladó s. pedig 100 kilóként szákkal együtt loco vasut:
Lucius 3 frt - kr.
Maeker tanár 2 " "
Saxonia 2 " 50 "
Oemichen 2 " 50 "
Waggonrakomány külön meg egyezős. Annamajori gazdaság, u. p. Becsehely, Zalamegye.

Tavaszi
búkköny, szép tiszta, 100 méter-mázsja 5 frt 50 kr. e l adó Thamenbúrni Schönberg Nándor báró Ferendiai uradalom, állomás Ferendia, posta Klopoda, Temesm. Wippen Frigyes tiszartató. 3376

Gyümölcsfa
szőlővessző és mezel terményekről szóló árjegyzéke a Concóhái gazdaságnak megjelent, s az érdeklődőknek bérmentve készséggel megküldetik. Páduai és csemegetergéri magok is kaphatók, u. posta Acs, Komárommegye. 3372

Vetőmagvak
1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: díszoklevéllel kitüntetve. Répamag. Sárga Oberndorf állami ólomzár alatt, 50 kilonként 12 forintért 500 kilonként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalomban u. p. Kocca. Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétel. A pénz előre küldőjének áru franco megy. Továbbá lucerna mag, vörös lóhere mag, baltaczim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupau zab kaphatók. 3047

Eladó
egy Kéhne-féle cziromagfejtegép Szalai Simon urad. számvevőnél Pusztá-Tenyén, pályaudvar. 3349

Eladó
a legjobb gazdasági, konyhakerti- és virágmagvak 3195

a világhírű erfurti Schmidt J. C.
Ő felsége a porosz király. Ő felsége a bajor király. Ő felsége a németalföldi régenskirálynő. Ő felsége a meiningeni fejedelem és Ő felsége a schwarzburg-rudolstadt herceg udvari szállítója

Vetőmagvak.
A legjobb gazdasági, konyhakerti- és virágmagvak 3195

magtermelő főraktárban Radwaner J. L-nél, BUDAPEST, V., Fűrőd-u. 4. szám alatt kaphatók.

Eredeti mag, eredeti csomagolásban, eredeti árak. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 5 kilós csomag bérmentve.

Szőlővessző
eladás. Csányi Agoston immunis mintaszőlőtelepén 200.000 drb különféle csemegé- és borfajú, sima és gyökere szőlővessző jutányos árban eladó. Kívánatra árjegyzéket küld szőlőtelep kezelősége, u. posta Csány, Hevesmegye. 3363

A magyar
gazdatisztek és erdőtiszték országos egyesülete ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérös uraknak állásukhoz illő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások és közvetítések díjmentesek.

Ajánlókizik
emlősök és madarak természetű, művészi és tartós kitőmésére. Jutányos árak.

Az állatok friss állapotban előleges preparatio nélkül küldendők be.

Biehnor
(szabadalmilag védve).
szép tölgyfaszínű mázanyag és fatelítő-szer. Különösen gyalult fára mázolja, pompás színt ad. Carbolineum-nál valamivel lassabban szárad, de a fát sokkal mélyebben és tartósabban conserválja.

Budapest,
IX. ker., Ferencz-kört 46. Aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára. A m. kir. államvasutaktól eredő teljesen használható jó karban lévő

tizedes-mérlegek
súlyokkal együtt, minden nagyságban, ugyazint

wagon-bidmérlegek,
továbbá

távirdai sodronyok,
bekerítési célokra, valamint használt

„Werndl“-fegyverek
felette olcsó áron kaphatók

Kohn A. M.
vas és fém nagykereskedő Budapest, VI., Mozsár-u. 9.

Minden fajta erdei csemeték
erdők és sövények alapításához szép és olcsó: fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, vörös fenyő, vörös-és fehér egerta, javor, bükk, fehér juhar, szilfa, nyírfa, tölgy, akácza és bodza; csemetékét ajánl

Gutsverwaltung Borowna,
posta Bochnia, Galicia. Árjegyzék kívánatra ingyen. Levelezés német nyelven. 3137

Dr. Lendl Adolf,
tanár 3040
preparatoriuma
és
tanszerkészítő
Intézete

BUDAPEST,
II. Donáti-u. 7.
Legmagasabb és magas elismerések; aranyérem, díszoklevél stb. stb. miniszteri ajánlások. 2036

Ajánlókizik
emlősök és madarak természetű, művészi és tartós kitőmésére. Jutányos árak.

Az állatok friss állapotban előleges preparatio nélkül küldendők be.

Az állatok friss állapotban előleges preparatio nélkül küldendők be.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legtekélyesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92—50.

Budapest—Kelenföld, a vasutállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

ALAPITTATOTT 1848-ban.

Freund A. és Fia

cs. és kir. szab. nyereg-, szij- és bőröndárak gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

Nagy választék lószerszámok, nyergek, ostorok, zablák, lépokróczok, lónyíró ollók s utazó czikkeken, legjobb

kivitelben jutányos árakon. Előírással nyereg-szerelések tényleges s tartalékos tiszt urak részére legolcsóbb árakon.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Állami részről történt kísérletezések alapján szikes talajok javítására és termőképessé tételére kitünőnek bizonyult az

EGERESI TRÁGYAGIPSZ,

melyet, valamint mindennemű műtrágyát legjutányosabban szállít az

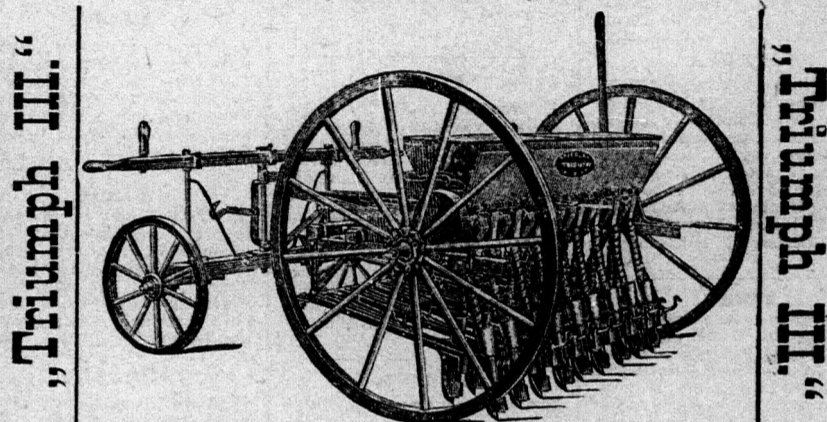
EGERESI MÜTRÁGYAGYÁR
KRAMER J.,
BUDAPEST, V. ker., Dorottya-utca 9. sz.

FRIEDLAENDER JÓZSEF

gépgyáros-, mérnök volt az első ki 1891-ben az ő

„TRIUMPH III.”

sorvetőgéppel, a gazdaközönségnek, egy új, a mai kor kivánalmainak megfelelő vetőgépet nyújtott, a kellemetlen váltókeréknek és magtartó-szekrény állításának elejtésével.

a „TRIUMPH III.” versenynélkül, legolcsóbb és legegyszerűbb vetőgép, hegyes és lapályos vidékek részére:

Cím: 1897. február 1-től, BUDAPEST, VIII., Külső kerepesi-ut I. Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magy. kir. államvasutak.
1888/89. sz.

Hirdetmény.

Új személydíjszabás életbeléptetése a héjasfalva-székelyudvarhelyi helyi érdekű vasuton. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától veti értesítés szerint a héjasfalva-székelyudvarhelyi h. é. vasuton folyó évi május hó 1-én új személydíjszabás lép életbe, melyvel az 1891. szeptember hó 1-én életbeléptett hasonló díjszabás érvényen kívül helyezték, s melyben a menetárak részben fölemeltetnek, részben leszállítanak. Ezen díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás elárústó irodájában (Budapest, Csengerly-utca 33. sz.) 10 krért kapható.
Budapest, 1897. február 19.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Sangerhauseni gépgyár és vasöntőde részvénytársaság

magyarországi gyártelepe.

Gépgyár, vasöntőde és iroda:

Budapest, Külső váczi-ut 1443. sz.

Első és egyedüli magyar special gépgyár, a mely az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek és teljes gyárberendezések előállításával foglalkozik.

Ilyenek különösen:

Czukorgyárak teljes berendezése és átalakítása.

Sörgyárak és malátagyárak teljes berendezése és átalakítása.

Szeszgyárak teljes berendezése és átalakítása, — valamint az ezen gyárakhoz szükséges egyes gépek szállítása.

Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyárak

és mezőgazdasági szeszfőzdék terén.

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági czukorgyárat létesített.

Mindenféle **gőzgépek, szivattyúk, felvonók** stb. stb.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

A sz

ság vezet

A vi

kezés sik

tóság mi

lalkozna

a kiknek

1. El

leteket n

2. A

kerülő s

gyalni.

3. A

vessző st

a szöveth

rezni s k

4. A

terménye

vagy elad

5. V

H

Földv

cs. és kir. k

ifj. Hor

na

Moóri K

nagybir

Pap

budapesti

Pirc

szőlőbir

Borb

birtokos,

Gerge

isk. igazgató, sz

Strih

orsz. gyül. g

Lautur

k. jeg

ifj Sch

orvosnöve

Véko

birtokos,

A szövetkezet ügyeit Budapesten az igazgatóság vezeti a felügyelő-bizottság ellenőrzése mellett.

A vidéki ügyvitel és a tagokkal való érintkezés sikeres keresztülvitele czéljából az igazgatóság minden községben, hol szőlőtermeléssel foglalkoznak, bizalmi férfiakat, „**ügyvivőket**“ nevez ki, a kiknek feladata:

1. Eladásra és betelepítésre ajánlott szőlőterületeket nyilvántartani s a szövetkezettel közölni.

2. A szövetkezet által beültetett s eladásra kerülő szőlők vételére ajánlkozó vevőkkel tárgyalni.

3. A működése helyén levő bor, szőlő, ojtvány, vessző stb. készletet, illetve szükségletet tudakolni, a szövetkezetnek bejelenteni, bormintákat beszerezni s küldeni.

4. A szövetkezet által venni vagy eladni kívánt terményeket és anyagokat tudakolni s a vételt vagy eladást közvetíteni.

5. Végül mindezekről könyvet vezetni.

Budapesten, 1897. évi február hó 20-án.

Az ügyvivőket működésükért az igazgatóság által meghatározandó jutalék illeti.

A szövetkezet tagja lehet bárki, nemkülömben alapok és egyletek, mint jogi személyek és kiskorúak is az általuk aláírott belépési nyilatkozat alapján.

A szőlőtelepítést és a szőlészeti termények értékesítését ennyire felölő intézmény biztos emeltyüje leend szőlőtermelésünk és borászatunk felvirágozásának, s ha ezen czélját a szövetkezet betölti, ami, hogy megtörténend, kétségtelen; ezzel együtt nem megvetendő pénzügyi eredményt is ér el azáltal, hogy az üzletrészek után tisztességes, sőt jelentékeny osztalékot fog tagjainak juttatni.

Az üzletrészek törlesztésére szolgáló összegek egyelőre a **pesti magyar kereskedelmi bank terézvárosi fiókjához** — Budapest, VI., Andrassy-ut 21. szám alatt — küldendők.

Értesítést az **országos szőlőtelepítő szövetkezet szervező bizottsága** (Budapest, VI., Nagymező-uteza 12. sz. a.) ad.

Igazgatósági rendes tagok:

Földváry László

cs. és kir. kamarás nagybirtokos.

ifj. Horváth Mihály

nagybirtokos.

Luppa Péter

orsz. gy. képviselő, nagybirtokos.

Maurer János

a szőlészeti és borászati lapok szerkesztője, szőlőtelep tulajdonos.

Vasadi Balogh Lajos

a „Magyar Földmives“ szerkesztője.

Nagy György

kir. tanácsos, nagybirtokos.

Dr. Horváth Jenő

ügyvéd, szőlőtelep tulajdonos.

Igazgatósági póttagok:

Moóri König Károly

nagybirtokos, P.-Zámor.

Olgyai Molnár Pál

földbirtokos, Czepléd.

Balogh Gyula

k. jegyző, Tabajd.

Németh József

birtokos, Budapest.

Bajor József

szőlőtelep tulajdonos, Rác-Almás.

Felügyelő-bizottsági rendes tagok:

Papp Károly

budapesti református lelkész.

Lengyel Antal

takarékpénztári-igazgató, Szolnok

Deák Tamás

a fővárosi szőlőtelep intézője.

Felügyelő-bizottsági póttagok:

Hannibál József

ügyvéd, Budapest.

Molnár Lajos

szőlőtelep-igazgató, Györök.

Medvés Mihály

földbirtokos, Békás-Megyer.

Piros Benő

szőlőbirtokos, Czepléd.

Borhy János

birtokos, P.-Szent-Mihály.

Gergelyi Jakab

isk. igazgató, szőlőbirtokos Budapest.

Striho Gyula

orsz. gyűl. gyorsiró, Budapest.

Lauturner Ignác

k. jegyző, Tárnok.

ifj. Schatz Róbert

orvosnövendék, Budapest.

Vékony Antal

birtokos, Vadkert-Tázlár.

Marosy Péter

földmives, Tabajd.

Holdampf István

magánzó, Szent-Endre.

Szentpétery Sándor

birtokos, Tazlár.

Rudda Károly

kereskedő, Czepléd.

Ulrich János

szőlőtulajdonos, Bács-Almás.

Horváth Sándor

miniszteri számtiszt, Budapest.

Linzbauer József

gazdatiszt, Tárnok.

Bozansits Alajos

szőlőbirtokos, Diósd.

Banai Benő

v. főpénztáros, szőlőtulajdonos.

Papp Sándor

vendéglős, Czepléd.

Czermann Pál

borkereskedő Budafok.

Végh Sándor

kereskedő, Czepléd.

Unghváry László

kertész, Czepléd.

Czuczín Ignác

kertész, B.-Szent-Tamás.

Piros Lajos

szőlőtulajdonos Czepléd.

Az országos szőlőtelepítő szövetkezet célja és szervezete.

Hazánk szőlőhegyeit elpusztította a filloxera! Szőlőink megsemmisülésével elveszett egy mérhetlen nagy nemzeti vagyon. Szőlőtermelő népünk elszegényedett s igen nagy részük a koldusbottól menekülendő, Amerikába és Szlavóniába vándorolt.

Társadalmunk a szőlők pusztulása után agóniába esett, sem bátorsága, sem pénze nem volt, de még ut és mód sem volt arra, hogy új szőlőket miként ültessen, a kipusztultakat miként rekonstruálja, a kezdeményezést az államtól várta, sőt még ma is ott állunk, hogy szőlőtermelőink nagy része mindent az államhatalomtól vár, pénzt, talajt, szakértelmet!

Az állam az elpusztult szőlők rekonstruálása s új szőlők telepítése tekintetében megtesz ugyan minden tőle telhetőt, azonban e tekintetben a legnagyobb feladat nem az államra, hanem a társadalomra hárul. Az állam adhat segílyt, adhat olesó kölesönt a szőlőtelepítőnek, de nem adhat kész s kellő szakértelemmel betelepített szőlőt; ezt megtenni a társadalom feladata. Ezen társadalmi feladat keresztülvitelét vállalta magára az országos szőlőtelepítő szövetkezet.

Mert ugyan mit ér a segílylyel, mit ér az olesó kölesönnel a közép- és kisszőlőtermelő, ha nincs megfelelő szőlőtalaja s ha nem bir szakértelemmel az új szőlőculturában. Megfelelő talajba szakértelem nélkül ültetett és kezelt szőlők csak a nemzeti vagyon további pusztulását mozdítják elő.

„Kész szőlőt a termelő kezébe!” ez jelszava az országos szőlőtelepítő szövetkezetnek!

Az országos szőlőtelepítő szövetkezet az egész országra kiterjeszti tevékenységét és az elpusztult szőlők rekonstruálása, új szőlők telepítése, a kor színvonalán álló egészséges munkairány követése, a hazai csemege-szőlő és borkészleteknek külföldön biztos és állandó piacok szerzése stb. által vissza akarja hódítani veszendőbe ment nemzeti nagy kincsünket a „szőlőt” és ezzel biztosítani akarja szőlőmivelő népünk vagyonosodását s ezeknek nyujtand biztos alapot a tisztességes megélhetésre.

A szövetkezet működését egyenlő arányban terjeszti ki úgy a kötött, mint a homoktalajon levő szőlőculturára.

Az országos szőlőtelepítő szövetkezet feladatainak megvalósítása céljából azon tagjai számára, akiknek sem szőlőtalajuk, sem pénzüik, sem szakértelmük nincs, — szőlőterületeket vásárol, azokat beülteti — parcellázza s nekik ezeket a vételárnak 10—15 év alatt kisebb részletekben leendő törlesztése mellett tulajdonukba bocsátja; azon tagjainak, kiknek talajuk van, de pénzüik és szakértelmük nincs, talaját beülteti, őket szakképzett kezelők által az új culturába bevezeti s a beültetésért járó munkadíjat hosszabb lejáratu kölesön formájában szedi be

tőlük, hogy kiki szőlőtermése egy töredékéből könnyedén törleszthesse tartozását; végül azon tagjai részére, akiknél csak a szakértelem és jártasság hiányzik, a szövetkezeti telepeken munkásokat és szőlőkezelőket képez.

Nagy, sőt kiváló sulyt fektet a szövetkezet a homoki szőlőculturára s minden erejével azon lesz, hogy a homoki szőlők telepítését még az által is előmozdítsa, hogy igyekezni fog megnyerni a saját jótállása mellett pénzüintézeteket arra, hogy az állam által garantirozott 25 milliós kölesönhöz hasonló feltételek mellett homoki szőlőkre is engedélyezzenek törlesztéses kölesönöket. Ilyen kedvezményre a homoki szőlők jövedelmezőségüknél fogva méltán igényt tarthatnak!

A szövetkezet ezen nagy feladatai mellett tagjai egyéb szőlészeti szükségleteit is ellátandja, nevezetesen, európai és amerikai szőlővesszőket és ojtványokat tömegesen termel s azokat tagjainak jutányosan bocsátja rendelkezésére, valamint a tagok vesszőkészletei eladását közvetíti.

Államilag segélyezett anya- és minta-szőlőtelepeket létesít, karónyerés céljaira akáczosokat ültet és kosárfüzet termel; — tagjainak körében a szakértelmet igen olesó szaklap kiadása által is terjeszti; — a szőlészeti mellékterményeket feldolgozza s a jobban nem értékesíthető borokból cognacot gyárt.

Szőlészetiünk felvirágoztatására azonban mindez nem elég, mert mit ér a legszebb szőlő, mit ér a legjobb bor, ha nincs reá vevő! A szövetkezet működésének egyik fő csoportja leendő a szőlőtermények jó áron való s biztos értékesíthetésének keresztülvitele. — Ezen cél elérésére a szövetkezet tagjai bor és csemege-szőlő készleteinek eladását közvetíti, külföldi piacokat keres fel és nyer meg, külföldi kereskedőket hív be, hogy tagjai szőlőjét és borait lehető jó áron eladhassa. Sőt ennél sem áll meg, hanem ha nagyobb bormennyiségek állanak majd rendelkezésre, a monarchia esetleg a külföld nagyobb városaiban mintapinczéket és kiméréseket állít fel, továbbá szőlő és borkiállításokat és aukciókat rendez.

Mindezek oly nagy horderejű feladatok, melyeknek cél tudatos megvalósítása nélkül szőlőink helyreállitva, szőlőtermelő népünk a koldusbottól megmentve s szőlő és borkereskedelmünk felvirágoztatva nem lesz s nem lehet soha.

Az országos szőlőtelepítő szövetkezet székhelye Budapest.

A működéséhez szükséges tőke 100 korona névértékü üzletrészek kibocsátása által képeztetik. Az üzletrészek havi 10 koronás részletekben is fizethetők. A szervezési költségek fedezésére minden üzletrész után a jegyzés alkalmával 2 korona beiratási díj fizetendő.

a nagymé
mogatásáv
napjain ta
tenyészall
mentén fel
litási csar

A ter
marha, juh
a földmive
alapján en

A ter
kiállítás, n
litás is fo

A vá
a rendező-
nek és gép
a tervezet
tartanak, a
megküldi a

Minde
litásra von
ivekkel kés
hivatala (B

A foly
sallban ap
május hó 3

Bejele
tők a Tat
Kerepesi-ut
ságánál.

A díj
12-én fog n

Ma

Ta

megj